

Bundel - Algemeen Bestuur van 11 september 2024

- 1 Opening, mededelingen en ingekomen stukken
 - a. *Opening en mededelingen*
 - b. *Overzicht invulling VNG-commissies vanuit Regio Stedendriehoek (ter kennisname)*
 - c. *Ingekomen stukken (ter kennisname)*

Bijlagen:

 - 1b. *Overzicht VNG-commissies*
 - 1c. *Brummen - Onderzoek bestuurlijke toekomst*
 - 1c. *Provincie Gelderland - Toezicht Gemeenschappelijke Regelingen*
 - 1c. *Provincie Gelderland - Bestuurlijke informatiebrief trajecten ruimtelijk domein*
 1. 2024-09-11 Agenda Algemeen Bestuur
 - 1b. Overzicht VNG-commissies
 - 1c. Brummen - Onderzoek bestuurlijke toekomst
 - 1c. Provincie Gelderland - Bestuurlijke informatiebrief trajecten ruimtelijk domein
 - 1c. Provincie Gelderland - Toezicht Gemeenschappelijke Regelingen
- 3 Verstedelijking in Balans (hamerstuk)

Toelichting door Peter Messerschmidt

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met:

de Contourenschets 'Verstedelijking in balans 2050' als strategisch gespreksdocument met het Rijk, de gemeenteraden en de Strategische Board;

Bijlage:

 3. *Contourenschets Verstedelijking in balans 2050*
 3. Contourenschets Verstedelijking in balans 2050
- 4 Begroting 2025 (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

 1. *De begroting 2025 vast te stellen en conform het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan te bieden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Naast het vaststellen van de begroting 2025 gaat het algemeen bestuur in gesprek over het ravijnjaar 2026 en de eventuele consequenties voor de begroting 2026. Dit geldt als input voor de kaderbrief 2026 die de komende maanden moet worden opgesteld en uiterlijk december 2024 aan de raden moet worden verstuurd.*

Bijlagen:

 - 4a. *Oplegger begroting 2025*
 - 4b. *Begroting 2025 Regio Stedendriehoek*
 - 4a. Oplegger Begroting 2025
 - 4b. Begroting 2025 Regio Stedendriehoek
- 5 Aanpassing Financiële verordening en Controleverordening (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

 1. *de Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen;*
 2. *de Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen.*

Bijlagen:

 - 5a. *Oplegger Financiële- en Controleverordening*
 - 5b. *Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024*
 - 5c. *Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024*
 - 5a. Oplegger Financiële- en Controleverordening
 - 5b. Financiële verordening regio Stedendriehoek 2024
 - 5c. Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024
- 6 Aanbesteding accountant (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. *Het Programma van Eisen aanbesteding accountant vast te stellen;*
2. *Tot het instellen van een selectiecommissie voor de werving van een accountant bestaande uit de secretaris-directeur, de controller, manager bedrijfsvoering en financieel specialist.*
3. *In te stemmen met het verlengen met een jaar van de huidige overeenkomst met Stolwijk Kelderman om de controlewerkzaamheden over het huidige jaar uit te kunnen voeren.*

Bijlagen:

6a. Memo aanbesteding accountant

6b. Programma van Eisen

6a. Oplegger Aanbesteding Accountant

6b. Programma van eisen aanbesteding accountant

7 Raadsinformatiebrief langetermijnplanning e.a.

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. *In te stemmen met het versturen van bijgevoegde raadsinformatiebrief met bijlagen, na afstemming met de raadsadviescommissie;*
2. *Olaf Prinsen mandaat te geven om op basis van de bespreking in de raadsadviescommissie van 11 september de brief eventueel aan te passen.*

De raadsadviescommissie bespreekt de jaarplanning in een extra RAC op 11 september na het algemeen bestuur. De diverse programmamanagers geven aan de RAC een toelichting op het voorgestelde proces. Mogelijk dat de bespreking nog aanleiding geeft om de brief en/of de bijlagen aan te passen. Om de raden tijdig op de hoogte te brengen van de verschillende processen wordt voorgesteld om Olaf Prinsen mandaat te geven de brief op basis van de bespreking in de RAC aan te passen (uiteraard in afstemming met de programmamanager(s) en zo nodig de desbetreffende portefeuillehouder).

Bijlagen:

7a. Raadsinformatiebrief Langetermijnplanning

7b. Bijlage 1 – Langetermijnplanning RS3H 2024

7c. Bijlage 2 – Raadsladder RS3H

7d. Bijlage 3 – Plan van aanpak Rekenkamerrapport (eerder besproken in toenmalig DB)

7a. Raadsinformatiebrief Langetermijnplanning e.a.

7b. Bijlage 1 - Lange termijn planning RS3H 2024 BH

7c. Bijlage 2 - Raadsladder RS3H (behorend bij raadsbrief)

7d. Bijlage 3 - Plan van aanpak Rekenkamerrapport

8 Planning vaststelling reglementen (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

Via een schriftelijk algemeen bestuur in oktober te besluiten over de reglementen van orde van het algemeen bestuur, de strategische board, de raadsadviescommissie, de programmaberaden en het gemeentesecretarissenoverleg;

Bijlage:

8. Memo planning vaststelling reglementen

8. Memo planning vaststelling reglementen

9 Conceptprogramma Regiocongres Overijssel 17 oktober (Kennisname)

I.a.v. Maaïke Reijlink

Bijlage:

9. Memo Regiocongres Overijssel

9. Memo Regiocongres Overijssel

Agenda Algemeen Bestuur

Plaats en datum: Teams, 11 september 2024
Tijd: 13.00-15.00 uur
Locatie: Online
Zaaknummer: 0000523612
Genodigden: Apeldoorn: Nick Derks
Brummen: Geert van Rumund
Deventer: Ron König (voorzitter)
Epe: Tom Horn
Heerde: Olaf Prinsen
Lochem: Sebastiaan van 't Erve
Voorst: Paula Jorritsma
Zutphen: Eva Boswinkel (vice-voorzitter)
RS3H: Ineke Lijnema (secretaris)
Geert Janssen (bestuursadviseur)

Apeldoorn: Peter Messerschmidt (agendapunt Verstedelijking in balans)

Afwezig: Sebastiaan van 't Erve
Kopie aan: Financieel ambtenaren, leden Strategisch Team

1. Opening, mededelingen en ingekomen stukken

- a. Opening en mededelingen
- b. Overzicht invulling VNG-commissies vanuit Regio Stedendriehoek (ter kennisname)
- c. Ingekomen stukken (ter kennisname)

Bijlagen:

- 1b. Overzicht VNG-commissies
- 1c. Brummen - Onderzoek bestuurlijke toekomst
- 1c. Provincie Gelderland - Toezicht Gemeenschappelijke Regelingen
- 1c. Provincie Gelderland - Bestuurlijke informatiebrief trajecten ruimtelijk domein

2. Verslag algemeen bestuur

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. De genomen besluiten tijdens de vergadering van 3 juli 2024 te bekrachtigen;
2. Het conceptverslag en -besluitenlijst AB van 3 juli 2024 vast te stellen;

Naast het vaststellen van het verslag is het van belang om alle genomen besluiten te bekrachtigen. De gemeenschappelijke regeling is per 6 juli in werking getreden door een administratieve vertraging bij het publiceren. Dit is na de vergadering van 3 juli. Door de besluiten te bekrachtigen is alles juridisch in orde.

Bijlagen:

- 2a. Conceptverslag AB 3 juli 2024
- 2b. Besluitenlijst AB 3 juli 2024

3. 'Verstedelijking in Balans' (hamerstuk)

Toelichting door Peter Messerschmidt.

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met:
de Contourenschets 'Verstedelijking in balans 2050' als strategisch gespreksdocument met het Rijk, de gemeenteraden en de Strategische Board;

Bijlage:

3. Contourenschets Verstedelijking in balans 2050

4. Begroting 2025 (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. De begroting 2025 vast te stellen en conform het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan te bieden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Naast het vaststellen van de begroting 2025 gaat het algemeen bestuur in gesprek over het ravijnjaar 2026 en de eventuele consequenties voor de begroting 2026. Dit geldt als input voor de kaderbrief 2026 die de komende maanden moet worden opgesteld en uiterlijk december 2024 aan de raden moet worden verstuurd.

Bijlagen:

- 4a. Oplegger begroting 2025
- 4b. Begroting 2025 Regio Stedendriehoek

5. Aanpassing Financiële verordening en Controleverordening (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. de Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen;
2. de Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen.

Bijlagen:

- 5a. Oplegger Financiële- en Controleverordening
- 5b. Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024
- 5c. Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024

6. Aanbesteding accountant (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het Programma van Eisen aanbesteding accountant vast te stellen;
2. Tot het instellen van een selectiecommissie voor de werving van een accountant bestaande uit de secretaris-directeur, de controller, manager bedrijfsvoering en financieel specialist.
3. In te stemmen met het verlengen met een jaar van de huidige overeenkomst met Stolwijk Kelderman om de controlewerkzaamheden over het huidige jaar uit te kunnen voeren.

Bijlagen:

- 6a. Memo aanbesteding accountant
- 6b. Programma van Eisen

7. Raadsinformatiebrief langetermijnplanning e.a.

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. In te stemmen met het versturen van bijgevoegde raadsinformatiebrief met bijlagen, na afstemming met de raadsadviescommissie;
2. Olaf Prinsen mandaat te geven om op basis van de bespreking in de raadsadviescommissie van 11 september de brief eventueel aan te passen.

De raadsadviescommissie bespreekt de jaarplanning in een extra RAC op 11 september na het algemeen bestuur. De diverse programmamanagers geven aan de RAC een toelichting op het voorgestelde proces. Mogelijk dat de bespreking nog aanleiding geeft om de brief en/of de bijlagen aan te passen. Om de raden tijdig op de hoogte te brengen van de verschillende processen wordt voorgesteld om Olaf Prinsen mandaat te geven de brief op basis van de bespreking in de RAC aan te passen (uiteraard in afstemming met de programmamanager(s) en zo nodig de desbetreffende portefeuillehouder).

Bijlagen:

7a. Raadsinformatiebrief Langetermijnplanning

7b. Bijlage 1 – Langetermijnplanning RS3H 2024

7c. Bijlage 2 – Raadsladder RS3H

7d. Bijlage 3 – Plan van aanpak Rekenkamerrapport (eerder besproken in toenmalig DB)

8. Planning vaststelling reglementen (hamerstuk)

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

Via een schriftelijk algemeen bestuur in oktober te besluiten over de reglementen van orde van het algemeen bestuur, de strategische board, de raadsadviescommissie, de programmaberaden en het gemeentesecretarissenoverleg;

Bijlage:

8. Memo planning vaststelling reglementen

9. Conceptprogramma Regiocongres Overijssel 17 oktober (Kennisname)

Toelichting door Maaïke Reijlink

Bijlage:

9. Memo Regiocongres Overijssel

10. Terugblik P-beraden 4 september

11. Rondvraag en sluiting

Algemeen Bestuur

Nota voor: Algemeen Bestuur
Zaaknummer: 0000523646
Datum: 26 september 2024
Agendapunt:
Onderwerp: Overzicht VNG-commissies
Opsteller: Geert Janssen
Portefeuillehouder: Ron König
Bijlagen:

Kernvoorstel

1. Aanleiding

In het (toenmalige) dagelijks bestuur van 29 mei is gevraagd om een overzicht van bestuurders die actief zijn binnen de VNG commissies of colleges.

2. Toelichting

De volgende bestuurders zijn actief binnen één of meer van de VNG-commissies en/of colleges:

Bestuurder	Functie	Commissie/college
Sebastian van 't Erve	burgemeester Lochem	lid Bestuur en veiligheid
Anja Prins	wethouder Apeldoorn	lid Zorg, Jeugd en Onderwijs
Ton Heerts	burgemeester Apeldoorn	voorzitter College voor Arbeidszaken + lid VNG-bestuur

Daarnaast zijn er bestuurlijke werk- of klankbordgroepen waar bestuurders vanuit de regio zitting in hebben. Hier is geen zicht op.

Nick Derks (wethouder Apeldoorn) heeft als lid zitting in het bestuur van VNG Gelderland

Op de volgende pagina is een overzicht gegeven van alle commissies en colleges binnen de VNG.

Bijlage 1 - Overzicht bestuur, commissies en colleges VNG

VNG-bestuur – *Ton Heerts (burgemeester Apeldoorn) is lid*

Het bestuur bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter, secretaris/penningmeester, alle commissievoorzitters en 10 leden. Binnen het bestuur moeten de verschillende doelgroepen minimaal als volgt zijn vertegenwoordigd: 3 burgemeesters, 3 wethouders, 3 raadsleden, 1 secretaris en 1 griffier. Het bestuur vergadert 11 keer per jaar. Het bestuur is belast met het besturen van de vereniging en stelt de strategie van de vereniging vast. Ook houdt het bestuur toezicht op de bedrijfsvoering van de organisatie. Het bestuur bereidt de Algemene Ledenvergadering voor en vertegenwoordigt de leden bij onderhandelingen met het rijk en parlement.

Adviescommissies en colleges VNG

Alle adviescommissies en colleges hebben als taak zich op het gebied van zowel belangenbehartiging, platformfunctie als dienstverlening in te zetten ten behoeve van de gemeenten, te adviseren aan het bestuur over de belangenbehartiging, beleidsstandpunten van het bestuur voor te bereiden, namens het bestuur de Vereniging te vertegenwoordigen in voorkomende bestuurlijke overleggen in Den Haag, Brussel en internationaal op dat beleidsterrein en het extern uitdragen van de verenigingsstandpunten in Nederland, Europa en internationaal.

Commissies

- Bestuur en Veiligheid – *Sebastian van 't Erve (burgemeester Lochem) is lid*
De commissie Bestuur en Veiligheid houdt zich onder andere bezig met de thema's veiligheid (inclusief sociale veiligheid), ondermijning, interbestuurlijke verhoudingen, revitalisering generiek toezicht/interbestuurlijk toezicht, openbaarheid van bestuur en asiel.
- Economie, Klimaat, Energie en Milieu
De commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu houdt zich bezig met de thema's economie, klimaat en energie, grondstoffen en milieu.
- Europa en Internationaal
De commissie Europa en Internationaal heeft een vertegenwoordigende rol. Europese en internationale ontwikkelingen hebben impact op het gemeentelijk beleid. De VNG is daarom actief in een aantal Europese en internationale gremia. De commissie – die bestaat uit een aantal gemeentelijke delegaties naar Europese en Internationale instellingen – heeft als belangrijkste opdracht het behartigen van de belangen van de Nederlandse Gemeenten in de Europese Unie, de Raad van Europa en de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland.
- Financiën
De commissie Financiën houdt zich bezig met de thema's bestuurlijk overleg, financiële verhoudingen, financieel beheer, Lokale belastingen en de Wet waardering onroerende zaken (WOZ).
- Informatiesamenleving
De commissie Informatiesamenleving houdt zich bezig met de thema's informatiesamenleving en maatschappelijke opgaven, interactie met andere beleidsdomeinen en infrastructuur.
- Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (PSI)
De commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (PSI) houdt zich bezig met de thema's werk en arbeidsmarkt, problematische schulden/schuldhulpverlening en integratie.
- Raadsleden & Griffiers
Op veel thema's waarop de VNG actief is namens gemeenten speelt de gemeenteraad een belangrijke rol. De commissie Raadsleden & Griffiers moet de positie van de gemeenteraad steviger verankeren in de bestuurlijke organisatie van de VNG. Aandachtsgebieden: rol en positie van de gemeenteraad, sterke lokale democratie (integratie, ondermijning, rekenkamer), rol openbaar bestuur bij digitalisering en regionale samenwerking.

- Ruimte, Wonen en Mobiliteit
De commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit houdt zich bezig met de thema's omgevingsrecht, ruimtelijke inrichting, wonen, VTH, water, mobiliteit, landbouw en natuur.
- Zorg, Jeugd en Onderwijs – Anja Prins (wethouder Apeldoorn) is lid
De commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs houdt zich bezig met de thema's: maatschappelijke ondersteuning / lokale basisinfrastructuur (wijkteams), gezondheid, zorg en veiligheid, jeugd en onderwijs (0-27), cultuur en sport.
- Tijdelijke Commissie Asiel & Migratie (TCAM)
De TCAM heeft als specifieke taak om de inzet van VNG en gemeenten op de samenhangende deelterreinen te stroomlijnen en versterken:
 - De opvang en ondersteuning van Oekraïense ontheemden;
 - De huisvesting van statushouders;
 - De Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV);
 - De locaties en eventuele (tijdelijke) overige taken van gemeenten bij de opvang van asielzoekers;
 - Overige aspecten op het terrein van asiel en migratie die gemeenten raken.Deze Tijdelijke Commissie is geen formele VNG-commissie, maar is door het VNG-bestuur ingesteld.

Colleges

- College voor Arbeidszaken – Ton Heerts (burgemeester Apeldoorn) is voorzitter
De VNG heeft het College voor Arbeidszaken ingesteld voor de collectieve belangenbehartiging op het terrein van arbeidsvoorwaarden. Deze vindt vooral plaats door met vakorganisaties in het Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden (LOGA) afspraken te maken over arbeidsvoorwaarden voor het personeel werkzaam in de gemeentelijke sector.
Daarnaast krijgt de collectieve belangenbehartiging onder andere vorm door participatie van het CvA in het landelijk pensioenoverleg (ABP, overheidsbreed) en door de lobby richting ministerie als het gaat om wet- en regelgeving.
- College voor Dienstverleningszaken
Het College voor Dienstverleningszaken adviseert het VNG-bestuur over het vaststellen van standaarden op de terreinen informatiebeleid, informatietechnologie en dienstverlening, en over initiatieven voor versnelling in de opschaling.

Gemeente Brummen

Regio Stedendriehoek
t.a.v. Dagelijks bestuur
Zutphenseweg 6
7418 AJ DEVENTER

Brummen : 12 juli 2024
Ons kenmerk : Z096251/D429017
Uw kenmerk :
Onderwerp : onderzoek bestuurlijke toekomst gemeente Brummen

Verzonden d.d.: 12 juli 2024

Geacht college,

Op 27 maart jongstleden heeft de Brummense gemeenteraad ons college opdracht gegeven onderzoek te doen naar de bestuurlijke toekomst van onze gemeente. Wat behelst dit onderzoek, wie gaat dit onderzoek doen en wanneer is het gereed? Vragen waarover we u graag informeren.

Van opdracht naar onderzoeksopzet

Anno 2024 staan we als Brummen voor de opgave om onze gemeentelijke toekomstvisie uit 2013 te vernieuwen. Dit doen we in een tijd waarin we werken aan het versterken van onze bestuurskracht. Dit met behulp van de conclusies en handvatten uit het Berenschot-onderzoek uit 2021. Maar ook in een periode waarin we te maken hebben met meer en vaak complexere taken die we als gemeente moeten uitvoeren. Dat terwijl daar niet altijd de bijbehorende middelen tegenover staan. En dit in een tijd waarin ook nog eens sprake is van krapte op de arbeidsmarkt, die juist kleine(re) gemeenten raakt.

De gemeenteraad is daarom benieuwd vanuit welk scenario de gemeente Brummen de toekomstige uitdagingen het beste kan oppakken. Het gaat dan specifiek om de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie van de gemeente op langere termijn. De komende negen maanden staan daarom in het teken van een onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van Brummen. Hoe dit onderzoek precies wordt uitgevoerd, bespreekt de gemeenteraad na de zomer. In september buigt de raad zich namelijk over een onderzoeksplan die in deze zomermaanden wordt voorbereid.

Centraal in het onderzoek staat de voorwaarde dat de gemeente aan haar inwoners langdurig tenminste het huidige niveau van dienstverlening en voorzieningen kan blijven bieden. Lukt dit het beste als zelfstandige gemeente? Of kan dit enkel bereikt worden via een gemeentelijke herindeling? En hoe zit het met andere scenario's, zoals een strategische samenwerking met andere gemeente(n), een ambtelijke fusie met één of meerdere gemeenten of een combinatie van een regie-organisatie met een centrumgemeente? De gemeenteraad wil graag een goed onderbouwd antwoord op deze vragen. Pas na bespreking van en besluitvorming over de uitkomsten van dit onderzoek, kan er gericht gewerkt worden aan een inhoudelijke toekomstvisie voor onze gemeente.

Hoe gaat het verder?

De gemeenteraad heeft aangegeven dat zij graag uiterlijk in maart 2025 het onderzoeksrapport ontvangt. Het opstellen hiervan gebeurt onder verantwoordelijkheid van waarnemend burgemeester Geert van Rumund. Gemeentesecretaris Harry Matser is de ambtelijke opdrachtgever en André van Nijkerken is als projectleider voor deze klus ingehuurd. Samen met enkele medewerkers vormen zij een stuurgroep die

hard bezig is met de nodige voorbereidende activiteiten. Wanneer in september dit jaar de raad de onderzoeksplan goedkeurt, start het daadwerkelijke onderzoek. Dan worden ook inwoners van onze gemeente en andere partijen benaderd. Onder andere over de gemeentelijke dienstverlening en voorzieningen die zij belangrijk vinden.

We houden u op de hoogte

Dit doen we vooral via een speciale pagina op onze website www.brummen.nl/toekomst. En uiteraard via de gebruikelijke gemeentelijke communicatiekanalen. Heeft u in de tussentijd vragen? Schroom dan niet en stel deze. U kunt hiervoor contact opnemen met André van Nijkerken via mailadres a.vannijkerken@brummen.nl en telefoonnummer 06-10156305.

Met vriendelijke groet,

H. Matser
secretaris

G.J.M. van Rumund
burgemeester (wnd.)

Datum

9 juli 2024

Zaaknummer

2023-011165

Onderwerp

Samenwerken aan de grote opgaven in Gelderland

Inlichtingen bijProvincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 6

Colleges van B&W, Besturen Waterschappen in Gelderland

cc:

Gemeentesecretarissen,
Regiodirecteuren en
Algemeen directeuren Waterschappen

Geachte Gelderse bestuurders,

Samen werken aan de uitvoering van onze opgaven

Op 8 december 2022 nodigden we u uit voor een langjarige samenwerking op de grote ruimtelijke opgaven in Gelderland. U heeft daar positief op gereageerd en inmiddels hebben we samen regioarrangementen gemaakt en voor de NOVEX gebieden ook nog NOVEX ontwikkelperspectieven. We hebben samen de verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen FoodValley (ANF) gemaakt die nu is opgenomen in de NOVEX. Voor andere regio's zal ook een verstedelijkingsstrategie worden uitgewerkt. Het gaat hier om de samenhangende opgaven en programmering rond woningbouw, economische ontwikkeling/werklocaties en bereikbaarheid. We werken ook aan de grote opgaven in het landelijk gebied: landbouw met toekomst, natuurversterking, klimaat en voldoende en schoon water. Deze zijn in samenhang in de regioarrangementen en het ruimtelijk voorstel geland.

We zetten als betrokken overheden, vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, de nodige stappen. Om zo met elkaar onze plannen ook uitgevoerd te krijgen. Tegelijkertijd starten wij nu zelf met de vernieuwing van onze Omgevingsvisie als een stevig stuur op onze ambities richting de middellange en lange termijn. Dat doen we parallel aan de uitvoering.

Met deze brief geven we u meer inzicht in wat u de komende maanden van ons als provincie kunt verwachten. We denken namelijk dat meer inzicht en overzicht de samenwerking nog verder helpt. In deze brief eerst meer duiding over een aantal verschillende trajecten in het ruimtelijk domein: wat is wat. Daarna benoemen we kort wanneer wat speelt en hoe we de samenwerking met u daarin zien. Dat hebben we vormgegeven als een soort kalender.

Een brief alleen vinden we niet voldoende. We bespreken deze informatie ook graag met de voorzitters en trekkers van de regionale overleggen waarin geregeld de samenhang tussen de grote opgaven centraal staat. Is helder wat we van elkaar verwachten en hebben we vertrouwen dat we zo

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nlBNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2GBtw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Datum

9 juli 2024

Zaaknummer

2023-011165

Blad

2 van 6

de goede kant op werken? We organiseren daarvoor een overleg net na de zomerperiode met de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening.

Aantal grote trajecten: wat is wat

Van regioarrangementen richting gezamenlijke uitvoering

Met alle Gelderse overheden hebben we vorig jaar een stevige basis voor onze programmering gelegd in de Regioarrangementen. Dan hebben we het over een brede mix aan onderwerpen: wonen, werklocaties, bereikbaarheid, energie, natuur, etc. De regioarrangementen zijn daarmee het kader voor onze gezamenlijke vervolgstappen. Zoals u weet zijn we nu samen de Regioarrangementen per regio aan het uitwerken in een gebiedsprogrammering/ uitvoeringsprogramma. Echt met elkaar bouwen aan de uitvoering voor de komende jaren. Elk gebied gericht op de eigen opgaven en met een eigen bestuurlijk tempo. Dat is een cyclisch proces waarbij we ook gaandeweg weer nieuwe accenten kunnen leggen.

De regioarrangementen hebben we eind vorig jaar vertaald in het Ruimtelijk Voorstel dat wij als College aan het Rijk hebben aangeboden. Het Ruimtelijk voorstel bevat de belangrijkste agendapunten voor de komende jaren. Met onze regionale samenwerkingsbasis onder het ruimtelijk voorstel zijn we uniek in Nederland. Daarnaast zijn de regioarrangementen en het Ruimtelijk Voorstel voor ons inhoudelijke bouwstenen bij de vernieuwing van onze Omgevingsvisie (zie ook verderop). Verschillende ontwikkelingen voor de middellange termijn vragen ook om keuzes vanuit onze kant over waaraan en op welke plek we prioriteit geven en dat bepalen we in onze Omgevingsvisie.

Afspraken met Kabinet over inpassing en uitvoering grote opgaven (ruimtelijk arrangement)

Het coördinerend ministerie van Binnenlandse Zaken nodigt ons, Gedeputeerde Staten, uit te komen tot afspraken over de inpassing en uitvoering van onze grote opgaven in de eerste helft van 2025. Deze afspraken gaan over de sturende werking van Water en bodem, energie en infrastructuur/bereikbaarheid in de ruimtelijke keuzes die we te maken hebben (niet alles kan overal). Dit zijn tevens nationale verdelingsvraagstukken. We maken ook afspraken over onderzoeken die we met elkaar uit te voeren hebben, bijvoorbeeld over de rol van waterstof in onze Gelderse economie en de haalbaarheid van meer woningen richting 2050. Daar waar we al kunnen gaan uitvoeren, zijn afspraken nodig over de inzet van instrumenten en middelen.

Ambtelijk wordt vanuit de Gelderse overheden al met ons meegedacht over de inhoud van deze overeenkomst met het rijk. We bouwen daarbij in Gelderland door op de regioarrangementen en het ruimtelijk voorstel. Naast deze ambtelijke afstemming leggen we concept afspraken graag ook bestuurlijk aan u voor aan de integrerende bestuurlijke tafels op regio niveau en we zorgen voor een goede inhoudelijke afstemming met de NOVEX uitvoeringsagenda's die we maken in de NOVEX gebieden Arnhem Nijmegen Foodvalley en Zwolle.

Datum
9 juli 2024

Zaaknummer
2023-011165

Blad
3 van 6

Het opstellen van deze overeenkomst loopt gelijk op met de totstandkoming van de Nota Ruimte bij het Rijk (actualisatie van de nationale Omgevingsvisie), omdat deze mede bepalend is in de ruimtelijke keuzes die we maken met alle andere overheden in onze provincie. De afspraken in deze overeenkomst tussen GS en nieuwe Kabinet moeten ons helpen in de realisatie van onze opgaven in Gelderland. Deze keuzes geven ook mede richting aan onze nieuwe Omgevingsvisie.

Vitaal Landelijk Gebied Gelderland: sterk afhankelijk van insteek nieuw Kabinet

We werken al enige tijd aan het opstellen van het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG). Hiervoor hebben we opgavetafels en sectortafels ingericht waarin ook uw regio vertegenwoordigd is, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Deze tafels benutten we om informatie te delen en op verschillende (tussen) producten een advies te vragen, en om het programma aan te scherpen en te verbeteren. In het concept ontwerpprogramma VLGG – maart 2024 hebben we de input die we aan de tafels ophaalden verwerkt.

De ontwikkeling van het VLGG is sterk afhankelijk van welke insteek het nieuwe Kabinet precies kiest. Dit werkt ook door op de verdere planning en participatie. We hopen in de tweede helft van 2024 daarover meer duidelijkheid te krijgen. Ook dit bespreken we in de bovengenoemde tafels. We bereiden ons nu voor op het samen vormgeven van (pre) verkenningen voor gebiedsprocessen. Hiervoor hebben we middelen aangevraagd bij het rijk. Dit is van belang om de voortgang er in te houden. En om in beeld te brengen wat er concreet moet gebeuren en hoe we dit kunnen realiseren (uitvoeringsperspectief).

Het VLGG vormt input voor een gezamenlijke programmering in de Regioarrangementen en inhoudelijk gebruiken we de inzichten ook voor het vernieuwen van onze ambities en provinciale rol in de Omgevingsvisie.

Energievisie en provinciaal Meerjaren Investeringsprogramma Energie en Klimaat

Gelderland heeft te kampen met een vol stroomnet. Dit zet een rem op ruimtelijke economische ontwikkeling, de programmering van woningbouw en nieuwe werklocaties en verduurzaming. Uitbreiding van het net is niet voor 2029 geregeld. Hoe voorkomen we dat we ook na 2030 nog met netcongestie te maken hebben? Hiervoor hebben we met het Rijk, IPO en netbeheerders een systematiek afgesproken waarin de provincies tweejaarlijks sturing geven aan de investeringsplannen van netbeheerders. Hiervoor werken we momenteel met alle regio's aan een provinciale energievisie 2030-2050. Op basis van de vastgestelde energievisie stellen we als College van GS begin 2025 een lijst met de belangrijkste energie-infrastructuren op (provinciaal Meerjaren Investeringsprogramma Energie en Klimaat pMIEK), waarop de netbeheerders (Liander en TenneT) hun investeringen baseren. Hiermee geven we uitvoering aan onze regierol op energie-infrastructuur. De harde deadline voor een pMIEK is februari 2025. Deze datum is gekozen zodat de pMIEK tijdig kan worden meegenomen in de investeringsplannen van netbeheerders. De bestuurlijke afstemming over de energievisie gebeurt via de Energyboard waarin alle RES-regio's bestuurlijke vertegenwoordigd zijn. Daarnaast worden in weken 46-49 de gemeenten geconsulteerd.

Datum
9 juli 2024

Zaaknummer
2023-011165

Blad
4 van 6

De energievisie werkt ook door op onze programmering en kaderstelling. Voor de korte (tot 2030) en middellange termijn (2040) werken we in de programmering per gebied de regio arrangementen uit. Hier kijken we naar het slim combineren van functies en naar mogelijkheden om te prioriteren in tijd zodat vraag en aanbod van energie beter op elkaar aansluiten. Met het Rijk gaan we in gesprek over bevoegdheden voor het prioriteren van aansluitingen. De uitgangspunten uit onze energievisie vertalen we ook naar de kaders in onze Omgevingsvisie.

Vernieuwing Gelderse Omgevingsvisie: lange termijn perspectief herijken

De komende tijd werken wij zelf ook aan vernieuwing van onze Gelderse Omgevingsvisie. De huidige Omgevingsvisie stuurt te weinig en is niet gebiedsgericht. Het draait hier echt om onze beleidskaders die het stuur vormen voor Provinciale Staten: waar willen we dat de Gelderse samenleving naartoe gaat? Keuzes over prioritering tussen ambities, het perspectief waar we naartoe werken en ook over onze provinciale rol. Ook voor de Omgevingsvisie is de Nota Ruimte van het Rijk van belang. We bouwen daarnaast inhoudelijk door op de sporen die we hierboven in deze brief noemen.

De komende maanden starten we de participatie voor de vernieuwing van onze Omgevingsvisie. De kern is raadplegen, de besluitvorming ligt bij Provinciale Staten. Daarbij maken we onderscheid tussen het benaderen en meedoen van inwoners en van professionele partijen waar we ook de Gelderse overheden onder scharen. We hebben hierover eind mei onze eerste beelden getoetst tijdens een ambtelijke bijeenkomst met de directeuren van de waterschappen en de regiodirecteuren.

Voor het maken van onze visie zoeken we u gericht op voor advies. Dat doen we in regionale bijeenkomsten met overheden en andere professionele partijen samen:

- In de eerste ronde benaderen we de overheden op ambtelijk niveau (net na de zomer van dit jaar). Daarbij ligt het accent op scherper in beeld krijgen wat we aan moeten passen ten opzichte van onze huidige Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. De inzichten uit deze ronde gebruiken we bij het opstellen van de kadernota. PS sturen via deze kadernota op de verdere uitwerking van de visie.
- In de tweede ronde (1^e helft komend jaar) maken we een 1^e ontwerp dat we breed willen toetsen. Daarvoor organiseren we ook regionale bijeenkomsten met u als bestuurder. Er ligt dan een duidelijk voorstel op tafel. Het gaat er dan om ook bestuurlijk scherp in beeld te krijgen of de uitwerking de goede kant op gaat en of we voldoende oog hebben voor de consequenties bijvoorbeeld voor de andere overheden.
- Tot slot is het in de tweede helft van volgend jaar voor alle inwoners en belanghebbenden mogelijk om bij het daarop volgende ontwerp zienswijzen in te dienen.
- Provinciale Staten stellen eind volgend jaar/begin 2026 onze visie vast.

Datum
9 juli 2024

Zaaknummer
2023-011165

Blad
5 van 6

Voor de helderheid: dat we nu onze omgevingsvisie vernieuwen betekent niet dat we onze samenwerking aan de regio programma's pauzeren. Integendeel: we hebben veel te doen dat niet kan wachten. Juist doordat we samen de uitvoering regelmatig cyclisch bijstellen, kunnen we ook altijd later nieuwe accenten toevoegen uit nieuwe kaders of opgaven. Wij doen dat dus waarschijnlijk na de vaststelling van de vernieuwde Omgevingsvisie. En iets soortgelijks verwachten we ook van de andere overheden die nu hun kaders weer bijstellen. Zo ontwikkelen we gaandeweg onze uitvoering door.

Wanneer speelt wat

Hieronder ziet u in de vorm van een kalender welke trajecten wanneer spelen. We geven de belangrijkste brokken aan.

	2024				2025												
	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
Regionale programmering (alle Gelderse overheden)	Samen werken aan vertaling van de regioarrangementen naar regionale programmering Relaties met Regionale programma's werklocaties, Wonen, bereikbaarheid, etc. Continu en cyclisch proces																
Ruimtelijk Arrangement (Rijk en provincie)	Gezamenlijke afstemming over concept overeenkomst				Voorbereiding ondertekening overeenkomst Kabinet en GS van Gelderland												
Nota Ruimte (Rijk)	Naar ontwerpnota				Vaststelling Nota Ruimte												
Programma VLGG (provincie)		Aanpassen aan insteek nieuw Kabinet			Eerder voorziene start participatieproces				Eerder voorzien Mogelijkheid voor zienswijzen				Eerder voorzien Besluitvorming programma VLGG				
Energievisie (provincie)			Consultatie gemeenten	In GS	Energievisie		PMIEK in GS										
Omgevingsvisie (provincie)	Raadplegen partners oa. ambtelijk		Opstellen en besluitvorming over kadernota door PS			Raadplegen partners oa. bestuurders op basis ontwerp visie						Mogelijkheid Zienswijzen		Opstellen visie/ voorbereiden besluitvorming			

Datum
9 juli 2024

Zaaknummer
2023-011165

Blad
6 van 6

We hopen dat deze brief u meer inzicht geeft in waar we elkaar tegenkomen rond de grote opgaven in onze provincie. Zoals gezegd is een brief alleen niet voldoende. De gedeputeerde Ruimtelijke Ordening bespreekt dit totaalbeeld dan ook graag na de zomerperiode met de voorzitters en trekkers van de overleggen waar we de grote opgaven in samenhang bespreken. Voor meer informatie kunt u in uw regio ook altijd contact opnemen met een van onze regiomanagers.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Henri Lenferink
Voorzitter

Frederik van Ardenne
secretaris

De algemene besturen van de GR'en
onder toezicht van GS Gelderland

Datum

12 juli 2024

Zaaknummer

2024-007166

OnderwerpRisicogerichte aanpak financieel
toezicht op Gemeenschappelijke
regelingen**Inlichtingen bij**Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 4

Geachte leden van het bestuur,

We hebben als provincie de wettelijke taak om toezicht te houden op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen (hierna: GR'en). Met als doel dat we als overheid onze taken goed blijven uitvoeren en dat inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat dit beschermd en geborgd is. Ons interbestuurlijk toezicht draagt daar aan bij en versterkt de bestuurskracht van lokale overheden in Gelderland. Wij kiezen voor een risicogerichte aanpak van het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen. In deze brief informeren we u over onze aanpak en leggen we uit wat dit voor u betekent.

Vertretpunt: risicogericht financieel toezicht

Ons financieel toezicht op gemeenten, waterschappen en GR'en maakt onderdeel uit van het interbestuurlijk toezicht (IBT). Het IBT heeft onder andere als doel een duurzaam gezonde financiële huishouding van deze lokale overheden te bevorderen.

In lijn met het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht kiezen we als college met ingang van begrotingsjaar 2025 voor een risicogerichte aanpak van het financieel toezicht op GR'en.

Kort gezegd houdt dit in dat we als provincie ons toezicht vooral richten op GR'en met een hoog risicoprofiel. Dat betekent dat GR'en met een laag risicoprofiel onder een beperkter financieel toezicht gaan vallen. Voor de GR'en met een hoog risicoprofiel verandert er niets aan de huidige werkwijze. In de begrotingsbrief 2025 kunt u lezen in welke categorie uw GR valt en wat de gevolgen hiervoor zijn.

Werkwijze risicogericht financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen

Binnen het begrotingstoezicht op GR'en richten we ons met het financieel toezicht in deze nieuwe risicogerichte aanpak meer op de GR'en waar relatief gezien de hoogste risico's zich voor kunnen doen. Hiervoor maken we een onderscheid in de GR'en met een hoog risicoprofiel en GR'en met een laag risicoprofiel. Dit onderscheid maken we op basis van een kwalitatieve check en een kwantitatieve check. Hieronder lichten we deze onderdelen verder toe.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Datum
12 juli 2024

Zaaknummer
2024-007166

Blad
2 van 4

Kwalitatieve check

We verdelen de GR'en waar we toezicht op houden op basis van taken die de GR'en uitvoeren, onder in een aantal categorieën. Door deze categorisatie kunnen we per categorie -en taak- bepalen of het een categorie betreft waarin maatschappelijke en financiële hoge risico's aanwezig kunnen zijn (zoals bijvoorbeeld in het sociaal domein), of waar deze risico's relatief laag zijn (bijvoorbeeld bij een lokaal archief).

De categorisatie van de GR'en in Gelderland die onder het toezicht van GS vallen is als volgt:

Categorie	Hoog of laag risicoprofiel
Werkorganisaties/sociale diensten	Hoog
Veiligheidsregio's	Hoog
Bedrijfsvoeringsorganisaties/ambtelijke fusies	Hoog
Archieven	Laag
Regio-organisaties	Laag
Belastingorganisaties	Laag
Externe diensten	Laag
Bedrijventerreinen	Laag

Als uw GR in een van de categorieën valt met een laag risicoprofiel, voeren we een tweede check uit op basis van de kwantitatieve indicatoren. Dit doen we om de risico's van deze risicogerichte aanpak zo veel mogelijk te beperken.

Kwantitatieve indicatoren

We hanteren de volgende kwantitatieve indicatoren:

1. het aantal deelnemers;
2. de hoogte van de omzet;
3. het balanstotaal;
4. de bijdrage per deelnemer als percentage van de begroting van de desbetreffende deelnemer.

Voor elk van deze indicatoren zijn grenswaarden bepaald. Indien u in 2 van de 4 indicatoren (of meer) de grenswaarden overschrijdt, kwalificeren wij u als GR met een hoog risicoprofiel en is alsnog het reguliere toezicht van toepassing. Wanneer u minder dan 2 van de 4 grenswaarden overschrijdt kwalificeren wij u als GR met een laag risicoprofiel en is het beperkte toezicht van toepassing.

Regulier en beperkt toezicht

In het begrotingstoezicht op GR'en kennen we twee vormen van toezicht: repressief toezicht (toezicht achteraf) en preventief toezicht (goedkeuring vooraf). Repressief toezicht is de standaard vorm van toezicht wanneer een tijdig ingediende begroting naar ons oordeel structureel en reëel sluitend is. Als de begroting niet structureel en reëel sluitend is kan de GR onder preventief toezicht worden geplaatst.

Datum
12 juli 2024

Zaaknummer
2024-007166

Blad
3 van 4

Binnen deze risicogerichte aanpak wordt er een tweedeling aangebracht in het repressief toezicht; regulier toezicht en beperkt toezicht. Wanneer u als GR wordt gekwalificeerd met een hoog risicoprofiel, dan is het reguliere toezicht van toepassing. Er verandert dan niks in de werkwijze ten opzichte van de huidige situatie. U blijft jaarlijks een begrotingsbrief ontvangen met daarin het toezichtsbesluit en de voor u geldende aandachtspunten.

Wanneer u als GR wordt gekwalificeerd met een laag risicoprofiel, dan is het beperkte toezicht van toepassing. Dit houdt in dat u uw begroting en jaarstukken tijdig bij ons indient en dat wij ervan uitgaan dat uw begroting structureel en reëel sluitend is. U blijft jaarlijks een begrotingsbrief ontvangen met daarin het toezichtsbesluit, echter zullen er voor u geen aandachtspunten worden opgenomen in de brief.

Tot slot

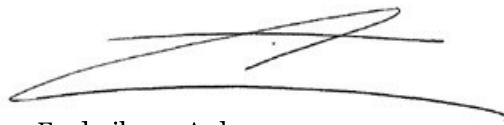
De bepaling van de toezichtsvorm regulier of beperkt geldt voor twee jaren. Elke twee jaar wordt uw kwalificatie opnieuw bekeken en bepaald. Wij zullen u tijdig op de hoogte brengen van eventuele veranderingen die op uw GR van toepassing zijn. Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan contact op met uw ambtelijk contactpersoon.

Wij adviseren u de inhoud van de brief ter kennisname te brengen aan de raden en colleges van de deelnemende gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Héni Lenferink
Commissaris van de Koning

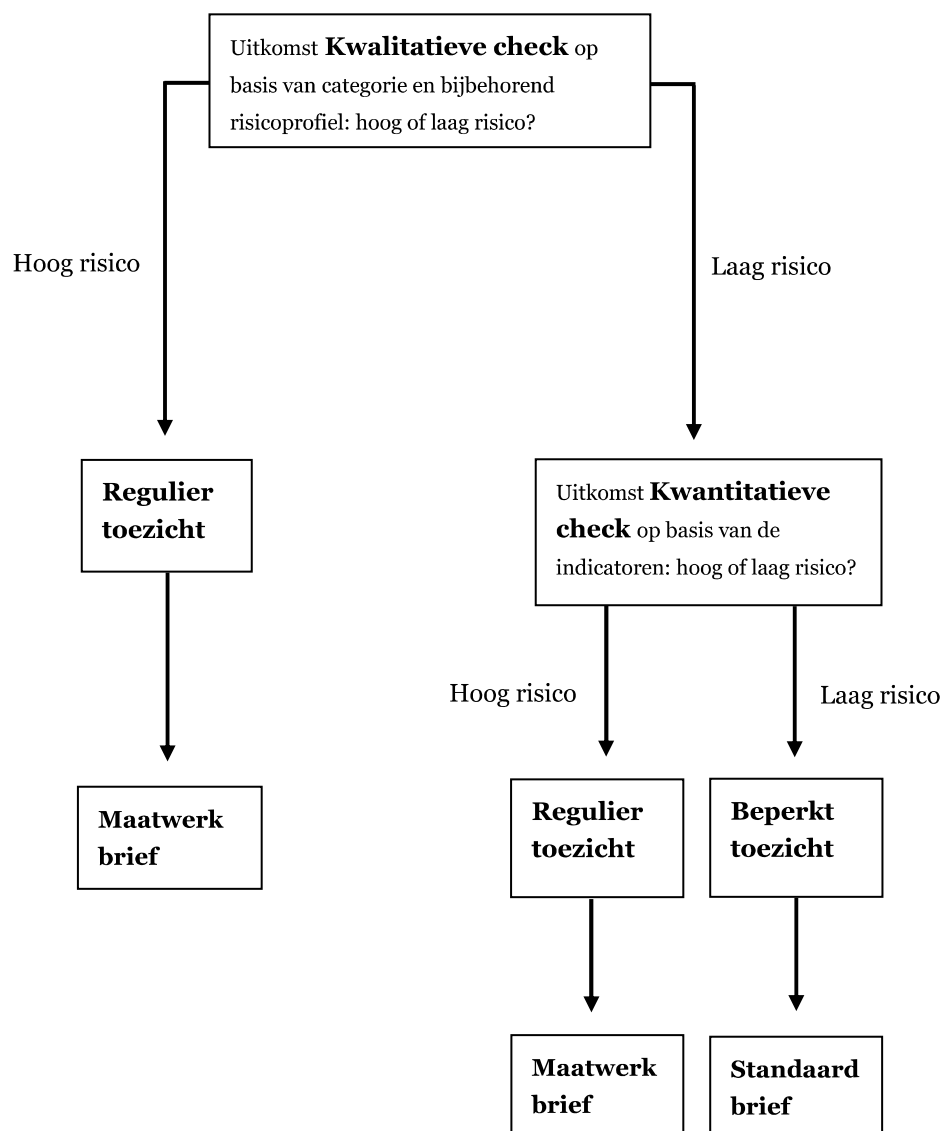
Frederik van Ardenne
Secretaris

Bijlage:

- Stroomschema Risicogericht financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 1 Stroomschema Risicogericht financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen

Onderstaand stroomschema kan worden gebruikt om te bepalen of onder welke vorm van toezicht een GR zal vallen binnen deze inrichting van het risicogerichte financieel toezicht op GR'en.

Verstedelijking in Balans

Regio Stedendriehoek

Contourenschets 2050

“Een uitnodiging om
samen te schetsen aan
de ruimtelijke toekomst”

INHOUD

Hoofdstuk 1

Grens ontkennd samenwerken	3
1.1 Het gebied: De Regio Stedendriehoek	3
1.2 Vertretpunt: Wat voorafging	5
1.3 Organisatie: Proces en samenwerking	6

Hoofdstuk 2

Leidende principes voor verstedelijking in balans	7
2.1 Brede Welvaart: Nabijheid als kwaliteit	7
2.2 Identiteit als basis: Benutten van ieders kracht	7
2.3 Het natuurlijk systeem als basis: Water en bodem sturend en de toekomst van de IJssel	8
2.4 Zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik: Plannen met schaarse ruimte	8

Hoofdstuk 3

Ontwerpend onderzoek: Grensverkennd schetsen om het gesprek te starten	11
---	-----------

Bijlagenkatern	16
----------------	----

Hoofdstuk 1 Grens ontkennend samenwerken

De Contourenschets 2050 is het resultaat van een gezamenlijke schetsoefening over de ruimtelijke inrichting van de toekomst van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, de provincies Overijssel en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn & IJssel en Drents Overijsselse Delta. Het resultaat is een strategisch gespreksdocument dat helpt het goede gesprek te voeren met Rijk, provincies, waterschappen, Strategische Board en andere stakeholders over de gezamenlijke opgave verstedelijking in balans richting 2050.

Het is de eerste stap in een langjarig proces om in samenwerking met het Rijk en de omgeving te komen tot een concrete Verstedelijkingsstrategie met ruimtelijke, en maatschappelijke oplossingen voor de Regio Stedendriehoek. In het vervolg gaan we samen aan de slag met alle betrokken partijen met de inhoudelijke uitwerking. In de Contourenschets worden vier mogelijke ruimtelijke denkrichtingen gepresenteerd in de vorm van schetsen die groeiontwikkelingen van de regio voorstelbaar maken. Het brengt de reikwijdte van betrokken thema's in beeld en maakt inzichtelijk waar de verstedelijkingsopgave over kan gaan, wat voor keuzes dit vraagt en wat daarvoor nog verder met elkaar verkend moet worden. Het presenteert geen harde keuzes over de inrichting van de regio maar biedt handvatten om in de nabije toekomst gezamenlijk tot keuzes te komen. Het is het resultaat van een oefening met het verkennen van mogelijkheden voor de toekomstige ruimtelijke inrichting van de Regio Stedendriehoek.

1.1 Het gebied: De Regio Stedendriehoek

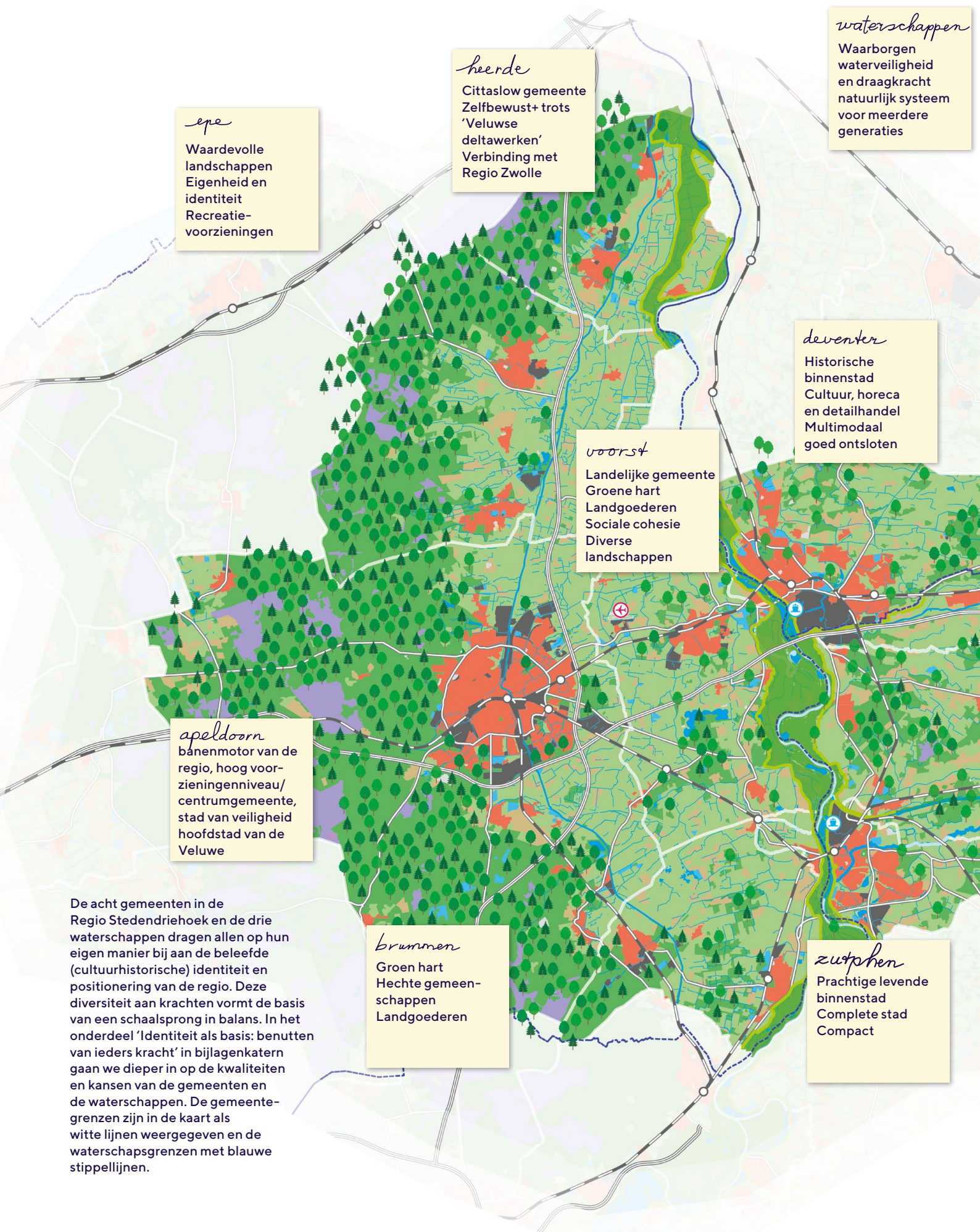
De Regio Stedendriehoek beslaat een deel van Gelderland en een deel van Overijssel. We spreken over een 'sleutelregio', een regio op een scharnierpunt tussen Randstad, Zwolle, Arnhem-Nijmegen en Twente/Duitsland met een groot achterland.

De Stedendriehoek beschikt over een prettige woon-, werk- en leefomgeving die in balans is met een hoge landschappelijke kwaliteit. Tegelijk is er ruimte voor bedrijvigheid en beschikbaarheid van medewerkers, woonruimte en bereikbaarheid. Die balans is er ook op het gebied van stad en platteland. Mensen en goederen zijn hier in beweging over de oost-west en noord-zuid corridors: de rijkswegen A1 en A50, het water van de IJssel en het Twentekanaal, het intercityspoor van Den Haag naar Enschede en van Amsterdam naar Berlijn en van Groningen naar Eindhoven. Al die beweging door en rondom de driehoek Apeldoorn-Deventer- Zutphen in een landelijke omgeving geeft de regio een dynamiek die we omschrijven als 'drukke en verademing'. Je kunt hier kiezen: stadsleven met de bijpassende cultuur en vertier óf de sociale samenhang in een dorp en landelijke streek en het weldadige gevoel van schone lucht en natuur. De nabijheid van drukke en verademing en de bijbehorende voorzieningen zijn een kracht. Mensen willen graag wonen, werken en hun ondernemingen vestigen in de regio Stedendriehoek, een krachtige regio met complexe opgaven. Kansrijk voor verstedelijking, maar gelegen in natuurlandschap. Het is van groot belang om in alle ontwikkelingen de identiteit van de regio, zoals onder andere verwoord in de Atlas van de Regio uit 2021, mee te nemen naar de toekomst. De opgave is daarbij ontwikkelingen zodanig vorm te geven dat het natuurlijk systeem uitgangspunt is.

1e helft 2024
Contourenschets

2e helft 2025
**Studie
Verstedelijkingsstrategie**

Richting 2050
**Uitvoering
Verstedelijkingsstrategie**

epe

Waardevolle
landschappen
Eigenheid en
identiteit
Recreatie-
voorzieningen

heerde

Cittaslow gemeente
Zelfbewust+ trots
'Veluwe
deltawerken'
Verbinding met
Regio Zwolle

waterschappen

Waarborgen
waterveiligheid
en draagkracht
natuurlijk systeem
voor meerdere
generaties

deventer

Historische
binnenstad
Cultuur, horeca
en detailhandel
Multimodaal
goed ontsloten

voorst

Landelijke gemeente
Groene hart
Landgoederen
Sociale cohesie
Diverse
landschappen

apeldoorn

bānenmotor van de
regio, hoog voor-
zieningenniveau/
centrumgemeente,
stad van veiligheid
hoofdstad van de
Veluwe

De acht gemeenten in de Regio Stedendriehoek en de drie waterschappen dragen allen op hun eigen manier bij aan de beleefde (cultuurhistorische) identiteit en positionering van de regio. Deze diversiteit aan krachten vormt de basis van een schaa sprong in balans. In het onderdeel 'Identiteit als basis: benutten van ieders kracht' in bijlagenkatern gaan we dieper in op de kwaliteiten en kansen van de gemeenten en de waterschappen. De gemeentegrenzen zijn in de kaart als witte lijnen weergegeven en de waterschapsgrenzen met blauwe stippellijnen.

brummen

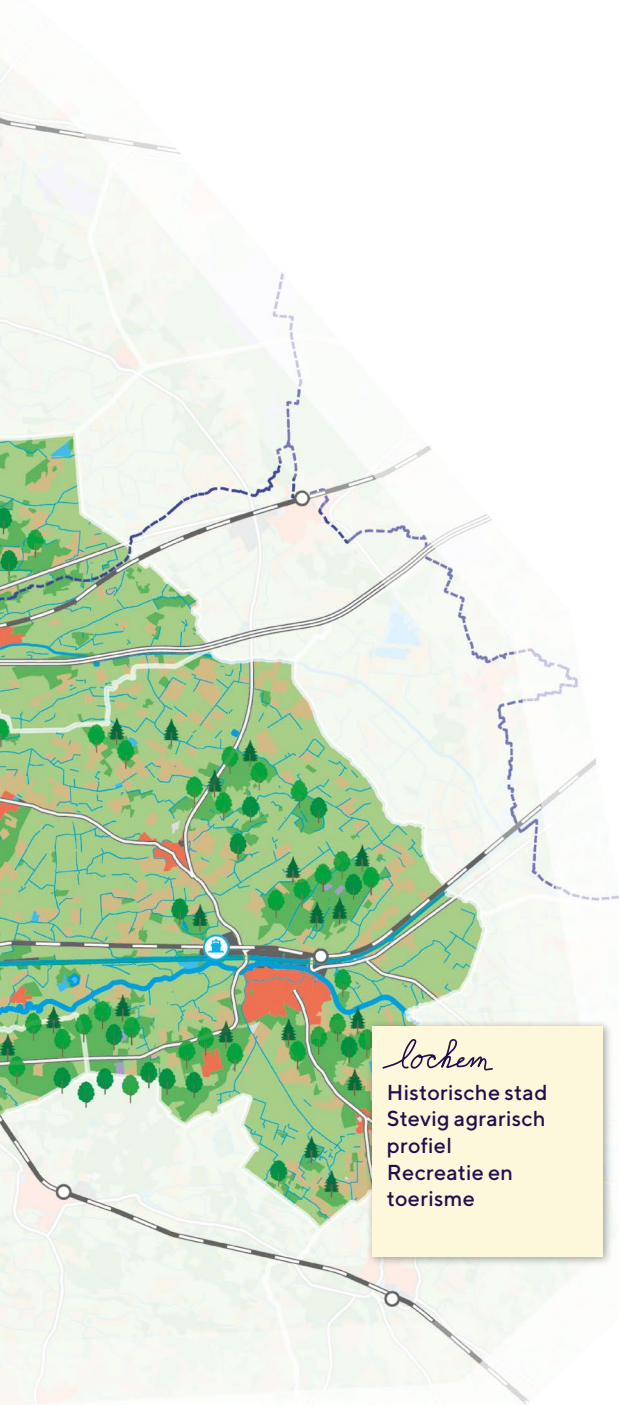
Groen hart
Hechte gemeen-
schappen
Landgoederen

zutphen

Prachtige levende
binnenstad
Complete stad
Compact

1.2 Vertrekpunt: Wat voorafging

De Regio Stedendriehoek heeft gezamenlijk eind 2023 het Regioarrangement vastgesteld: het gedeelde perspectief van betrokken overheden op de maatschappelijke vraagstukken in de schaarse ruimte voor de komende 20 tot 30 jaar. Het regioarrangement vertrekt vanuit bestaand (lokaal) ruimtelijk beleid, waaronder de regionale woonagenda en Woondeals, programma

Vitaal Landelijk Gebied, Ruimtelijk Economische Visie, Mobiliteitsvisie, Energievisie en de integrale inrichting, strategie IJsselvallei en de gemeentelijke Omgevingsvisies. Alleen de termijn waar we in deze Contourenschets naar kijken, reikt verder: tot 2050. Regio Stedendriehoek wil zelf de regisserende en sturende rol op centrumfuncties in het gebied zoals woningbouwontwikkeling, economische ontwikkeling en mobiliteit, in goed overleg met Rijks- en provinciale partners behouden.

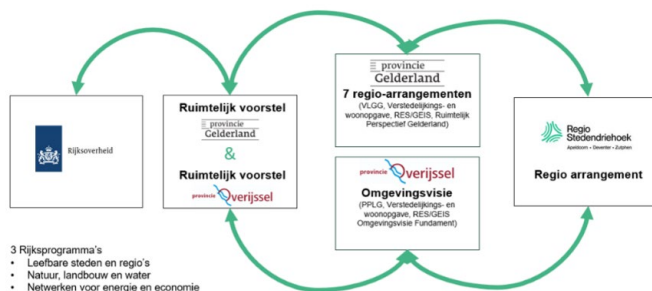
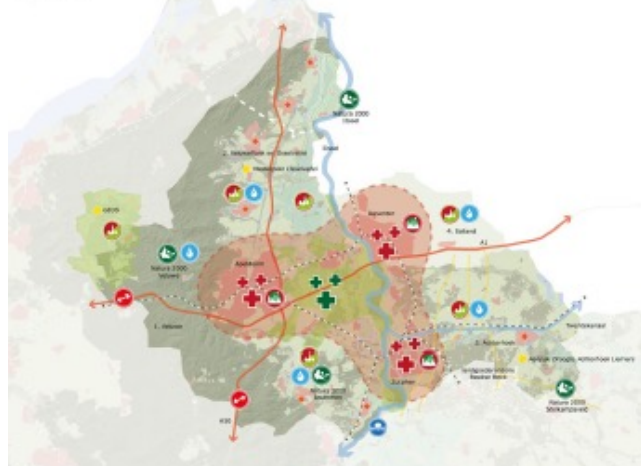
Het Regioarrangement is door beide provincies vertaald in een zogenaamd 'Ruimtelijk Voorstel' aan het Rijk als input voor de nieuwe Nota Ruimte.

In oktober 2023 werd de Contourennotitie voor de nieuwe Nota Ruimte gepubliceerd, waarin de Regio Stedendriehoek wordt genoemd als kansrijke regio voor verdere verstedelijking met een schaa sprong. Op 5 juni 2024 heeft het Rijk de Regio Stedendriehoek als potentieel verstedelijkingsgebied voor grootschalige woningbouw benoemd. De context van de gezamenlijke agenda is daarmee niet alleen urgent, maar ook kansrijk.

In het Regioarrangement zijn vijf opgaven geformuleerd die zowel een langetermijnperspectief als ruimtelijke regiobrede samenhang vragen:

- Verstedelijking in balans
- Corridors van de A1 en de A50
- Bevaarbaarheid van de IJssel
- Vitaal landelijk gebied
- De Veluwe

Regio Stedendriehoek
Agenderende integrale opgavenkaart
versie 14-11-2023

1.3

Organisatie: Proces en samenwerking

De gemeenten in de regio zijn georganiseerd in een publiekrechtelijk samenwerkingsverband: Gemeenschappelijke Regeling Regio Steden-driehoek welke nauwe samenwerkingsrelaties heeft met de provincies en waterschappen in het gebied. Ook is er een stevig georganiseerde Strategische Board, welke als triple helix samenwerking een adviesfunctie heeft. Over de uiteindelijke ruimtelijke keuzes zullen de gemeenteraden zich moeten uitspreken. In het vervolgtraject wordt er ook ruimte geboden aan participatie.

Op 22 mei 2024 hebben provincies en Regio de samenwerkingsovereenkomst "Verstedelijking in Balans" getekend waarbij de waterschappen en de Strategische Board ondersteunen. Afsproken is de Contourenschets Verstedelijking in Balans te maken als een aanloop naar een verstedelijkingsstrategie met concrete ruimtelijke oplossingen.

In het vervolgtraject richting Verstedelijkingsstrategie is het doel een gedeeld beeld te krijgen tussen Rijk en Regio over de urgentie, aard, omvang, onderbouwing en aanpak van de samenhangende opgaven op het gebied van verstedelijking in balans richting 2050 en met een doorkijk naar 2100. De regio is bereid om voorstellen te doen voor het realiseren van (aanvullende) extra woningbouwopgaven die door het rijk worden genoemd – boven op de vraag die nu al bij Regio Stedendriehoek ligt.

We verkennen eerst gezamenlijk wat er nodig is om tot een verstedelijkingsstrategie te komen. Het Regioarrangement en de Contourenschets zijn daarvoor een belangrijke basis. Daarnaast maken we daar waar nodig gebruik van bijvoorbeeld ontwerpend onderzoek, (ruimtelijke) analyses en data-onderzoek. Vervolgens werken we toe naar een NOVEX-Uitvoeringsagenda Verstedelijking in Balans inclusief Regionale Investeringsagenda (RIA) waarin afspraken worden opgenomen om ambities uit de Verstedelijkingsstrategie te realiseren.

‘Inwoners kunnen van de ene gemeente profiteren van de culturele voorzieningen, het banenaanbod of het openbaar groen in de omliggende gemeenten.’

VERSTEDELIJKINGSOPGAVE IN BALANS

De eerste opgave uit het Regioarrangement is de verkenning naar de integrale verstedelijkingsopgave in balans. Verstedelijking is géén versterking, het gaat om de ontwikkeling van de hele Regio in balans. Het tot en met 2030 toevoegen van 24.000 woningen – met de ambitie dit op te laten lopen tot 40.000 extra woningen in 2040 en mogelijke doorgroei naar 2050 – gebeurt in balans met bedrijvigheid, het verbeteren van (internationale) bereikbaarheid, de mobiliteitstransitie, versterkte voorzieningen, de transitie van het landelijk gebied, natuurherstel, klimaatbestendigheid en de energietransitie.

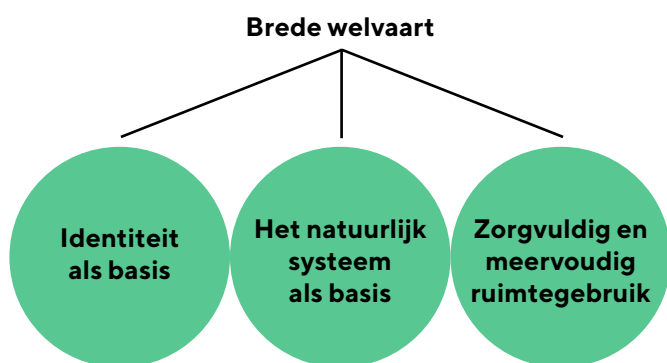
Hieronder vallen grootschalige woningbouw, de ontwikkeling van de corridors A1/ A50, de toekomst van het landelijk gebied, inclusief de toekomst van de Veluwe (als natuurgebied, maar ook in relatie tot drinkwaterwinning, en klimaatverandering en droogte problematiek) en de toekomst van de IJssel (als transportrivier en belangrijke aanvoertroute van zoet water).

Er ligt een stapeling van opgaven, die om een integrale samenhangende ruimtelijke oplossing vraagt. Op een klein oppervlak moet veel gebeuren. Dat vergt keuzes, slimme combinaties en innovaties. Het begrip brede welvaart geldt als een van de leidende principes voor de verdere ontwikkeling van de regio.

Hoofdstuk 2

Leidende principes voor verstedelijking in balans

In het Regioarrangement is verkend hoe de leidende principes vanuit de Nationale Omgevingsvisie, het 'provinciaal startpakket fysieke leefomgeving' en de 3 leidende principes van provincie Gelderland zich vertalen naar deze regio. Als resultaat zijn een viertal leidende principes benoemd, dit zijn: brede welvaart, identiteit als basis, het natuurlijk systeem als basis en zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik. Met deze principes zijn door middel van ontwerpend onderzoek verschillende ruimtelijke schetsen gemaakt voor de Regio Stedendriehoek.

2.1 Brede Welvaart: Nabijheid als kwaliteit

Het is fijn leven in de Stedendriehoek. Mensen wonen en werken er graag. De natuur, ruimtelijke kwaliteit en de nabijheid van voorzieningen zorgen ervoor dat het vestigingsklimaat (in brede zin) bijzonder goed is. De Stedendriehoek scoort het hoogste van alle regio's op het aandeel mensen dat tevreden is met het leven en met vrije tijd. De regio kenmerkt zich door een sterke sociale structuur met veel actieve en betrokken inwoners. Brede welvaart houdt naast economische groei ook rekening met welzijn, duurzaamheid en inclusiviteit. Het PBL stelt in de publicatie 'Brede welvaart in Nederlandse gemeenten: het belang van regionale samenhang' (februari 2022) dat de brede welvaart in een gemeente in belangrijke mate wordt bepaald door de samenhang en verdeling van bovengenoemde breedewelvaartsaspecten in de regio.

Regionale samenhang is onder andere te meten aan de pendelstromen van werknemers. STEC heeft

dit in de Ruimtelijke Economische Visie in beeld gebracht voor de Regio Stedendriehoek. Om de hoeken van het speelveld te verkennen is in de schetsen gevarieerd in nabijheid op verschillende schaalniveaus: van samenhang op interregionaal niveau tot samenhang op lokaal niveau met de daarbij horende verdeling van voorzieningen.

2.2 Identiteit als basis: Benutten van ieders kracht

Een hoge omgevingskwaliteit kan alleen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit; we hechten veel waarde aan het landschap, het erfgoed en een gezonde en veilige leefomgeving. Aantrekkelijke dorpen en steden in een mooi landschap zijn belangrijk voor de identiteit en het vestigingsklimaat.

We zijn als steden en dorpen complementair aan en verbonden met elkaar: ieder met een eigen identiteit. Steden met een eigen voorzieningenniveau, en karakteristiek: Deventer en Zutphen met historische binnensteden, Apeldoorn groen, aantrekkelijk en centrum met veel erfgoed uit 19de-eeuw en Lochem met een historisch centrum omgeven door groen. De dorpen ieder met een eigen bijzondere karakteristiek, sterke sociale netwerken en de landbouw en landgoederen als dragers van het buitengebied.

We willen de onderscheidende identiteiten versterken en de verbindende kwaliteiten benutten. Zoals het uitdragen en koesteren van cultuurhistorische, landschappelijke, recreatieve en sociale waarde in ontwikkelingen.

Benutten van ieders kracht

De acht gemeenten in de Regio Stedendriehoek en de drie waterschappen dragen allen op hun eigen manier bij aan de beleefde (cultuurhistorische) identiteit en positionering van de regio. Deze diversiteit aan krachten vormt de basis van een schaalessprong in balans. Om de hoeken van het speelveld te verkennen zijn per schets verschillende krachten uitgelicht, variërend van het verder benutten van hoogstedelijke kwaliteiten om draagvlak te maken voor (nationale) topvoorzieningen en plekken van innovatie tot het verder benutten van hechte lokale gemeenschappen om in collectief verband invulling te geven aan ruimtelijke opgaven als de mobiliteits- en energietransitie.

2.3 Het natuurlijk systeem als basis: Water en bodem sturend en de toekomst van de IJssel

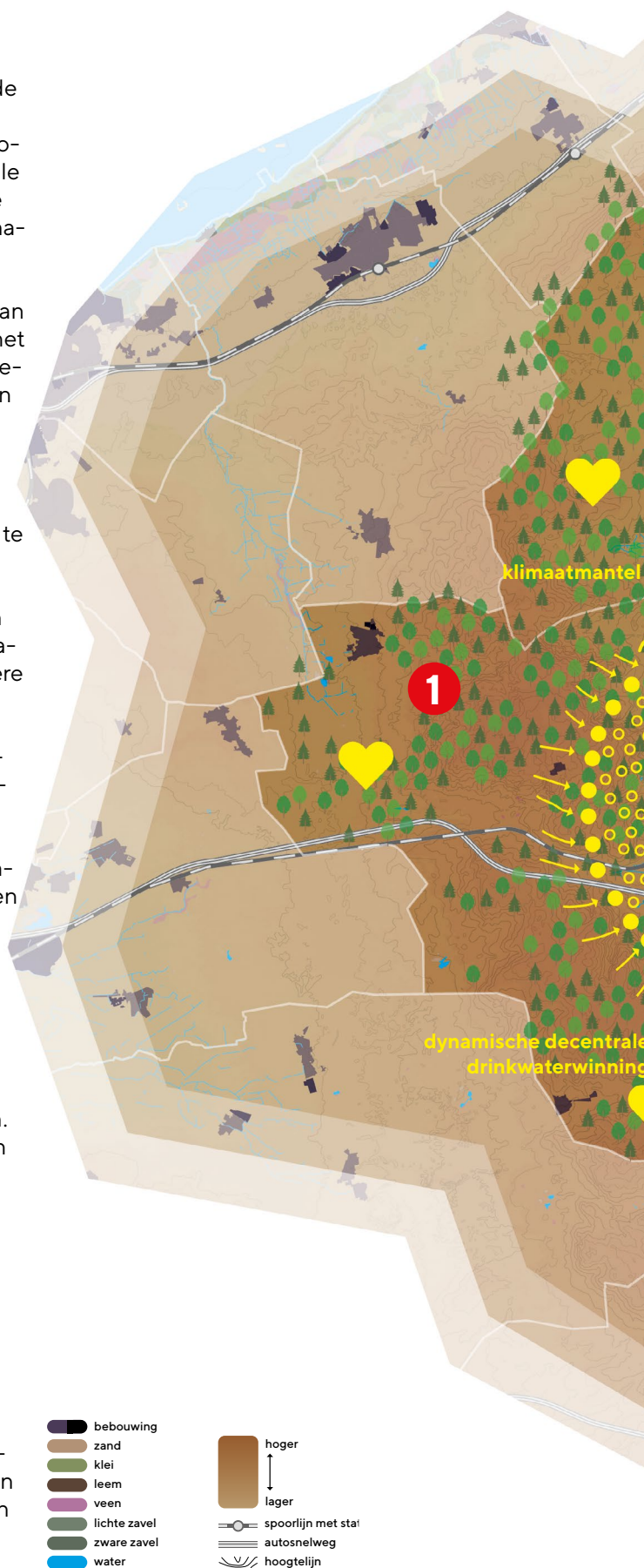
We willen als regio toekomstbestendige keuzes maken. Uitgangspunt is het natuurlijk water- en bodemsysteem, waarop de uitvoering van functies zodanig plaatsvindt dat deze systemen waar nodig kunnen herstellen dan wel duurzaam blijven functioneren, ook voor toekomstige generaties. Dat betekent een vitale en gezonde bodem en de versterking van de biodiversiteit. We maken onderscheid in vijf deelgebieden met elk een eigen dynamiek en met betrekking tot het water- en bodemsysteem:

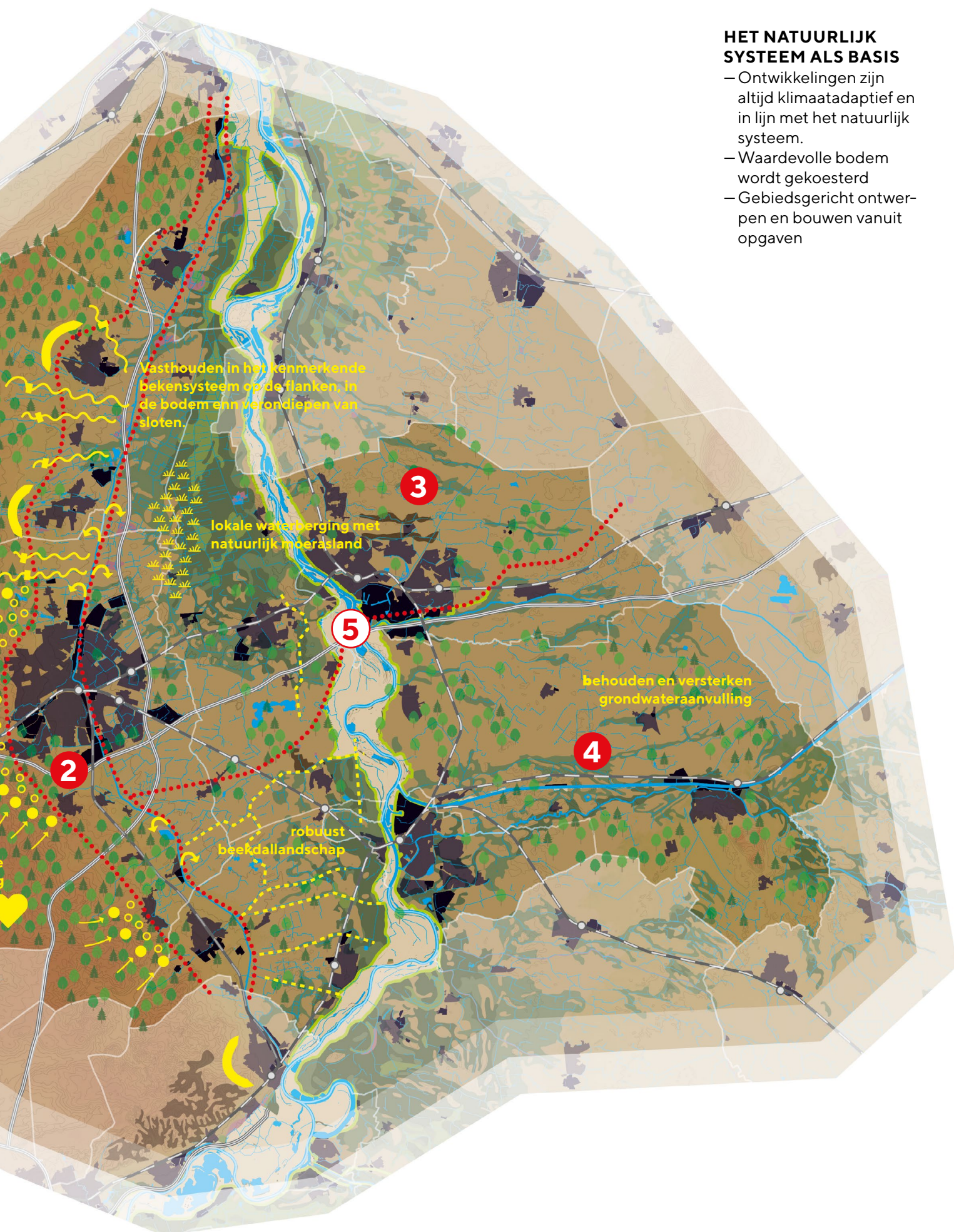
- 1 **Veluwe:** Oud-Veluwe landschap met een grote diversiteit aan planten- en diersoorten. Het is een groot infiltratiegebied met een zoetwaterreservoir. De opgave is verhogen van infiltratiecapaciteit, het aanvullen van het reservoir en het voorkomen van het overvloedige afstroom van water.
- 2 **Veluweflank:** kleinschalig karakter met afwisselende beekdalen met veengroei en hoger gelegen enken. Een gebied met veel hoogteverschillen. Het herstel en behoud van de beekdalen vormt een belangrijke opgave om het water vast te houden.
- 3 **Noordelijke IJsselvallei:** een meer open karakter richting het noorden met een relatief grootschalige landbouw en een afwateringsstelsel van weteringen. Aanpak droogteproblematiek is van belang. Waar de IJssel vraagt om ruimte voor grotere afvoer van water en de bodem een belangrijke buffer is voor het opslaan van water bij een hoge waterstand van de IJssel.
- 4 **Beken en landgoederen:** een afwisseling van bossen, landgoederen, beekdalen en landbouw. Aanpak droogteproblematiek is van belang. Afstroming naar de IJssel vraagt om meer vasthouden van water.
- 5 **IJssel** als dynamische regenrivier: de ruimtelijke consequenties van het programma Integraal Rivier Management vragen om oplossingen waarbij ook binnendijkse ruimte nodig is en aandacht wordt gevraagd voor de robuustheid op lange termijn.

Om de hoeken van het speelveld te verkennen is per schets een andere invulling gegeven aan een toekomstbestendige IJssel variërend in benodigde ruimte en mate van integraliteit: van grootschalig rivierdal tot stromende kommen. De water- en bodemkaart is apart uitgelicht en de mate waarin extra inspanning nodig is voor bepaalde ontwikkelingen per bodemtype is als standaard onderlegger gebruikt bij iedere schets.

2.4 Zorgvuldig en meervoudig ruimte- gebruik: Plannen met schaarse ruimte

De regionale kwaliteiten staan onder druk, gelet op de vele opgaven die op ons afkomen. Bij de vraag hoe en waar de opgaven een plek krijgen in de regio is daarom het vertrekpunt: zuinig en efficiënt omgaan met beperkte ruimte. Verstedelijking is géén versterking, het gaat om de ontwikkeling in balans van het hele

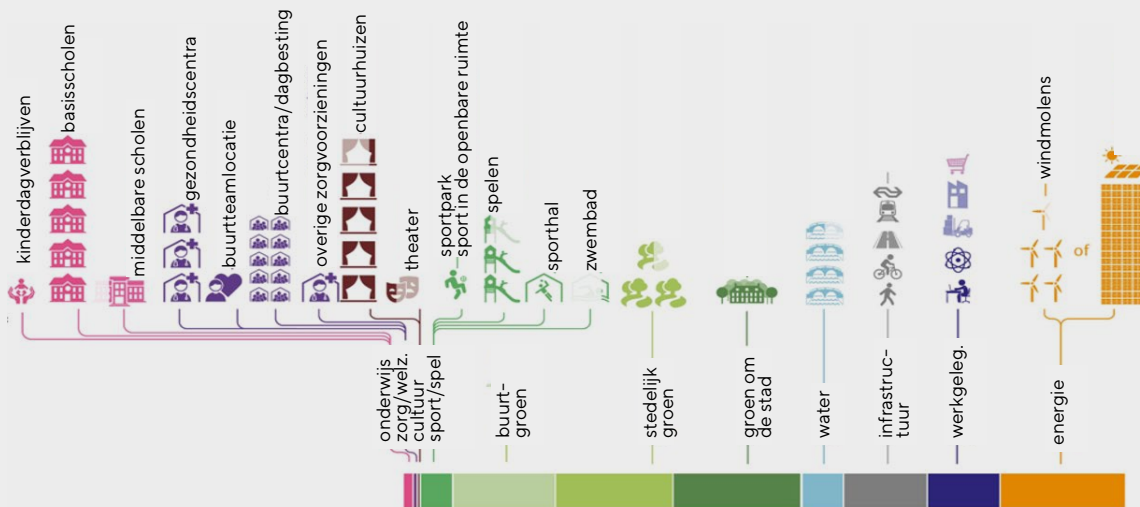

HET NATUURLIJK SYSTEEM ALS BASIS

- Ontwikkelingen zijn altijd klimaatadaptief en in lijn met het natuurlijk systeem.
- Waardevolle bodem wordt gekoesterd
- Gebiedsgericht ontwerpen en bouwen vanuit opgaven

Op zoek naar nieuwe mengkleuren voor de Regio Stedendriehoek

1 Voor verstedelijken in balans zijn naast woningen ook andere ruimtevragers nodig:

Bron diagram: RSU Utrecht (gemeente Utrecht)

2 Door o.a. meervoudig ruimtegebruik kan **ruimtwinst** worden gemaakt.

3 De traditionele manier van plannen zorgt echter voor schotten tussen kennis, middelen en instrumenten.

4 Deze dienen te worden ontschot in gebieden met nieuwe 'mengkleuren' in de Regio Stedendriehoek: in het gebied zelf en tussen de gebieden. Voorbeelden van nieuwe mengkleuren:

gebied. Om leefbaarheid te behouden en te versterken is nabijheid van wonen, werken, voorzieningen en groen cruciaal. Meervoudig ruimtegebruik gaat voor enkelvoudig ruimtegebruik waarbij we slim met de ruimte omgaan en de kwaliteit van de leefomgeving behouden en ontwikkelen.

Nieuwe mengkleuren op de kaart

De barcode-methode is een manier om de meervoudige ruimtevrage inzichtelijk te maken (zie afbeelding hierboven). Om alle ruimtevragers te kunnen laten landen in de regio is de noodzaak groot om efficiënt om te gaan met en proactief te zoeken naar mogelijkheden tot

het mengen van functies en activiteiten. Door meervoudig ruimtegebruik ontstaat de nodige ruimtwinst om de verstedelijkingsopgave passend te kunnen maken. Er zullen dan nog altijd keuzes gemaakt moeten worden: niet alle ruimtevragers kunnen worden geacomodeerd. Dit uitgangspunt komt overeen met het afwegingsprincipe 'Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies' uit de NOVI. Het betekent anders kijken naar de traditionele kleuren van de kaart waar woningen, bedrijventerreinen en natuur allen een eigen kleur hebben. Nieuwe kleuren ontstaan op de meest dynamische gebieden op de kaart van de Regio Stedendriehoek. Deze nieuwe kleuren zijn een samensmelting van bestaande

kleuren en weerspiegelen de stapeling van functies en activiteiten. Dit staat altijd in balans met gebieden met een lagere dynamiek. Hierbij is het van belang vast te houden aan de traditionele kleuren. Daarbij kunnen sommige functies niet gecombineerd worden om ongewenste externe effecten te voorkomen.

Om de hoeken van het speelveld te verkennen is in de schetsen gevarieerd tussen het ruimtelijk spreidingspatroon: van mengen van functies geconcentreerd op enkele hoogstedelijke locaties tot mengen op locaties verspreid over multimodaal bereikbare dorpen en steden in de regio. In de schetsbeelden zijn wonen en werken samengenomen om het verband tussen die twee ruimtevragers te verkennen. In het voorontwerp van de Nota Ruimte wordt de nabijheid van wonen en werken als uitgangspunt genomen. In de schetsen met een geconcentreerd spreidingspatroon gaat het om een hoge mate van menging tussen wonen en werken waarbij een kennisintensieve economie voorstelbaar is. Bij een gespreid patroon is de menging tussen wonen en werken in hoogstedelijke gebieden minder kansrijk en is juist een economie voorstelbaar die gebaat is bij focus op grote werklocaties gericht op de hoofdinfrastructuur.

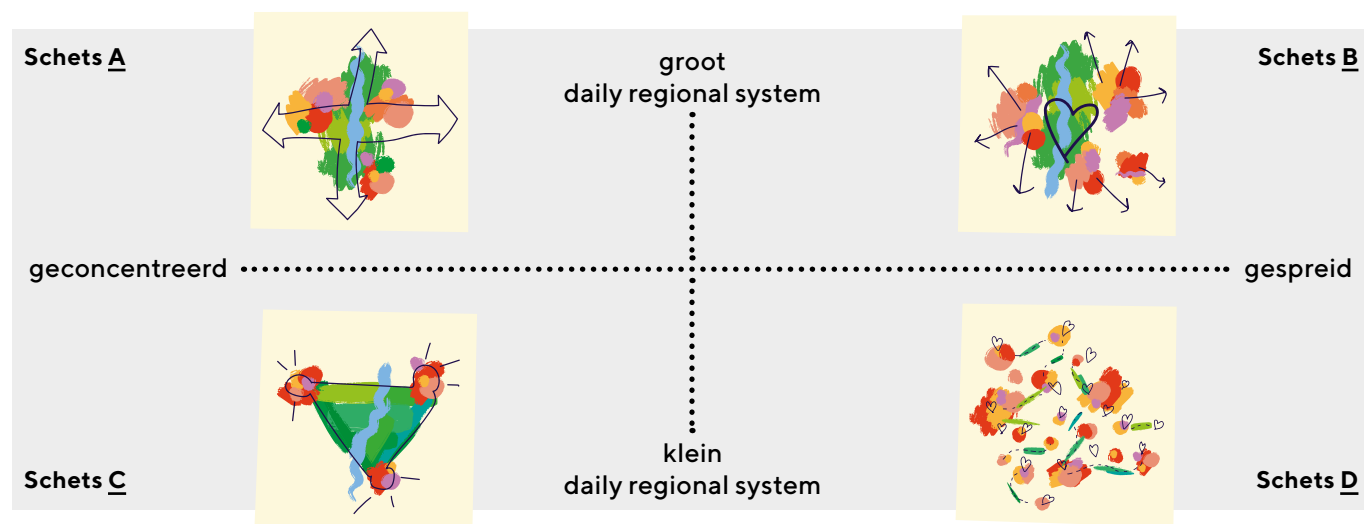
Hoofdstuk 3

Ontwerpend onderzoek: grensverkennend schetsen om het gesprek te starten

De schetsen op de volgende pagina's zijn opgezet volgens de methodiek van ontwerpend onderzoek. Door middel van schetsen zijn ontwerpers en de betrokken experts in staat nieuwe verbanden te leggen. Deze kunnen vervolgens weer getoetst worden, aangepast

worden en gebruikt worden voor het ontdekken van vervolgvragen of om het gesprek aan te gaan. Dit is ontwerpend onderzoek. De schetsen zijn nog geen verstedelijkingsstudie met concrete ruimtelijke oplossingen. Het is de opmaat voor het doen van een verstedelijkingsstudie. De schetsen verkennen de richting waar we naar toe kunnen gaan en brengt de reikwijdte en de beschikbare kennis in beeld van de thema's die we mee gaan nemen in een vervolg. Er wordt niet gevraagd een keuze te maken tussen de schetsen, het is veel aannemelijker dat slimme combinaties van elementen uit de schetsen leiden tot de gewenste ontwikkeling. De schetsen zijn daarom de start van het gezamenlijke en integrale gesprek over de ruimte en dienen als praatplaten. Hoe eerder wordt begonnen met schetsen op de kaart, hoe eerder kansen, knelpunten en vervolgvragen naar boven komen drijven.

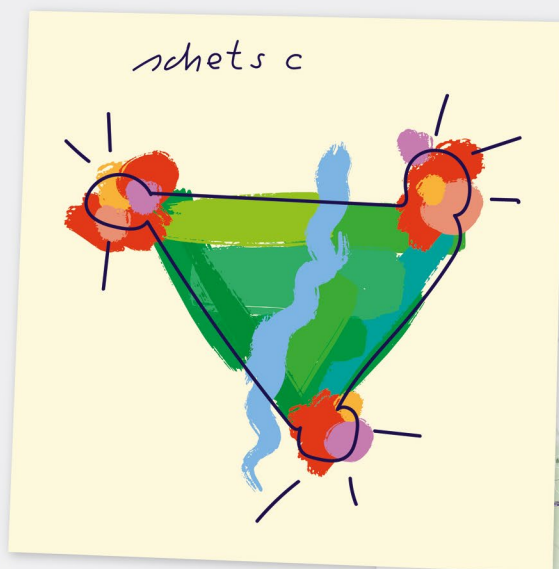
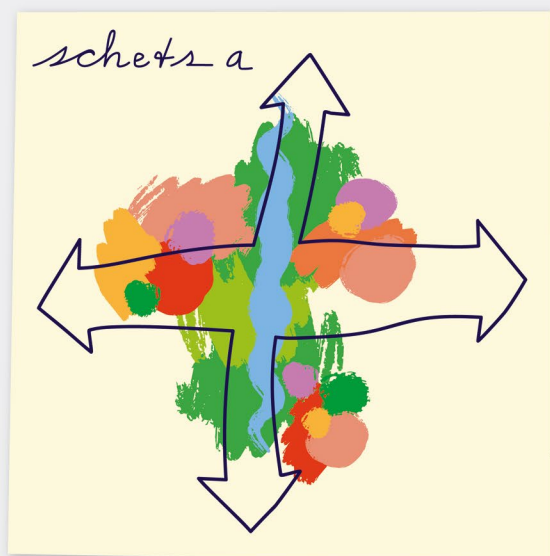
Het vertrekpunt van de schetsen is de verstedelijkingsopgave. Voor de schetsen is enerzijds verschil gemaakt tussen geconcentreerde of gespreide ontwikkeling op regionale schaal (principe zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik) en anderzijds is verschil gemaakt tussen interregionale samenhang (groot Daily Regional System) of regionale samenhang (klein Daily Regional System, principe brede welvaart). Per schets liggen worden andere lokale krachten uitgelicht (principe identiteit als drager) en is een andere invulling ruimtelijke invulling gegeven aan een toekomstbestendige IJssel (principe natuurlijk systeem als basis). In alle schetsen gaan we uit van ontwikkelingen nabij een vorm van OV en wordt eerst gekeken of er binnen de bebouwde kom verdicht kan worden. De schetsen verbeelden mogelijke ontwikkelingen op regionale schaal en zeggen niet iets over hoe ontwikkelingen worden ingepast op straatniveau. Tegen 2050 zal naar verwachting bijvoorbeeld natuurinclusief en circulair ontwikkelen al lang de norm zijn en het STOMP-principe gemeengoed.

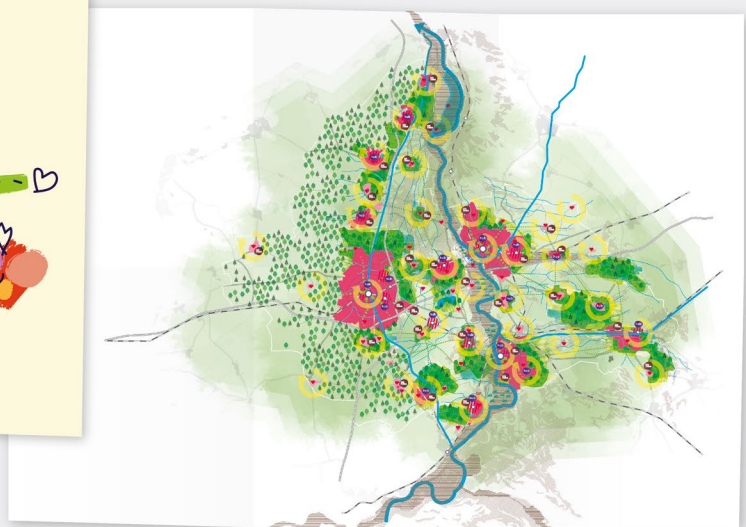
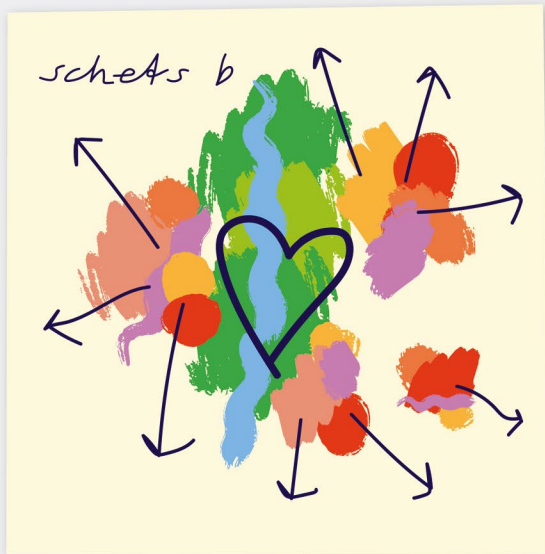

Vier schetsen voor de Regio Stedendriehoek

A	B
C	D

Duiding regionale systeem

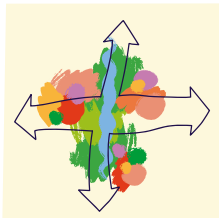

1. Hoofdkeuzes om te verstedelijken in balans, uitgewerkt in de schets om te testen

Schets A

Groot Daily Regional System + Geconcentreerd

A	B
C	D

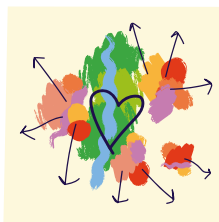

Stel dat... door grens-ontkennend te werken het grootste deel van de verstedelijking landt in Apeldoorn en Deventer. In beide steden ontstaan gemengde hoogstedelijke woon- en innovatie milieus in de nabijheid van de ICE-stations. De regio ontleent haar identiteit aan de hier gevestigde kennisintensieve en innovatieve maakeconomie. Het voorzieningenaanbod maakt een schaa sprong met een verzorgingsgebied dat tot de landsgrenzen en verder reikt. Binnenstedelijke bereikbaarheid is gericht op openbaar vervoer. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in hoogfrequente Intercity-verbindingen in oost-west en noord-zuidrichting (eventueel met nieuwe stations). Het Stedelijk Netwerk Nederland wordt hiermee versterkt. Ook Zutphen wordt beter bereikbaar en een nog aantrekkelijkere vestigingsplaats. Het contrast binnen de regio wordt groter: de meeste ruimtevragers landen in en om de kernsteden. De landelijke gemeenschappen en hun directe omgeving worden oases van groen, rust en ruimte naast de reuring in de steden. Het leven gaat hier langzamer, maar met een kort ritje op de e-bike over regionale snelfietsnetwerk is men zo in de grote stad om te profiteren van topvoorzieningen. Het nieuwe Nationale Landschapspark IJsselvallei, van Arnhem tot Zwolle, is een enorme voedselproducerende en dynamische klimaatbuffer waar mens, dier en plant in synergie leven. Hiermee laat de regio zien dat zij leeft mét de IJssel en niet naast de IJssel.

Schets B

Groot Daily Regional System + Gespreid

A	B
C	D

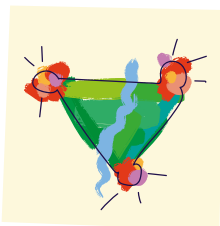

Stel dat... door grens-ontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om het voorzieningenaanbod in de steden Apeldoorn, Deventer, Zutphen en Lochem te versterken en hun verzorgingsgebied tot diep in de omliggende streken te waarborgen. Hierdoor kunnen de steden de basisvoorzieningen behouden en door samenwerking afspreken hoe deze zich specialiseren. Iedere stad is de etalage van het streekeigen MKB. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in het doortrekken van de streeksprinters en het opwaarderen van een aantal buslijnen tot HOV. Straks kan je bijvoorbeeld zonder overstappen van Lochem via Zutphen naar Arnhem of van de Achterhoek naar Apeldoorn. In het hart ontstaat het Driestreckenpark Voorsterlanden als groen uitloophooggebied van een grote regio. Hier wordt deels ruimte gegeven aan de IJssel. Rondom bestaande en nieuwe stations ontstaan nieuwe woon-werk-leefmilieus door het mengen van rood en groen. De Regio Stedendriehoek verbindt meerdere streken en regio's met elkaar en profiteert van een groter achterland. Hierdoor is ze als een kameleon en ontleent ze haar identiteit aan verschillende omgevingen.

Schets C

Klein Daily Regional System + Geconcentreerd

A	B
C	D

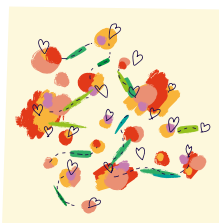

Stel dat... door grensontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om de drie grootste steden te laten functioneren als één grote landstad. De stad waar je altijd buiten bent. Door samenwerking worden voorzieningen op elkaar afgestemd en verdeeld. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in een hoogfrequente sprinter ringlijn tussen de drie kernsteden. Zonder te hoeven kijken op je horloge sta je binnen de kortste keren in de naburige stad. De omliggende kernen kunnen met OV, deelfervoer en snelfietspaden snel naar een van de bestaande of nieuwe stations aan deze ring. In het hart ontstaat een intensief gebruikt landschapspark. De vele recreatieve en toeristische voorzieningen die er al zijn worden versterkt en aangevuld. De IJssel krijgt nieuwe bypassen waarvan de eilanden deel uit maken van het nieuwe park.

Schets D

Klein Daily Regional System + Gespreid

A	B
C	D

Stel dat... door grensontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om wonen, werken en voorzieningen op het niveau van stadswijken en dorpen in nabijheid van elkaar te brengen. De verstedelijking verspreid zich meer, maar net als bij de andere schetsen, wel op voorwaarde dat er OV aanwezig is. Er zal een sterker beroep gedaan worden op en tegelijkertijd ook meer ruimte gegeven worden aan lokale gemeenschappen: van het collectief organiseren van deelfervoer tot energieopwek. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in het cement tussen alle gemeenschappen: een groen(blauw) raamwerk met fietsroutes. In deze schets wordt gekeken naar lokale oplossingen om de IJssel ruimte te geven en om de droogteproblematiek het hoofd te bieden.

2. Kansen en opgaven die daaruit voortvloeien voor de Regio Stedendriehoek

- Vergroten van de verschillen tussen leefmilieus: nieuwe hoogstedelijkheid met ruimte voor innovatieve werkmilieus.
- Mogelijkheden om topvoorzieningen te ontwikkelen die onderscheidend zijn op regionaal en nationaal niveau m.b.t cultuur, onderwijs, zorg en sport.
- Kansen voor innovatie schaal NL/internationale samenwerking: veiligheid; smartcities; toegepaste innovatie in MKB.
- Verder uitnuttten IC-assen en versterken ruimtelijk-economische structuur Stedelijk Netwerk Nederland.
- Interregionale samenwerking op en versterking/intensivering van A1- en A50-corridors.
- Sterkere focus op de kenniseconomie (baat bij gemengde woon-werkmilieus bij stationsgebieden) zou de totale uitbreidingsvraag werkgelegenheid moeten verkleinen.
- Schaa sprong in de steden kan mogelijkwerwijs de druk op het natuurlijk systeem in het buitengebied verminderen.
- Groenblauwe verdichting in de steden met kansen om de druk op het natuurlijk systeem in het buitengebied te verminderen. Schaa sprong Zutphen en Deventer over de IJssel afgestemd op toenevende dynamiek van de IJssel.

- Benutten kracht en potentieel van een veel groter gebied.
- Daily Regional System reikt tot verder in de streken rondom de Regio Stedendriehoek door de verdeling van voorzieningen.
- Versterken stedelijkheid in meerdere kernen waardoor de regionale voorzieningen verdeeld zijn over de grotere kernen.
- Meer spreiding werkgelegenheid en kansen voor dichtbij huis te werken.
- Deels arbeidsplaatsontwikkeling in stedelijke milieus en deels op nieuwe werklocaties die de regionale (kennis)economie versterken.
- Bouwen op hogere zandgronden is een denkbaar principe binnen deze schets door het ontzien van het hart.
- Oriëntatie op Veluwe en Achterhoek ontziet het laaggelegen middengebied.

- Meer “gezamenlijke” identiteit.
- De drie steden zijn gebaat bij sterke en aantrekkelijke dorpen in de directe omgeving voor werknemers van bestaande en nieuwe bedrijven die men wil aantrekken en deze schets gaat dus ook over complementariteit tussen steden en dorpen/buitengebied.
- Een concentratie van meer menselijke activiteiten in het hart vergroot hier de druk op het natuurlijk systeem. Meer afhankelijk van innovatie en techniek. Water en natuurinclusief bouwen is een voorwaarde.

- Kleine gemeenschappen en collectieven zijn de dragers: sterk buurtvorming en menselijk contact.
- Lokaal georiënteerde bedrijvigheid en werkgelegenheid.
- óG internet als nutsvoorziening voor thuiswerken.
- Voorzieningen niet geconcentreerd in grote(re) kernen, maar meer verspreid en dichterbij.
- Lokale energie opwek en gebruik.
- Woningbouw in combinatie met versterking OV richting kleine kernen.
- Door spreiding ruimere keuzevrijheid om te bouwen op geschikte gronden.
- Gebiedsgericht ontwerpen waarbij stedelijke ontwikkeling het natuurlijk systeem ondersteunt: groen groeit mee.
- Beperkte IJsselsprong rekening houdend met nieuwe dynamiek van de IJssel.

3. Vervolg vragen voor de stappen hierna

- Welke (inter)nationale topvoorzieningen zou de regio willen?
- Welke vorm van werken is passend in de hoogstedelijke milieus om toch de juiste mix te krijgen (labs, nieuw ambacht, schone productie, ...)?
- Zou samenwerking aangegaan moeten worden met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en Regio Zwolle om de IJsselvallei in z'n geheel toekomstbestendig te maken?
- Onderzoek of sterkere focus op de kenniseconomie (baat bij gemengde woon-werkmilieus bij stationsgebieden) de totale uitbreidingsvraag werkgelegenheid verkleint.
- Welke kwaliteit ambieert het Rijk op de hoofdassen van het Stedelijk Netwerk NL?
- Wat ambiëren de provincie en de gemeenten bij de corridor A1 en A50 en wat is het gedeelde beeld?
- Kan het verhaal en de ambitie van de Drinkbare IJssel een leidmotief zijn voor de IJsselvallei?
- Het effect van nieuwe infrastructuur tussen Apeldoorn en Deventer dient te worden onderzocht in relatie met andere ruimtelijke opgaven.
- Hoe worden eventuele bruggen gefinancierd?
- Ligging regionaal fietsnet (geldt ook voor andere schetsen).

- Hoe kunnen we de bestaande spoorlijnen beter benutten en wat betekent dat?
- Wat is nodig aan woningbouw om een station te realiseren?
- Wat is de precieze rol van iedere stad voor het ommeland en de streek buiten de Regio Stedendriehoek?
- Waar staat de leefbaarheid al onder druk of is het al erg ver uitgerekt qua acceptabele reisafstanden, reiskosten en keuze vervoermiddel? (Brede Welvaart en Bestaanszekerheid).
- Wat is het effect van een grotere Daily Regional System voor de ruimtedruk en ambities in de regio?

- Om welke voorzieningen gaat het qua regionale verdeling?.
- Hoe kunnen regionale werklocaties op elkaar worden afgestemd en wat is het profiel per locatie? (voorbeeld Schiphol Area Development Company N.V.).
- Wat past er nog aan programma rondom de stations?
- Het effect en ligging van een bypass bij Deventer onderzoeken en relateren aan andere ruimtelijke opgaven.
- Het effect van nieuwe infrastructuur tussen Apeldoorn en Zutphen dient te worden onderzocht in relatie met andere ruimtelijke opgaven.
- Tot hoe ver reikt het Centraal Park IJssellanden?

- Wat zijn de inbreidingsmogelijkheden in de verschillende kernen.
- Hoe ziet het Daily Regional System eruit in deze schets?.
- Kunnen de grote opgaven en transities voortvarend aangepakt worden bij een te verspreide verstedelijking, ook al vindt deze plaats bij ov-haltes?
- De basis voor het OV netwerk wordt bemoeilijkt. Wat zijn de mogelijkheden voor MAAS (mobility as a service) en wat is het effect op reistijd en -snelheid?

Bijlagenkatern

Identiteit als basis: benutten van ieders kracht

Een goede ruimtelijke ordening kan alleen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit; we hechten veel waarde aan het landschap, het erfgoed en een gezonde en veilige leefomgeving. Aantrekkelijke dorpen en steden in een mooi landschap zijn belangrijk voor de identiteit en het vestigingsklimaat.

We zijn als steden en dorpen complementair aan en verbonden met elkaar: ieder met een eigen identiteit. Steden met een eigen voorzieningenniveau, en karakteristiek: Deventer en Zutphen met historische binnensteden, Apeldoorn groen, attractief en centrum met veel erfgoed uit 19de-eeuw en Lochem met een historisch centrum omgeven door groen. De dorpen ieder met een eigen bijzondere karakteristiek, sterke sociale netwerken en de landbouw en landgoederen als drager van het buitengebied.

We willen de onderscheidende identiteiten versterken en de verbindende kwaliteiten benutten. Zoals het uitdragen en koesteren van cultuurhistorische, landschapelijke, recreatieve en sociale waarde in ontwikkelingen.

Benutten van ieders kracht

De acht gemeenten in de Regio Stedendriehoek en de drie waterschappen dragen allen op hun eigen manier bij aan de beleefde (cultuurhistorische) identiteit en positionering van de regio. Deze diversiteit aan krachten vormt de basis van een schaalsprong in balans.

APELDOORN

Kracht

Apeldoorn ligt strategisch gunstig op de flank van de Veluwe en op een kruispunt van snelwegen en spoor. Daardoor is het een aantrekkelijke vestigingsplaats voor mensen die ruim en ontspannen willen wonen. Het is de hoofdstad van de Veluwe met veel toeristische voorzieningen. Kenmerkend voor Apeldoorn zijn de vele

beken en sprengen die ook zichtbaar zijn in het stedelijk gebied. Gewerkt wordt aan een vergroening van de binnenstad. Apeldoorn is dé banenmotor voor de regio met het grootste aandeel arbeidsplaatsen per inwoner. De gemeente heeft als centrumgemeente een hoog voorzieningenniveau, een gevarieerde economie met midden- en kleinbedrijven en enkele grote werkgevers. Het profiel als 'Stad van Veiligheid' wordt uitgebouwd. Ook zijn er veel onderwijsinstellingen aanwezig en wordt ingezet op uitbouw van nationale (sport)evenementen.

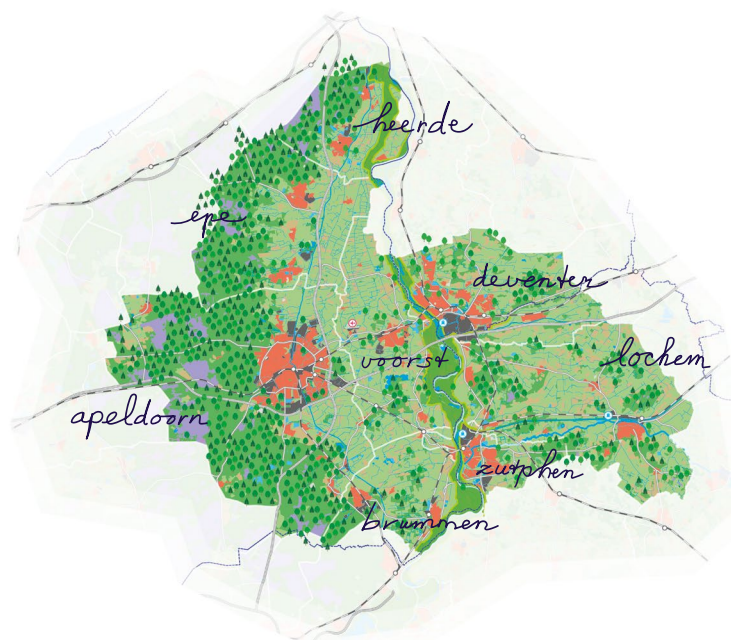
Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Apeldoorn wil doorgroeien naar minimaal 180.000 inwoners en 117.000 arbeidsplaatsen. De Spoorzone en Kanaalzone, beiden toegankelijk vanaf het IC-station, zijn de grootste binnenstedelijke ontwikkelgebieden. Van de woningbouwopgave vindt 2/3 binnen de stad en 1/3 buitenstedelijk plaats. Als uitleglocatie voor woningbouw kijkt Apeldoorn naar de Stadsrand Zuid en voor bedrijvigheid is Apeldoorn-Noord in beeld. Op bedrijventerreinen is ook ruimte nodig om in te spelen op energietransitie en overgang naar een circulaire economie. Ontwikkelingen gaan gepaard met groenblauwe ontwikkeling. Apeldoorn gaat de kwaliteiten van de binnenstad versterken en nieuwe stedelijkheid realiseren (stadmaken). De binnenstad heeft regionale aantrekkingskracht met een optimale mix. De gemeente richt zich op ontwikkeling naar een groene, innovatieve economie die bijdraagt aan het versterken van de brede welvaart.

BRUMMEN

Kracht

De Gemeente Brummen vormt een groen hart in de Regio Stedendriehoek. Gelegen in het landschap van Veluweflank naar IJsselvallei liggen verspreid de kernen van Brummen. De charme wonen in gemeente Brummen is het leven in hechte gemeenschappen. Nauw verweven met omliggende landschap en zichtbaar verbonden met het verleden door het aanwezige cultuurhistorisch erfgoed. Verwevenheid zit ook sterk in ons DNA omdat onze inwoners voor allerlei activiteiten onderweg zijn in de regio. Onze bedrijvigheid kenmerkt

zich door de papierindustrie, recreatie en toerisme, landbouw en lokale ondernemers.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Brummen wil de verwevenheid tussen gemeenschappen en landschap verder versterken en de positie als groen hart verder verankeren. Gezonde gemeenschappen met hechte sociale verbanden zijn het doel en daarbij zijn natuurherstel, groenblauwe dooradering en toekomstbestendige landbouw essentieel. In alle ambities is duurzaamheid een belangrijk vertrekpunt. Daarin speelt niet alleen aanpassing aan een veranderend klimaat een rol maar ook het voortbestaan van vitale functies ter ondersteuning van gemeenschappen. Als tegenwicht van vergrijzing willen we juist voor jonge mensen een aantrekkelijke gemeente zijn om zich daar te vestigen: goede woningen, bruisend verenigingsleven, gemeenschappen waar men elkaar kent en ondersteunt. We ondersteunen innovatie van bedrijvigheid ten behoeve van klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. Hiermee zijn en blijven we een aantrekkelijke plek voor bewoners en bezoekers

DEVENTER

Kracht

Deventer is bekend om haar historische binnenstad, ligging aan de IJssel en in het Sallandse coulisselandschap met de cultuurhistorisch waardevolle landgoederen. Deventer onderscheidt zich door een gevarieerd aanbod aan cultuur, horeca en detailhandel en heeft daardoor een sterke economie. Deventer richt zich op de toekomst door in te zetten op ontwikkeling van nieuwe woon-werkgebieden en het creëren van een goed vestigingsklimaat voor MKB. Deventer is multimodaal goed ontsloten met een rechtstreekse internationale verbinding naar Berlijn. Voor personen- en goederenvervoer is de ligging aan de A1 gunstig. De IJssel is niet alleen kenmerkend voor de identiteit van Deventer, maar ook een belangrijke transportroute voor bedrijven in de binnenhaven.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Deventer wil groeien als gemeente en inzetten op het

aantrekken van jongeren en het versterken van de arbeidsmarkt. Hiervoor zijn goede onderwijsvoorzieningen, huisvestingsmogelijkheden en een aansprekend cultureel aanbod noodzakelijk. Om de groei van de stad te faciliteren, is het toevoegen van nieuwe stedelijke woonmilieus met goede (inter)nationale OV- en fietsbereikbaarheid van belang, passend bij het uitgangspunt van een compacte stad. Daarnaast heeft Deventer voor een toekomstbestendige economie behoefte aan een nieuw bedrijventerrein voor eigen MKB. De bestaande infrastructuur vormt een uitdaging bij toename van de ruimtevrage van stedelijke opgaven. Deventer wil daarom de mogelijkheden voor een derde IJsselbrug verkennen in samenhang met de mogelijke IJsselbypass en een opgave voor wonen en werken op het Stadsland.

EPE

Kracht

Epe is een gemeente waar je natuurlijk goed kan leven. De waardevolle leefomgeving is ons DNA. Epe kent diverse waardevolle landschappen, de Veluweflank, de IJsselvallei en de Veluwe. Natuur, biodiversiteit en rust zijn hier alom vertegenwoordigd. Eigenheid en identiteit zijn belangrijke waarden. Het dorpse karakter en de rijke cultuurhistorie zijn samen met de schoonheid van de natuur onze inspiratie. Veel mensen komen naar Epe vanwege de mooie ligging in het groen en de rust en er zijn dan ook veel vakantieparken en andere recreatievoorzieningen. De aanwezigheid van deze vakantieparken maken ook dat onze grote kernen Epe en Vaassen een hoog voorzieningenniveau kennen.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Epe wil beschermen, behouden én ontwikkelen. We willen naast koesteren wat we hebben ook op kleine schaal ruimte blijven bieden aan ontwikkelingen, waaronder woningen realiseren. De ontwikkelingen moeten passen binnen de Omgevingsvisie waarin de dorpse identiteit, de waardevolle leefomgeving en 'water en bodem sturend' belangrijke uitgangspunten zijn. Daarnaast biedt Epe de inwoners uit de hele regio

(en daarbuiten) waardevolle rust en ruimte in de Veluwe natuur (recreatie), onder andere door ons fijnmazige netwerk van wandel- en fietspaden. Epe wil bijdragen aan vitale vakantieparken en vitaal landelijk gebied. Daarnaast kan Epe een bijdrage leveren aan maatschappelijke opgaven, zoals het stikstofvraagstuk, transitie van de landbouw, biodiversiteit, mobiliteit (zoals F50 fietsroute) en energietransitie.

HEERDE

Kracht

Heerde is een Cittaslow-gemeente. Het leven kent bewust een lager tempo maar gaat wel mee in de maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. Niet de gemeente maar de gemeenschap met haar eigenheid en identiteit is belangrijk. Heerde is zelfbewust en benut haar ligging op Veluwe(flank) en in de IJsselvallei door een uitgebreid en toegankelijk recreatief netwerk. Het is trots op haar kwaliteiten, zoals ook beschreven in de Omgevingsvisie. De 'Veluwe deltawerken' (hoogwatergeul Veessen-Wapenveld) dragen belangrijk bij aan de regionale waterveiligheid in de IJsselvallei en zijn tegelijkertijd een attractie om te bezoeken vanuit de Veluwe. De gemeente is door haar ligging en houding de verbinding van de Regio Stedendriehoek met de Regio Zwolle.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Heerde wil haar samenwerking met omliggende gemeenten verder voortzetten om samen een sterke leefomgeving te creëren en voorzieningen bereikbaar te houden en maken. Heerde kan het niet alleen, maar heeft wel veel te bieden. De recreatievoorzieningen, goede verbindingen met het noorden en zuiden, natuur, landschap, cultuur-historie en niet in de laatste plaats het groene en gezonde (dorpse) woonmilieu zijn belangrijke kwaliteiten. In Heerde is de verbinding van de IJssel met de Veluwe uniek en heel zichtbaar en tastbaar. Heerde wil graag een belangrijke bijdrage leveren een duurzame en circulaire maatschappij. En het welzijn van inwoners en bezoekers hoog in het vaandel houden.

LOCHEM

Kracht

Lochem is een kleine stad en vanuit dat perspectief kijkt het naar de regio als 'stedenvierhoek'. De historische stad Lochem met de dorpen eromheen vormen

een gemeente met een stevig agrarisch profiel met daaraan gerelateerde bedrijvigheid en werkgelegenheid. Aan het Twentekanaal, onderdeel van de North Sea- Baltic corridor, zit watergebonden bedrijvigheid. De gemeente is in cultureel opzicht en natuurlijk opzicht onderdeel van de Achterhoek. Het water en bodem systeem is gekoppeld aan de oost-west lopende beken, die afwateren op de IJssel. Recreatie is ook een belangrijke economische sector door de aanwezigheid van een divers recreatief aanbod en een uitgebreid recreatief netwerk, landgoederen, natuurgebieden en een afwisselend landschap.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Lochem wil de vergrijzing tegenwicht bieden door meer jonge mensen te behouden en aan te trekken. Lochem heeft dan ook de ambitie om te groeien naar 40.000 inwoners. Een Goede bereikbaarheid is daarvoor essentieel waarbij de huidige spoorlijnen die door de gemeente lopen beter benut kunnen worden. Balans houden met de waardevolle groene omgeving en in relatie tot leefbaarheid zijn hierbij van belang. Lochem biedt kans om als kleine stad, en een diversiteit aan dorpen aantrekkelijk te wonen dichtbij zowel de Stedendriehoek als de Achterhoek. Ook Twente is goed bereikbaar.

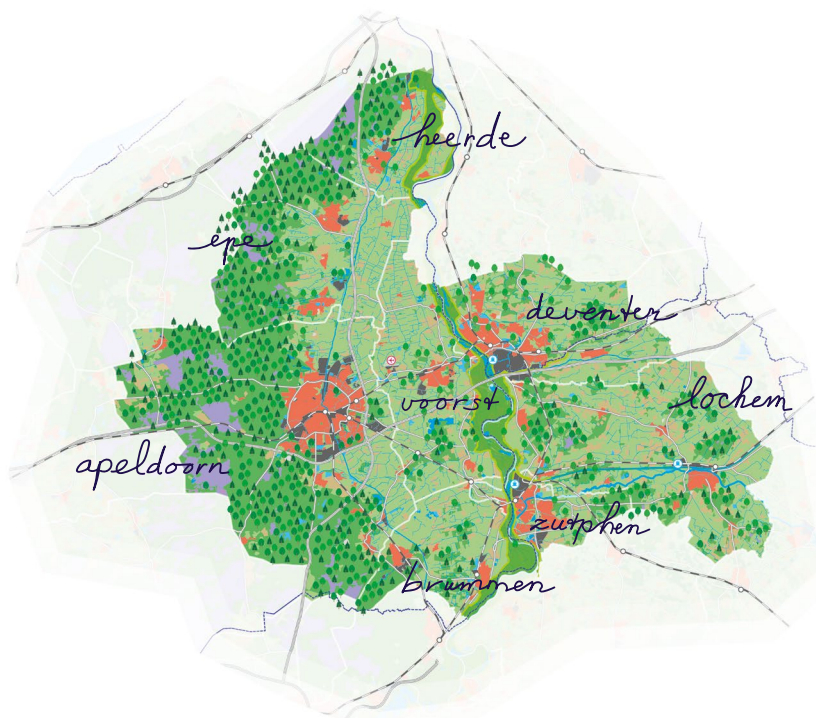
VOORST

Kracht

Voorst is een landelijke gemeente midden in de IJsselvallei en het groene hart van de Regio Stedendriehoek. De hoge landschappelijke kwaliteit uit zich in de landgoederenzone, de 14-eeuwse Polder Nijbroek en de ingepolderde uiterwaarden bij de IJssel. Door de ligging nabij de IJssel, ligt een groot deel van de ruimteservering voor een hoogwatergeul in Voorst. De centrale ligging tussen de steden zorgt voor een grote aantrekkingskracht en een goed vestigingsklimaat. De grootste kern is Twello, met een hoog voorzieningenniveau (detailhandel en bedrijvigheid). Daarnaast zijn de recreatieplas Bussloo en Vliegveld Teuge bovenlokale voorzieningen. De ruimtelijke scheiding tussen de verspreide kernen en het ommeland is kenmerkend. Er is een hoge mate van sociale cohesie (noaberschap), de vitale agrarische sector is in transitie.

Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Voorst wil een passende rol nemen in de woningop-

gave en verkennen of meer ambities haalbaar zijn, concreet door een bandbreedte van 2000 tot 4000 woningen nader te verkennen. Landschapsbouw is hierbij randvoorwaardelijk, hiervoor is 200-400 hectare noodzakelijk. Deze lokale landschapsversterking draagt bij aan de regionale leefbaarheid en vestigingsklimaat. Door meer recreatieve mogelijkheden kan de recreatiedruk op de Veluwe verminderen. Gezonde gemeenschappen zijn het doel en daarbij zijn natuurherstel, groenblauwe dooradering en toekomstbestendige landbouw essentieel. Voor deze transitie is 1000 hectare aan extra landschapsversterking noodzakelijk. De stationsgebieden bieden voor verschillende functies (bijvoorbeeld wonen en recreatief) kansen. Daarnaast is het verkennen van kleinschalige en lokale bedrijvigheid belangrijk voor de leefbaarheid in de (kleine) kernen en het landelijk gebied.

ZUTPHEN

Kracht

Zutphen is het erfgoedhart van de regio. Het kent een prachtige levende binnenstad: het is nu en ook in de toekomst een plek om prettig te wonen en te werken. In Zutphen beleef je heden en verleden. Zutphen is een complete stad en gelijktijdig zo compact dat men elkaar nog kent. Zutphen is het voorzieningencentrum (zorg, gezondheid, onderwijs, detailhandel) voor het zuidelijk deel van de Regio Stedendriehoek en de Achterhoek. Zutphen werkt aan ambities op gebied van Wonen (meer woningen, verdichting in de bestaande stad), Ondernemen (versterking van bestaande bedrijventerreinen) en Beleven (waardering voor de monumentale stad en transformatie naar een gezonde klimaatbestendige groenblauwe stad). De kracht van Zutphen ligt in het verbinden van deze thema's van tot een stad waar de inwoners graag willen zijn en bezoekers graag komen.

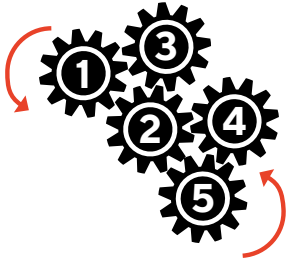
Bijdrage aan de toekomst van de regio (2050)

Om de (regionale) voorzieningen en economische aantrekkingskracht in onze stad en ons dorp te versterken, zet Zutphen in op een fundamentele groei van

het aantal inwoners. Hiermee behouden we onze regionale voorzieningen en dragen daarmee ook bij aan de leefbaarheid van de omliggende gemeenten. Zutphen is een belangrijk doel voor recreatief bezoek aan de regio. De binnenstad is het startpunt voor beleving van de rijke geschiedenis van de regio. De verbinding van cultuur en beleving kan in de toekomst versterkt worden door de vestiging van het Gelders Museum. Zutphen is een belangrijke Hanzestad aan de IJssel en zet zich in voor de kwaliteit en beleven in de IJsselvallei in al haar facetten. De versterking van de verbindingen over de IJssel zorgen voor meer samenhang tussen Veluwe en de Achterhoek. Zutphen zet in op regionale vervoersknooppunten (hubs) nabij station en aan de oostelijke toegang van de stad. Ook een derde IJsselbrug aan de noordkant van de stad is noodzakelijk voor een goede doorstroming van vervoer op water en land. Regionale verbindingen gaan niet alleen over mobiliteit maar ook over de natuur, klimaatbestendigheid en biodiversiteit, door verbindingen over de bestuurlijke grenzen heen versterken we de weerbaarheid van het natuurlijk systeem.

WATERSCHAPPEN

De waterschappen in de regio zien het als hun verantwoordelijkheid om de draagkracht van het natuurlijk systeem voor meerdere generaties te waarborgen. En om vraagstukken niet af te wentelen op planten en dieren, van publiek op privaat en op andere gebieden. Het gebied kenmerkt zich door een dynamisch bodem en watersysteem met in het westen de Veluwe met een eeuwenoud blauw hart. Het bevat een kostbare zoetwatervoorraad, onderdeel van onze grootste natuurlijke systemen de Veluwe. En in het oosten van de regio de landgoederen en sterke agrarische bedrijven met op de hogere zandgronden de verdrogingsgevoelige gebieden. Dwars door de regio loopt de IJssel, die in de toekomst niet langer gevoed zal worden door het smeltwater van de gletsjers in de Alpen. Het wordt een regenrivier met periodiek zeer laag water in tijden van extreme droogte. De waterschappen blijven zich inzetten voor de waterveiligheid achter de dijken.

Contourenschets
Nota Ruimte:
rol en positie Regio
Stedendriehoek

Bouwstenen
voorzieningen

Bouwstenen landelijk
gebied

Identiteit

1. Complementariteit
voorzieningen

2. Water, natuur en lan-
delijk gebied

Schets A

Groot Daily Regional
System + Geconcentreerd

A	B
C	D

Apeldoorn en Deventer zijn een **duo-centrumstad** (duo-metropool) van nationale betekenis, hoogstedelijke ontwikkeling en oriëntatie op de multimodale noord-zuid en oost-west corridors van spoor, weg en water. Goede verbindingen met de dorpen en steden in de regio zorgen dat de topvoorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn.

Complementariteit
Tale of Two Cities:
Apeldoorn 'Hoofdstad van de Veluwe' en de tandem Deventer als 'Hanzestad op internationaal kruispunt'. Verdeling nationale topvoorzieningen tussen de twee hoofdsteden.

Groot nieuw landschapspark met nationale allure genaamd 'IJsselvallei' tussen Arnhem en Zwolle met in het hart de Regio Stedendriehoek. Streekproducten uit de IJsselvallei krijgen een Beschermde Geografische Aanduiding. De IJssel krijgt de ruimte in een breed en dynamisch rivierdal.

Schets B

Groot Daily Regional
System + Gespreid

A	B
C	D

Vier streekhoofdsteden verenigen zich en zijn de plek waar stedelijke ontwikkeling plaatsvinden.

De drie steden (Zutphen en Lochem als tandem) hebben dezelfde regionale voorzieningen, maar bedienen een elk een eigen achterland met beperkte verbindingen tussen de verschillende 'achterlanden'. Specialismen zijn onderling verdeeld.

Landschapsontwikkeling rondom de Groene Poorten. De IJssel krijgt de ruimte in het rivierdal (minder breed dan in schets A). In het driestrekenpark Voorsterlanden liggen de steden met hun rug naar de IJssel. Groene scheggen reiken tot diep in de steden en tonen het typische landschap van Veluwe, Salland of de Achterhoek.

Schets C

Klein Daily Regional System +
Geconcentreerd

A	B
C	D

Drie innig verbonden kernsteden met omliggende dorpen en steden vormen het hart van de regio, rondom het centraal landschapspark IJssellanden. Aan de sprinterring van de Stedendriehoek is ruimte voor rood-groene ontwikkeling rondom bestaande en nieuwe stations.

Voorzieningen van regionale betekenis zijn gelijkwaardig verdeeld over de drie kernsteden.

Centraal Landschapspark IJssellanden met groenblauwe netwerken die de Veluwe, Salland en Achterhoek verbinden met het park en nieuwe bypasses voor de IJssel. In het hart ligt het accent op verbrede landbouw en daaromheen ligt het accent op innovatie.

Schets D

Klein Daily Regional System +
Gespreid

A	B
C	D

Stedendriehoek is de **regio waar je altijd buiten bent**. Een verspreide ontwikkeling in dorpen en steden heeft geleid tot een menging van stad en land, van cultuur en natuur, een regio van gemeenschappen.

De kracht van de veelzijdigheid van de vele gemeenschappen in de regio. Geen afstemming tussen lokale en soms regionale voorzieningen.

Inzetten op kleinschalige groene recreatieve verbindingen rondom iedere kern en ontwikkeling nieuwe landgoederen. Nieuwe modellen van landschapsbeheer en landbouw worden gestimuleerd, daar waar draagvlak is. Kleine en technische maatregelen voor de IJssel.

Bouwstenen regionale economie van de toekomst en slimme groene verstedelijking

Bouwstenen mobiliteit

Bouwstenen energiesysteem van de toekomst

3. Economie en programmering wonen-werken

Focus op gemengd hoogstedelijke ontwikkelingen rondom de twee internationale treinstation Apeldoorn en Deventer, met hoogwaardige werkomgeving voor diensten en innovatie. Regionale bedrijvigheid aan A1 bij Apeldoorn en Deventer.

Verspreide ontwikkeling in selectie van stads- en regioportalen Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Epe, Heerde, en Lochem. Etalages van de MKB streekeconomie. Met zoeklocaties bedrijventerreinen langs de randen en niet in het middengebied.

Focus op verstedelijking rondom de drie IC-stations. Daarnaast ruimte voor natuurwonen en andere rood-groene menging rondom nieuwe en bestaande sprinterstations. Differentiatie van verschillende campus- en werklocaties binnen de regio.

Ruimte voor extra woningbouwontwikkeling in gehele regio naast eigen vitaliteit, indien daar al OV aanwezig is. Van 'straatje erbij' in kleine kernen tot 'wijk(en) erbij' in grote kernen. Minder 'hiërarchie' tussen kernen.

4. Mobiliteitsysteem

Hoogfrequente verbindingen over de IC-assen met een internationale verbinding, conform structuur Stedelijk Netwerk Nederland. Aanvullende HOV-assen snelfietspaden. Stelsel van hubs/P+R's aan randen van de steden.

Profilering van stations: stads- en regiopoorten. Doorkoppelen streeksprinters voor hoger reiscomfort en gemak tot diep in de drie streken.

Hoogfrequente sprinterring in het hart van de regio met ruimte voor nieuwe stations en ontwikkelingen. Parkeren op afstand bij stations en bij de feeders.

Publiek en openbaar vervoer zijn samengesmolten. Focus op deelsystemen en er wordt ruimte gegeven aan lokale mobiliteitsinitiatieven. Verspreid over de regio zijn er mobiliteitshubs met een grote keuzevrijheid aan (deel)vervoer.

5. Energiesysteem

Combinatie van centraal en decentraal met opslag en (kleinschalige) regelbare opwekvoorzieningen. Mix van grootschalig met regie door de overheid en/of kleinschalig via lokale initiatieven. Balans ligt meer op centraal, grootschalig en regie door de overheid, met kansen voor clustering van opwek en opslag in de stedelijke gebieden gekoppeld aan grootverbruikers en langs infrastructurele assen.

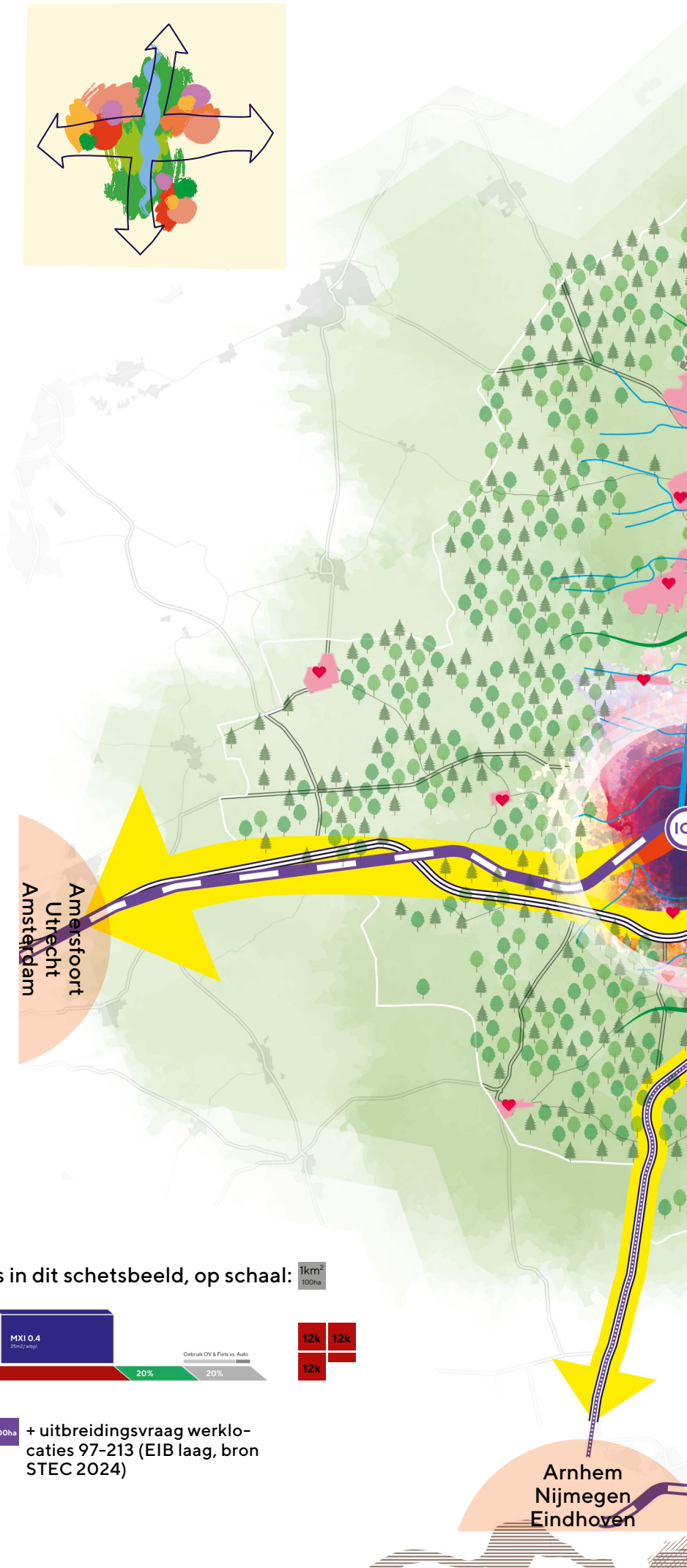
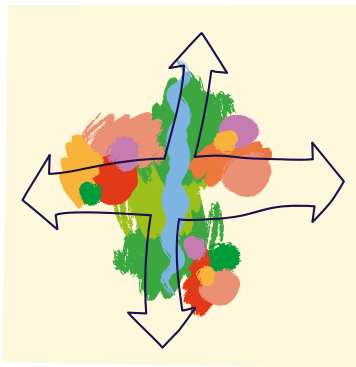
Combinatie van centraal en decentraal met opslag en (kleinschalige) regelbare opwekvoorzieningen. Mix van grootschalig met regie door de overheid en/of kleinschalig via lokale initiatieven. Balans ligt meer op decentraal, kleinschalig en lokale initiatieven met kansen voor opwek en opslag van energie daar waar de energie ook gebruikt wordt en/of langs infrastructurele assen.

Schets A

geconcentreerd + groot daily regional system

Apeldoorn en Deventer zijn een **duo-centrumstad** (duo-metropool) van nationale betekenis, hoogstedelijke ontwikkeling en oriëntatie op de multimodale noord-zuid en oost-west corridors van spoor, weg en water. Goede verbindingen met met de dorpen en steden in de regio zorgen dat de topvoorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn.

Stel dat... door grens-ontkennend te werken het grootste deel van de verstedelijking landt in Apeldoorn en Deventer. In beide steden ontstaan gemengde hoogstedelijke woon- en innovatie milieus in de nabijheid van de ICE-stations. De regio ontleent haar identiteit aan de hier gevestigde kennisintensieve en innovatieve maakeconomie. Het voorzieningenaanbod maakt een schaa sprong met een verzorgingsgebied dat tot de landsgrenzen en verder reikt. Binnenstedelijke bereikbaarheid is gericht op openbaar vervoer. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in hoogfrequente Intercity-verbindingen in oost-west en noord-zuidrichting (eventueel met nieuwe stations). Het Stedelijk Netwerk Nederland wordt hiermee versterkt. Ook Zutphen wordt beter bereikbaar en een nog aantrekkelijkere vestigingsplaats. Het contrast binnen de regio wordt groter: de meeste ruimtevragers landen in en om de kernsteden. De landelijke gemeenschappen en hun directe omgeving worden oases van groen, rust en ruimte naast de reuring in de steden. Het leven gaat hier langzamer, maar met een kort ritje op de e-bike over regionale snelfietsnetwerk is men zo in de grote stad om te profiteren van topvoorzieningen. Het nieuwe landschapspark met nationale allure IJsselvallei, van Arnhem tot Zwolle, is een enorme levende en dynamische klimaatbuffer waar mens, dier en plant in synergie leven. Hiermee laat de regio zien dat zij leeft mét de IJssel en niet naast de IJssel.

Ruimtebeslag verdeling mogelijke milieus in dit schetsbeeld, op schaal:

Hoogstedelijk

1km²
100ha

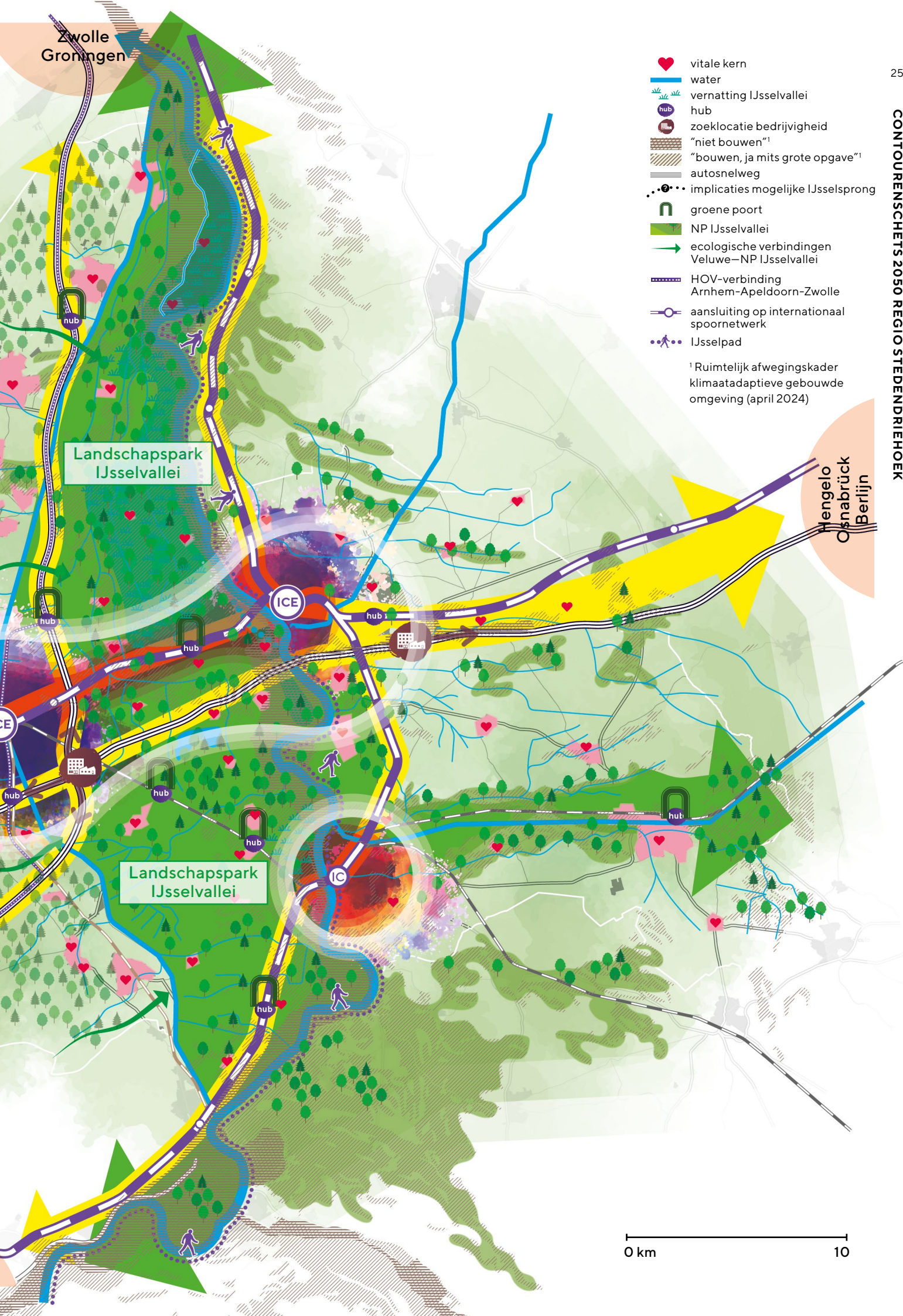

+ 799 ha natuur (Integrale gebiedsanalyse Cleantech Regio)

+ uitbreidingsvraag werklocaties 97-213 (EIB laag, bron STEC 2024)

Arnhem
Nijmegen
Eindhoven

- ♥ vitale kern
- water
- vernatting IJsselvallei
- hub hub
- zoeklocatie bedrijvigheid zoeklocatie bedrijvigheid
- "niet bouwen"¹
- "bouwen, ja mits grote opgave"¹
- autosnelweg
- ⋯⋯⋯ implicaties mogelijke IJsselsprong
- groene poort
- NP IJsselvallei
- ecologische verbindingen Veluwe—NP IJsselvallei
- HOV-verbinding Arnhem—Apeldoorn—Zwolle
- aansluiting op internationaal spoornetwerk
- IJsselpad

¹ Ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving (april 2024)

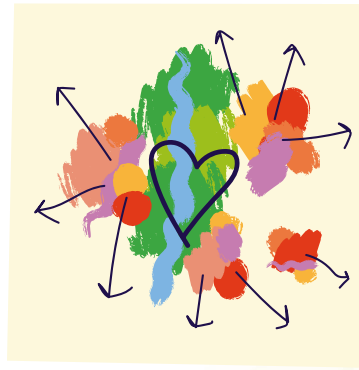
0 km 10

Schets B

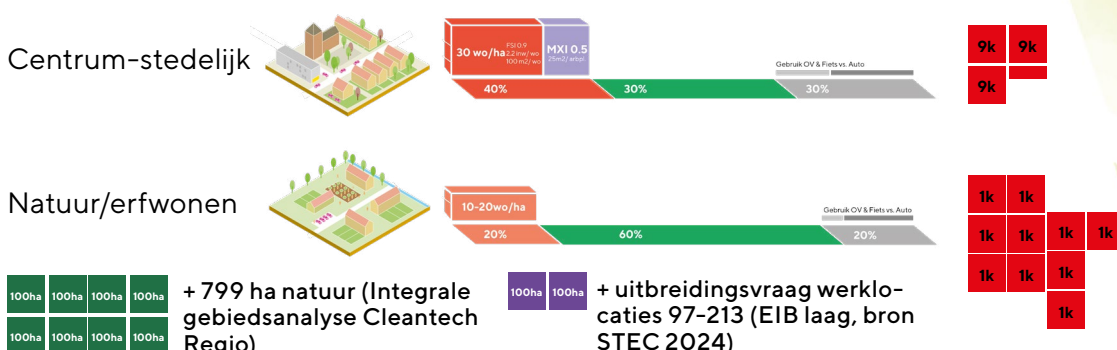
gespreid + groot daily regional system

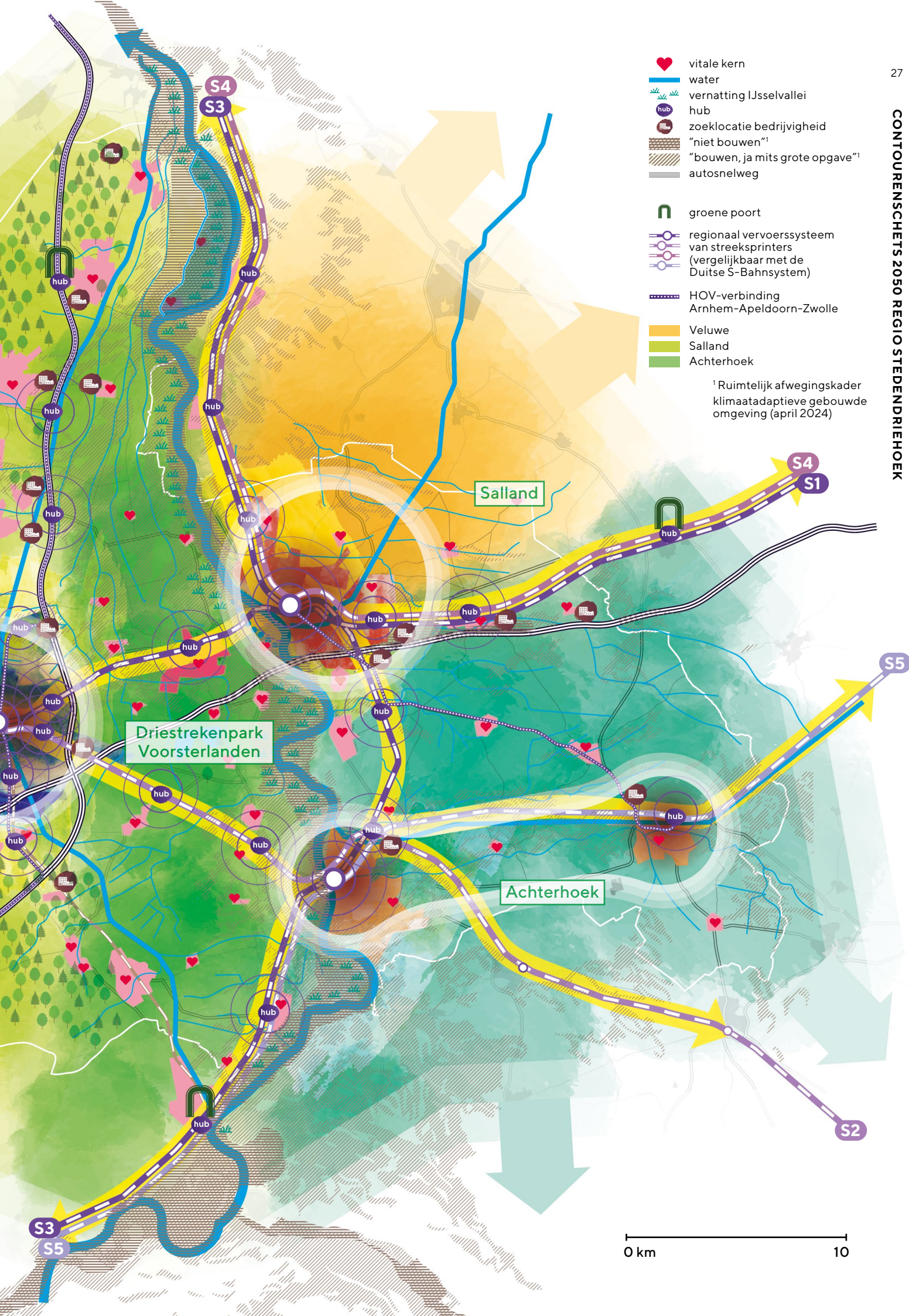
Vier streekhoofdsteden verenigen zich en zijn de plek waar stedelijke ontwikkeling plaatsvinden.

Stel dat... door grens-ontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om het voorzieningenaanbod in de steden Apeldoorn, Deventer, Zutphen en Lochem te versterken en hun verzorgingsgebied tot diep in de omliggende streken te waarborgen. Hierdoor kunnen de steden de basisvoorzieningen behouden en door samenwerking afspreken hoe deze zich specialiseren. Iedere stad is de etalage van het streekeigen MKB. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in het doortrekken van de streeksprinters en het opwaarderen van een aantal buslijnen tot HOV. Straks kan je bijvoorbeeld zonder overstappen van Lochem via Zutphen naar Arnhem of van de Achterhoek naar Apeldoorn. In het hart ontstaat het Driestreckenpark Voorsterlanden als groen uitloopgebied van een grote regio. Hier wordt deels ruimte gegeven aan de IJssel. Rondom bestaande en nieuwe stations ontstaan nieuwe woon-werk-leefmilieus door het mengen van rood en groen. De Regio Stedendriehoek verbindt meerdere streken en regio's met elkaar en profiteert van een groter achterland. Hierdoor is ze als een kameleon en ontleent ze haar identiteit aan verschillende omgevingen.

Ruimtebeslag verdeling mogelijke milieus in dit schetsbeeld, op schaal: 1km² / 100ha

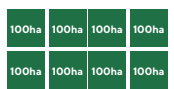
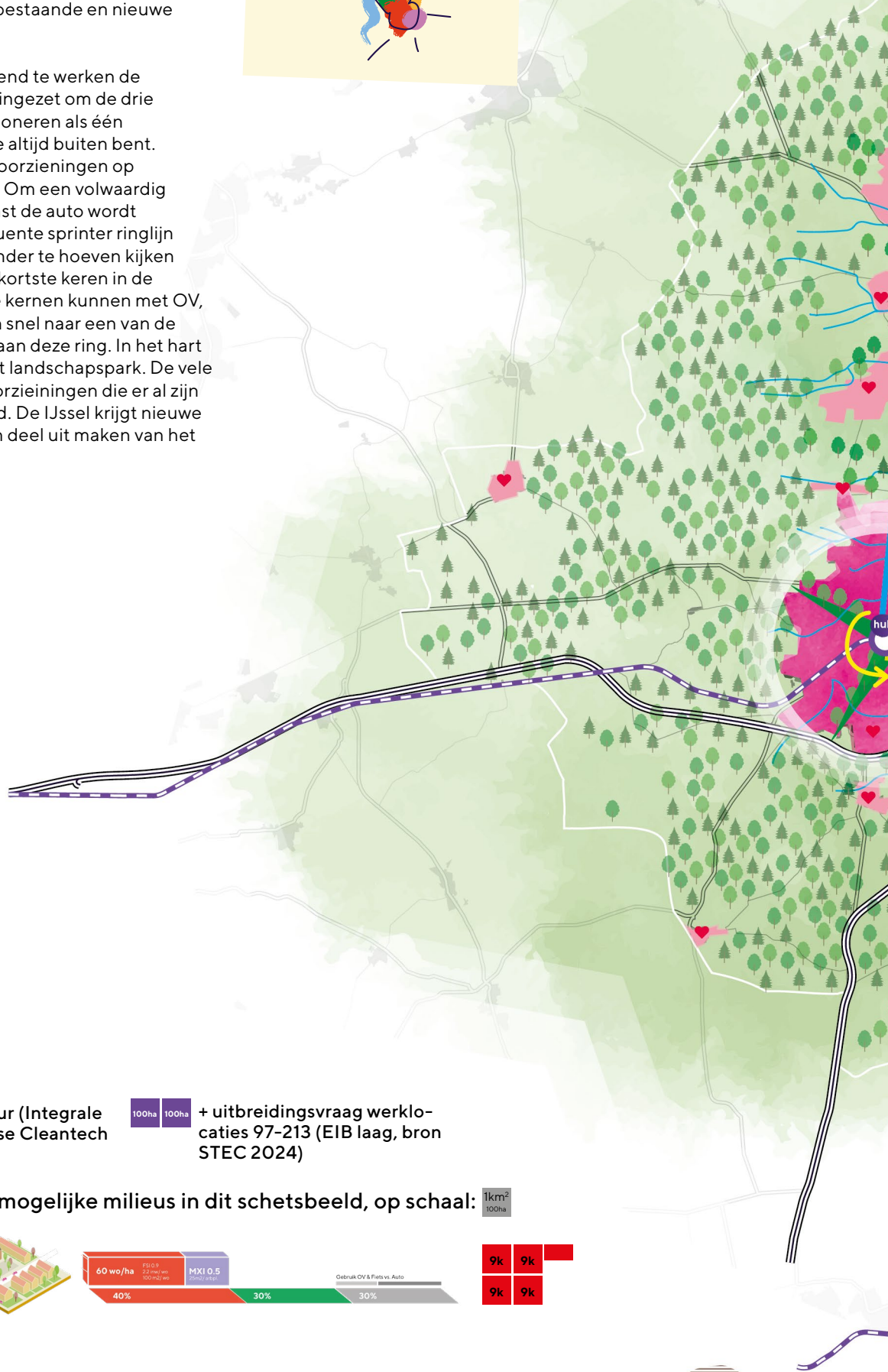
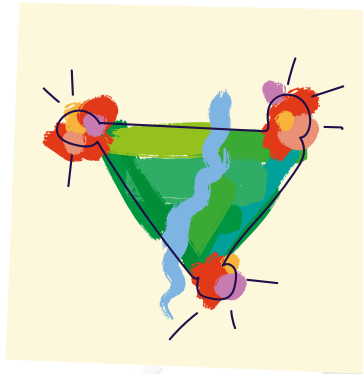

Schets C

geconcentreerd + klein daily regional system

Drie innig verbonden kernsteden met omliggende dorpen en steden vormen het hart van de regio, rondom het centraal landschapspark IJssellanden. Aan de sprinterring van de Stedendriehoek is ruimte voor roodgroene ontwikkeling rondom bestaande en nieuwe stations.

Stel dat... door grensontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om de drie grootste steden te laten functioneren als één grote landstad. De stad waar je altijd buiten bent. Door samenwerking worden voorzieningen op elkaar afgestemd en verdeeld. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in een hoogfrequente sprinter ringlijn tussen de drie kernsteden. Zonder te hoeven kijken op je horloge sta je binnen de kortste keren in de naburige stad. De omliggende kernen kunnen met OV, deelvervoer en snelfietspaden snel naar een van de bestaande of nieuwe stations aan deze ring. In het hart ontstaat een intensief gebruikt landschapspark. De vele recreatieve en toeristische voorzieningen die er al zijn worden versterkt en aangevuld. De IJssel krijgt nieuwe bypassen waarvan de eilanden deel uit maken van het nieuwe park.

+ 799 ha natuur (Integrale gebiedsanalyse Cleantech Regio)

+ uitbreidingsvraag werklocaties 97-213 (EIB laag, bron STEC 2024)

Ruimtebeslag verdeling mogelijke milieus in dit schetsbeeld, op schaal: 1km² / 100ha

Centrum-stedelijk

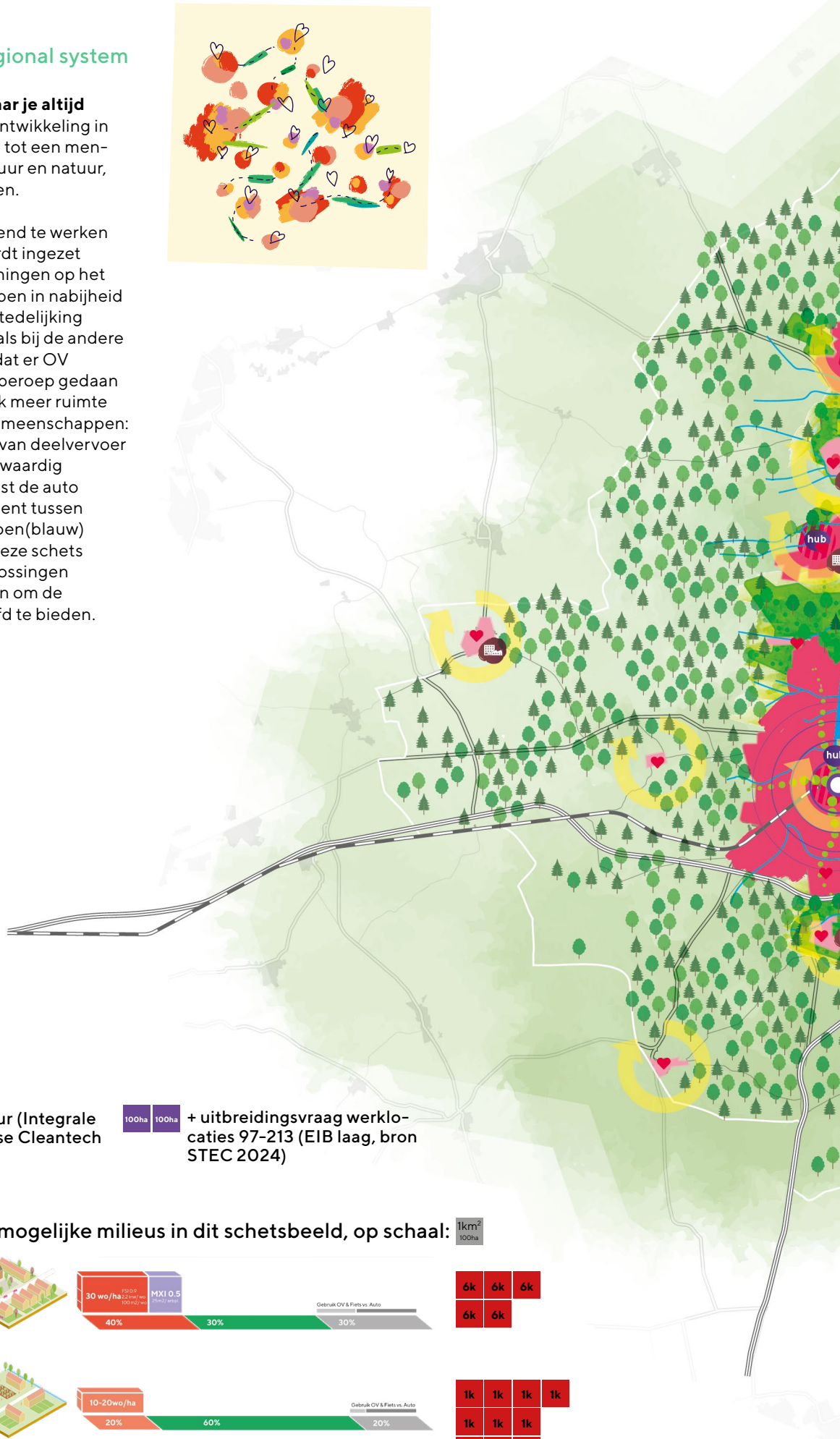
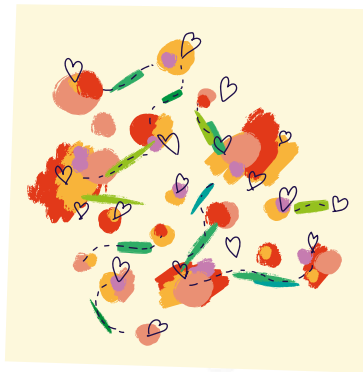

Schets D

gespreid + klein daily regional system

Stedendriehoek is de **regio waar je altijd buiten bent**. Een verspreide ontwikkeling in dorpen en steden heeft geleid tot een menging van stad en land, van cultuur en natuur, een regio van gemeenschappen.

Stel dat... door grensontkennend te werken de verstedelijkingsopgave wordt ingezet om wonen, werken en voorzieningen op het niveau van stadswijken en dorpen in nabijheid van elkaar te brengen. De verstedelijking verspreid zich meer, maar net als bij de andere schetsen, wel op voorwaarde dat er OV aanwezig is. Er zal een sterker beroep gedaan worden op en tegelijkertijd ook meer ruimte gegeven worden aan lokale gemeenschappen: van het collectief organiseren van deelvervoer tot energieopwek. Om een volwaardig keuzealternatief te bieden naast de auto wordt geïnvesteerd in het cement tussen alle gemeenschappen: een groen (blauw) raamwerk met fietsroutes. In deze schets wordt gekeken naar lokale oplossingen om de IJssel ruimte te geven en om de droogteproblematiek het hoofd te bieden.

+ 799 ha natuur (Integrale gebiedsanalyse Cleantech Regio)

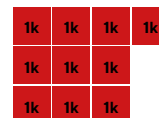
+ uitbreidingsvraag werklocaties 97-213 (EIB laag, bron STEC 2024)

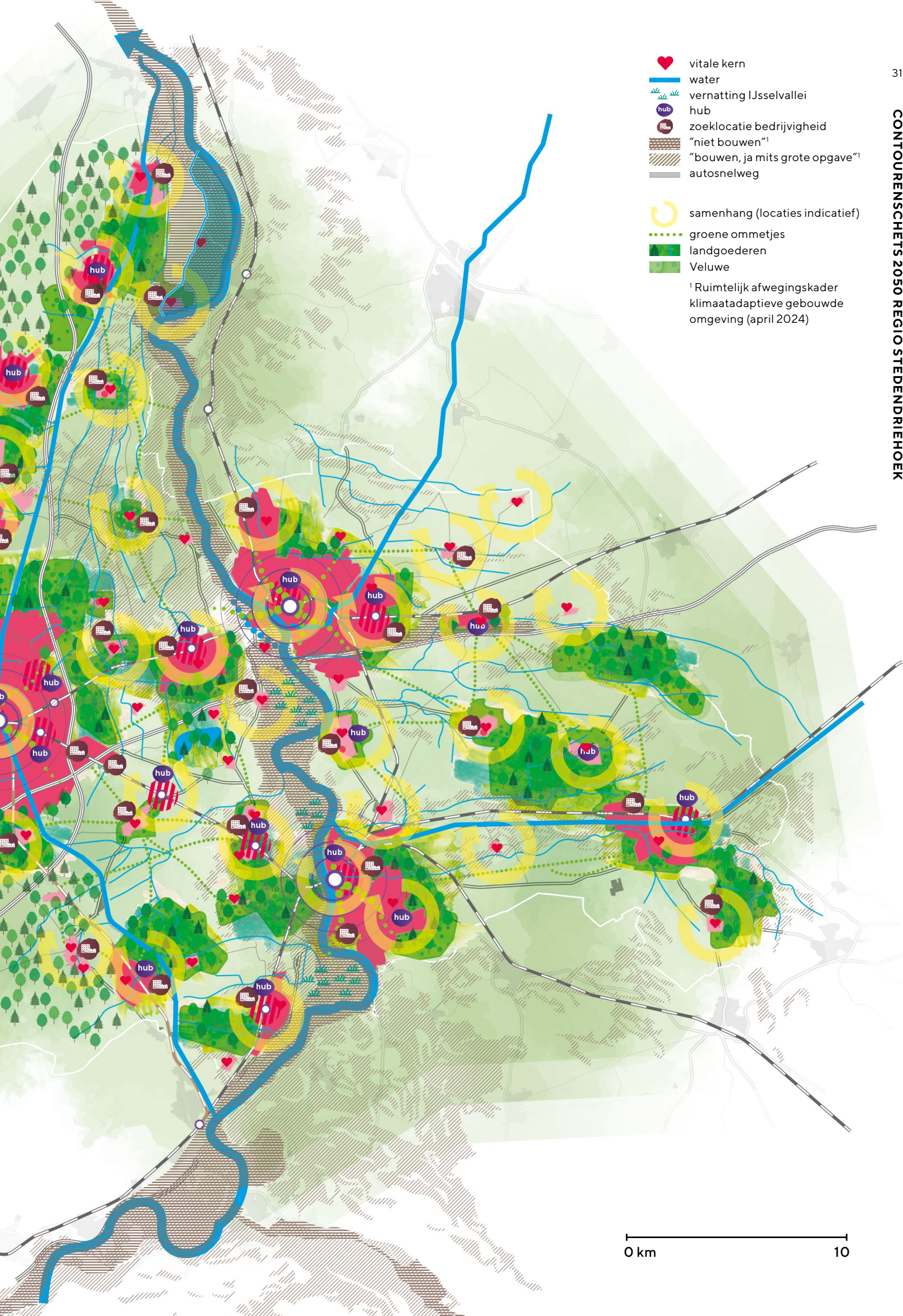
Ruimtebeslag verdeling mogelijke milieus in dit schetsbeeld, op schaal: 1km² / 100ha

Compact-dorps

Natuur/erfwonen

COLOFON

Opdrachtgever Regio Stedendriehoek

Titel rapport Verstedelijking in balans - Regio Stedendriehoek
Contourenschets 2050

Datum 20 augustus 2024

Uitvoering TwynstraGudde + MUST i.s.m. de kerngroep Verstedelijking in Balans bestaande uit afgevaardigde van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, de provincies Overijssel en Gelderland, de waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn & IJssel en Drents Overijsselse Delta en het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Oplegger Begroting 2025

Nota voor: Algemeen Bestuur
Zaaknummer: 0000523612
Datum: 11 september 2024
Agendapunt: 3
Onderwerp: Begroting 2025
Opsteller: Henk Beekhuis
Portefeuillehouder: Ron König
Bijlagen: 3b Begroting 2025

Kernvoorstel

Het algemeen bestuur besluit:

de Begroting 2025 vast te stellen en conform het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan te bieden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

1. Toelichting

Op 17 april 2024 heeft het DB in haar vergadering ingestemd met de begroting 2025 onder voorbehoud dat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn geweest om hun zienswijze kenbaar te maken. De gemeenteraden hebben tot 22 juli gelegenheid gehad met het instemmen met de Begroting 2025 en eventueel gebruik te maken om een zienswijze kenbaar te maken. Hiervan is door geen van de gemeenten gebruik gemaakt.

Begroting

2025

Versie 4 april 2024

**Regio
Stedendriehoek**

Apeldoorn • Deventer • Zutphen

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Algemene ontwikkelingen	4
3.	Uitgangspunten en kaderstelling	7
4.	Begroting 2025: toelichting per programma	8
4.1	Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030	8
4.1.1	Toelichting	8
4.1.2	De plannen voor 2025	8
4.1.3	Kosten: wat gaat het programma 1 kosten?	12
4.2	Programma 002 Strategische Board, lobby en communicatie	13
4.2.1	Toelichting	13
4.2.2	De plannen voor 2025	13
4.2.3	Kosten: wat gaat het programma 2 kosten?	16
4.3	Programma 003 Bestuur en organisatie	17
4.3.1	Toelichting	17
4.3.2	De plannen voor 2025	17
4.3.3	Kosten: wat gaat het programma 3 kosten?	18
4.4	Resultaat	19
5.	Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief 2025-2028	20
6.	Paragrafen	21
6.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	21
6.1.1	Weerstandscapaciteit	21
6.1.2	Risico	21
6.1.3	Kengetallen	21
6.2	Financiering	22
6.2.1	Kasgeldlimiet	22
6.2.2	Renterisiconorm	23
6.2.3	Kredietrisicobeheer	23
6.2.4	Relatiebeheer	23
6.3	Bedrijfsvoering	23
6.4	Verbonden partijen	24
6.5	Rechtmatigheid	24
	Bijlagen	26
1.	Taakveldenoverzicht 2025	27
2.	Staat van personele lasten	28
3.	Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden	29
4.	Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2025	29
5.	Balans jaarstukken 2023	30
6.	Niet uit balans blijvende verplichtingen	31

Voorwoord

Beste lezer,

Nog in te vullen

Namens het Algemeen Bestuur van de Regio Stedendriehoek,

Ron König (voorzitter)

2. Algemene ontwikkelingen

Regio Stedendriehoek maakt het waar

Een sterke regio is een regio die hoog scoort op brede welvaart. Om het niveau van onze brede welvaart vast te houden en te versterken, hebben we elkaar nodig. Als Regio Stedendriehoek zijn we een groeiregio; we groeien gestaag richting 500.000 inwoners. Deze schaal van 500.000 inwoners is nodig om ons voorzieningenniveau op peil te houden. We gaan voor een regio in balans op grote maatschappelijke thema's van leefbaarheid. We willen leven in een aantrekkelijk gebied met goede scholen, winkels, groen, openbaar vervoer, sportfaciliteiten, huisvesting voor iedereen, cultuur en zorg. We willen dat bedrijven van klein tot groot hier kunnen vestigen en groeien. Dat vraagt om ruimte, goede vakmensen, goede fysieke en digitale bereikbaarheid en goed onderwijs. En alles moet een plek vinden in goede balans met ons mooie maar kwetsbare landschap van Veluwe en IJssel. Hoe we werken aan die doelen staat uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda 2023-2030. Gestaag werken we door aan de realisatie ervan. Door een stevig regionaal netwerk, een krachtige positionering, een wederkerige samenwerkingsrelatie met het Rijk en het binnenhalen van extra financiële middelen. Met als doel het waarmaken van de belofte van brede welvaart voor al onze inwoners en ondernemers.

Regio blijft aan belang toenemen

Vorig jaar schreven we al dat de regio aan belang toeneemt. Dat beeld is het afgelopen jaar niet veranderd. Het Rijk legt grote keuzevraagstukken en ontwikkelopgaven via de provincies bij de regio neer; vraagstukken die ertoe doen voor de inwoners van Nederland en daarmee ook voor de inwoners van onze regio. Deze opgaven gaan onder meer over verstedelijking, landelijk gebied, mobiliteit, arbeidsmarkt en energietransitie. De omvang en complexiteit van de opgaven maakt samenwerking tussen overheid, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en allerlei maatschappelijke organisaties noodzakelijk. En dat vraagt om een robuuste regionale organisatie die relevante partijen aan elkaar verbindt, aanjaagt en ondersteunt om zo tot gezamenlijke koersbepaling te komen en oplossingen te vinden voor de maatschappelijke uitdagingen waar we als regio voor staan.

Als regio hebben we daar het afgelopen jaar flinke stappen in gezet, met een Strategische Board die het Algemeen Bestuur adviseert, een raadsadviescommissie i.o. die vanaf april 2023 aan de slag is en vanaf 1 juli 2024 een formele status heeft, en een nieuw ingerichte werkorganisatie die vanaf 1 januari 2024 volledig is georganiseerd langs de lijnen van de uitvoeringsagenda 2023-2030.

Ook Den Haag zette de nodige stappen met het rapport 'Elke regio telt'. In het rapport roepen de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur, de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving en de Raad voor het Openbaar Bestuur het kabinet op het regionaal beleid te wijzigen en zich niet alleen te richten op regio's die al sterk zijn. In de kabinetsreactie onderschrijft minister Bruins Slot de uitkomsten en noemt ze de samenwerking met de regio's essentieel.

Die samenwerking tussen Rijk en regio heeft in 2024 een enorme impuls gekregen door de toekenning van de Regio Deal Sterker in 3D, waarmee het Rijk €20 miljoen investeert in onze regio. In de loop van 2024 wordt een convenant met het Rijk gesloten, waarna de deal verder wordt ingevuld met concrete projecten en investeringen. Gaandeweg dit proces wordt duidelijk hoe de organisatie van de Regio Deal wordt vormgegeven.

Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR): nieuwe regeling en evaluatie

Vanaf 1 juli 2024 is naar verwachting de gewijzigde regeling operationeel. Het jaar 2025 is het eerste volledige jaar waarin de gewijzigde regeling geldt. In de nieuwe regeling is een paragraaf opgenomen over evaluatie van de regeling. Het voorstel is om dit eens in de 4 jaar te doen en ruim voor nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Afhankelijk van de besluitvorming in 2024, kan 2025 het jaar zijn wanneer we de evaluatie gaan uitvoeren.

Investeringsplatform

In 2023 is besloten om voor twee jaar middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van het Investeringsplatform Regio Stedendriehoek (voor 2024 en 2025 ieder jaar € 250.000). Inmiddels is besloten om niet toe te werken naar een Investeringsplatform in 2025. De meerwaarde voor een dergelijk platform kon onvoldoende worden aangetoond. Gelijktijdig zien we wel een toenemende financiële focus op de regio's vanuit het Rijk. Daarnaast zijn in het proces van de Regio Deal veel projectinitiatieven opgehaald die niet allemaal een plek kunnen krijgen binnen de Regio Deal en zien we dat er behoefte is, met name bij de kleinere gemeenten, aan ondersteuning bij subsidieverwerving. Daarom wordt de focus op het Investeringsplatform verlegt naar het versterken van de financiële functie van de regionale werkorganisatie en het ondersteunen van kansrijke initiatieven. In de begroting 2025 is daarom geen sprake meer van het Investeringsplatform.

Ruimtelijke ontwikkelingen

a. Contourennotitie Nota Ruimte (2023)

In de in oktober 2023 verschenen contourennotitie Nota Ruimte wordt op hoofdlijnen de inhoud van de toekomstige nota ruimte geschetst. Het demissionaire kabinet wijst hierbij extra regio's aan met groeipotentie en noemt hierbij expliciet de Regio Stedendriehoek. Hier liggen meer kansen voor een verdere schaa sprong, aldus het kabinet. Als regio zijn we inmiddels gestart met de verkenning naar een 'verstedelijking in balans'. In juni 2024 vinden gesprekken met het Rijk plaats over een mogelijke verstedelijkingsstrategie voor de Regio Stedendriehoek. Dit gaat gevolgen hebben en vraagt de komende jaren inzet. Uiteraard mede afhankelijk van de wijze waarop een nieuw kabinet hier op gaat sturen. Naast de (mogelijke) verstedelijkingsstrategie (opgave 1 van het regioarrangement, werken we ook de overige ruimtelijke opgaven verder uit (de A1/A50 corridor, de doorvaarbaarheid van de IJssel, het landelijk gebied en de Veluwe). Naar verwachting wordt in de 1^e helft van 2025 het regioarrangement 2024 vastgesteld. De inhoudelijke uitwerking van bovenstaande met betrokkenheid van de raden en het besluitvormingsproces vraagt in 2025 de nodige inzet van capaciteit en financiële middelen.

b. Grotere rol voor de regio op terrein volkshuisvesting

Het Rijk wil meer regie op wonen en volkshuisvesting. Ze stuurt hierop via de provincies en de woonregio's en maakt hierover meerjarige uitvoeringsafspraken. De samenwerking tussen Rijk, provincies, regio's, gemeenten en corporaties is het afgelopen jaar geïntensiveerd. De recent afgesloten woondeal wordt aangevuld met regionale afspraken over woonzorg, huisvesting voor ouderen en overige doelgroepen (waaronder arbeidsmigranten). Daarnaast gaat het Rijk samen met partners de nationale Woon- en Bouwagenda en de hierin genoemde programma's uitvoeren.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (waaronder volkshuisvesting en ruimtelijke ordening valt) bereidt diverse nieuwe wetgeving voor, waaronder de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv). De Wvrv verankert de volkshuisvestelijke taak van alle overheden in de regelgeving en wordt het instrumentarium van overheden om regie te kunnen voeren. De instrumenten uit het wetsvoorstel zorgen ervoor

dat overheden meer grip hebben op hoeveel er wordt gebouwd, op welke locaties er wordt gebouwd en dat er voldoende betaalbaar wordt gebouwd. De wet verplicht gemeenten om in woonregio-verband afspraken te maken over een volkshuisvestingsprogramma en huisvestingsverordening en dit nader af te stemmen met relevante partners in de regio. Dit heeft gevolgen voor de wijze van samenwerken en intensiteit van samenwerken.

Begroting 2025

	2023	2024	2025
Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030			
Inzet Capaciteit	467.896	1.707.542	1.797.077
Slimme, groene verstedelijking	13.990	50.000	51.950
Regionale economie van de toekomst	29.244	50.000	103.900
Vitaal Landelijk Gebied	54.369	50.000	77.925
Mobiliteit	86.278	100.000	103.900
Gebiedsontwikkeling	36.588	50.000	51.950
Energiesystemen van de toekomst	-	-	15.585
Board	72.461	-	-
Algemeen	-	50.000	-
Subsidies Slimme, groene verstedelijking	250.406	-	-
Subsidies Mobiliteit	309.458	-	-
Subsidies Regionaal economie van de toekomst	22.639	-	-
Totaal	1.343.329	2.057.542	2.202.287
Programma 002 Strategische Board Lobby & Communicatie			
Inzet Capaciteit	327.121	744.365	886.937
Regionale congressen	-	100.000	101.100
Communicatie	89.268	125.000	77.925
Monitoring	-	90.000	25.000
Totaal	416.389	1.059.365	1.090.962
Programma 003 Bestuur en Organisatie			
Inzet Capaciteit	472.342	544.193	577.879
Werkplek	87.959	154.000	154.200
Control	80.042	87.000	91.611
Bestuur	23.711	15.000	15.165
Totaal	664.054	800.193	838.855
Totaal saldo lasten	2.423.772	3.917.100	4.132.104
Bijdrage gemeenten (baten)	1.695.422	3.917.100	4.132.104
Bijdragen derden	111.147	-	-
Subsidies Slimme, groene verstedelijking	250.406	-	-
Subsidies Mobiliteit	386.695	-	-
Subsidies Regionaal economie van de toekomst	22.639	-	-
Uitvoeringsovereenkomst Mobiliteit	71.930	-	-
Bijdrage uit reserves	146.672	-	-
Totaal saldo baten	2.684.911	3.917.100	4.132.104
Geraamde resultaat	261.139	-	-

3. Uitgangspunten en kaderstelling

De begroting van de Regio Stedendriehoek moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De bijdragen van de gemeenten worden op basis van het aantal inwoners verdeeld.

In haar bestuursvergadering van 29 november 2023 heeft het Dagelijks Bestuur de kaderbrief voor de programmabegroting 2025 vastgesteld en via de colleges van de aangesloten gemeenten verzonden aan de raden. Voor de indexeringscijfers wordt aansluiting gezocht bij de indexeringsrichtlijnen van de gemeente Apeldoorn.

De volgende indexcijfers zijn voorlopig gehanteerd in de begroting 2025-2028:

	2025	2026	2027	2028
materiële index	1,011	1,022	1,022	1,022
loonkostenindex	1,053	1,046	1,046	1,046
gewogen index	1,039	1,038	1,038	1,038
huurindex	1,028	1,028	1,028	1,028

De jaarlijkse inwonersbijdrage 2025 komt uit op de volgende bedragen per gemeente:

	Apeldoorn	Brummen	Deventer	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal	
inwoners dec 2023	167.191	21.105	102.781	33.283	19.214	34.314	25.215	48.510	451.613	
begroting 2025 lasten										
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.202.287								2.202.287	
Strategische Board, Lobby en Communicatie	1.090.962								1.090.962	
Bestuur en Organisatie	838.855								838.855	
Totale Lasten	4.132.104								4.132.104	
Totaal inwonerbijdrage 2025	4.132.104	1.529.740	193.104	940.411	304.528	175.802	313.961	230.709	443.850	4.132.104
Totaal inwonerbijdrage 2024	3.917.100	1.450.144	183.056	891.479	288.683	166.654	297.625	218.704	420.755	3.917.100
Totaal inwonerbijdrage 2023 *	2.141.051	792.012	99.972	485.330	159.096	90.774	163.057	119.479	231.332	2.141.051

* inclusief bijdrage Strategische Board Stedendriehoek

De bijdrage op basis van de voorliggende begroting 2025 ziet er dan als volgt uit.

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners 2023 CBS)				
	2025	2026	2027	2028
Apeldoorn	1.529.740	1.420.816	1.482.934	1.547.803
Brummen	193.104	179.354	187.195	195.384
Deventer	940.411	873.449	911.637	951.515
Epe	304.528	282.844	295.210	308.124
Heerde	175.802	163.284	170.422	177.877
Lochem	313.961	291.606	304.355	317.668
Voorst	230.709	214.281	223.649	233.433
Zutphen	443.850	412.246	430.269	449.091
Totaal	4.132.104	3.837.879	4.005.671	4.180.894
per inwoner	9,15	8,50	8,87	9,26

De bijdrage per inwoner bedraagt in 2025 € 9,15. Vanaf 2026 zijn de incidentele middelen voor het Investeringsplatform / Versterken financiële functie en voor de lobby niet meer van toepassing.

4. Begroting 2025: Toelichting per programma

4.1 Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030

4.1.1 Toelichting

In dit programma treft u een overzicht aan van de uitgaven die in 2025 nodig zijn om de doelen van de uitvoeringsagenda 2023-2030 te kunnen realiseren. Er wordt in 2025 gewerkt vanuit de 3 centrale programma's uit de agenda (Slimme, groene verstedelijking; Vitaal landelijk gebied en Regionale Economie van de toekomst) en 3 voorwaardenscheppende programma's (Mobiliteit, Gebiedsontwikkeling en Energiesysteem van de toekomst & RES). Bij een aantal programma's vindt u naast uitgaven ook inkomsten terug uit subsidies die ontvangen worden van de Rijksoverheid. Dit geldt met name voor de programma's Slimme, groene verstedelijking en Mobiliteit.

RES en Regio Deal

De RES valt bestuurlijk en financieel niet onder verantwoordelijkheid van de Regio Stedendriehoek. Het programma heeft een eigen begroting, de gemeente Brummen is kassier. Het programma wordt op inhoud dan ook niet beschreven in deze begroting. Energie is echter meer dan duurzame opwek. Besloten is om het programma te verbreden naar 'Energiesysteem van de Toekomst & RES'. Dit programmaonderdeel is nauw betrokken bij de ruimtelijke vertaling in het kader van het regioarrangement, valt onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur en wordt ondersteund vanuit de regionale begroting.

Ook bij de Regio Deal Sterker in 3D is sprake van een externe kassier. Waar de kassiersrol komt te liggen en hoe de Regio Deal bestuurlijk wordt ingebed, wordt vastgelegd in het convenant tussen regio en Rijk dat medio 2024 wordt vastgesteld.

4.1.2 De plannen voor 2025

In deze paragraaf vindt u op hoofdlijnen beschreven wat centraal staat in 2025. De concrete activiteiten en resultaten vindt u terug in het jaarprogramma 2025, dat begin 2025 wordt opgeleverd.

Slimme, groene verstedelijking

Rondom wonen en volkshuisvesting is veel in beweging. De rijksoverheid wil een sterkere publieke sturing op woningbouw en volkshuisvesting. Regionaal is hierover in maart 2023 een woondeal afgesloten die voor de komende jaren als leidraad geldt en de opgave tot en met 2030 omvat. In 2025 wordt de woondeal geactualiseerd, met daarin de opgave tot en met 2035. De nieuwe woondeal is de basis voor de volkshuisvestingsprogramma's die gemeenten moeten opstellen op basis van de wet versterking regio volkshuisvesting. In de actualisatie maken de gemeenten ook afspraken over huisvesting voor ouderen en bijzondere doelgroepen. Afspraken over de omvang, verdeling over gemeenten, maar ook hoe gemeenten samen afspraken maken over de toewijzing van huisvesting. De afspraken betreffen verschillende partijen die in verschillende regionale samenwerkingsverbanden werken en soms weer anders bekostigd worden. Onderdeel is ook een (verplichte) paragraaf over toekomstbestendig bouwen. Dit gaat om de type bebouwing (bijvoorbeeld biobased bouwen) en over de woonomgeving (zoals water en bodem sturend en natuurinclusief bouwen).

Met de samenwerkende gemeenten voeren we het projectplan Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW) uit met de beschikbaar gestelde SPUK-middelen. Voor de bestaande bebouwing moeten gemeenten een warmteprogramma opstellen hoe onder meer de bestaande woningvoorraad van aardgas wordt gehaald. Met de NPLW-middelen kunnen we in samenhang verkennen welke mogelijkheden er zijn en waar nodig extra onderzoek uitvoeren. Vanwege de netcongestie worden maatwerkoplossingen die minder afhankelijk zijn van het elektriciteitsnetwerk steeds belangrijker.

Vitaal landelijk gebied

Voor de opgaven gezond en robuust water- en bodemsysteem en hoge landschappelijke kwaliteit gebruiken we 2024 om in beeld te brengen wat nodig is, voor 2025 willen we aan de slag met de kansrijke projecten die daadwerkelijk bijdragen tot gezond en robuust water- en bodemsysteem, groen blauwe dooradering en daarmee versterking landschap en de inbedding hiervan in gebiedsprocessen. Verder stimuleren we sturing vanuit water, bodem en landschap.

Voor het onderdeel ruimte voor agrarisch ondernemerschap gaan we door met ondersteunen agrariërs richting een toekomst bestendige landbouw.

Voor het onderdeel duurzaam voedselsysteem gaan we door met het verbinden van producenten, consumenten en overige stakeholders om lokaal voedsel sterker te agenderen en verwerking te stimuleren.

Voor het onderdeel leefbaar landelijk gebied blijven we werken aan kansrijke cross-overs binnen het werk van de regio die bijdragen aan de leefbaarheid.

Regionale economie van de toekomst

Ook in 2025 blijft de aandacht voor en behoefte aan het toekomstbestendig maken van onze bedrijventerreinen en werklocaties. Als regio werken we gezamenlijk met het georganiseerde bedrijfsleven aan een meerjarig programma gericht op samenwerking (PPS), kennisdelen, aanjagen, verhogen van de organisatiegraad en ondersteuning bij pilotprojecten. Hierbij sluiten we aan bij provinciale programma's en verwachten wij voor 2025 en 2026 een subsidie van €50.000 per jaar van de provincie Gelderland. Deze subsidies worden pas opgenomen in de begroting als ze worden toegekend.

Een goede aansluiting van de arbeidsmarkt op het MBO en HBO onderwijs is cruciaal. De in 2024 vastgestelde en breed gedragen Human Capital Agenda is voor 2025 het handvat voor onze (regionale) rol in de totstandkoming van de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en inzet op Leven Lang Ontwikkelen.

We zetten in 2025 in op het ondersteunen en aanjagen van de samenwerking binnen de logistieke sector, gericht op o.a. verduurzaming (o.a. meer vervoer over water) en arbeidsmarkt. Hierbij versterken wij het economisch belang van de A1/A50/IJssel corridor, de logistieke sector en logistieke belangen van onze maakbedrijven. We gaan aan de slag met de actiepunten die in 2024 zijn voortgekomen uit de position paper en roadmap van onze binnenvaart.

Het ministerie van EZK start in 2024 met een breed landelijk programma gericht op de ondersteuning van het MKB naar groene, digitale en impactvolle groei. Het programma is gericht op klein (en micro) MKB-bedrijven. De gemeenten Deventer en Apeldoorn hebben hierop een regionaal programma ontwikkeld. Vanuit de regionale

uitvoeringsorganisatie richten we ons op de toepassing van dit G40 programma voor de andere 6 gemeenten van onze regio.

Gebiedsontwikkeling

We staan als regio, net als in de rest van Nederland, voor grote ruimtelijke opgaven. Eind 2023 is het regioarrangement vastgesteld met 5 agenderende opgaven waar we als regio samen met waterschappen en twee provincies aan werken met als perspectief het jaar 2050. De opgaven zijn:

- 1. Verstedelijking in balans**, bestaande uit de integrale ontwikkeling van het bundelingsgebied in de driehoek Apeldoorn Deventer Zutphen met Voorst in het midden en de verdichtingsopgaven van de bestaande steden.
- 2. Ontwikkeling corridors A1/A50**, waarbij stedelijke groei en de ontwikkeling van mobiliteit en bereikbaarheid samen op gaan.
- 3. Bevaarbaarheid IJssel**, bevaarbaar houden van de IJssel als groot economisch belang voor de regio. In combinatie met zorgen voor hoogwaterveiligheid, landschap en aanpak van de droogte (programma Integraal Riviermanagement, hierna IRM).
- 4. Vitaal landelijk gebied**, met de transitieopgaven landbouw, water en bodem, natuur en klimaat, en vitale kernen, dorpen en buitengebied.
- 5. Veluwe**, als groot natuurgebied en waterreservoir, met opgaven voor landschap, natuur en water & bodem, en vrijetijdseconomie

In 2025 werken we aan de integratie en uitwerking van deze opgaven tot zogenaamde gebiedsprogramma's. Per gebied maken we scherp welke doelen we vooropstellen met welk doelbereik tot 2050, in samenhang met andere ruimtevragers. De verstedelijkingsopgave is een hoofdoggave die ook de andere opgaven beïnvloedt maar ook vice versa zullen de andere opgaven invloed hebben op de verstedelijkingsopgave. Denk daarbij aan mobiliteit, energie en de groenblauwe hoofdstructuur in onze regio. De eerste opgave kent een eigen governance en financiering. Voor de overige opgaven werken we vooral in kind met betrokken beleidsmedewerkers. Het beoogde budget is bescheiden voor bijeenkomsten en participatie.

Mobiliteit

De inzet op het programma Mobiliteit is gebaseerd op de regionale Mobiliteitsagenda 2023 – 2027. Voor sommige onderdelen van de agenda kan financiering worden verkregen van Rijk en provincies. Er zal waarschijnlijk sprake zijn van doorloop van enkele afspraken die voor 2024 zijn gemaakt (corridor A50, fietsstimulering). Ook zijn er kansen voor nieuwe afspraken (werkgeversaanpak, logistiek makelaar). Dit is erg onzeker vanwege de demissionaire status van het kabinet en onduidelijkheid over de Rijksbegroting voor 2025 op dit punt. Afspraken worden doorgaans pas in het BO MIRT van november gemaakt.

Voor andere onderdelen zal de regio financiering zelf moeten bewerkstelligen. Dit geldt in ieder geval voor lobby op mobiliteitsdossiers. Ook voor het vervolg op gestarte activiteiten (vervolg op fietsvisie, verkenning publiek vervoer, regionale kansen smart mobility DMI) is nog niet duidelijk of hier mede financiering op verkregen kan worden. Vooralsnog zijn dit activiteiten die de regio moet bekostigen.

Gelet op de onzekerheid voor medefinanciering door Rijk en provincies en tegelijk de grote opgave om onze regio bereikbaar te houden en de grote stappen die gezet moeten worden voor een adequaat vervoersysteem in de regio, wordt er een stevig beroep gedaan op de regiobegroting. Daarnaast is het mogelijk dat er in 2025 op onderdelen een extra beroep op gemeenten wordt gedaan voor cofinanciering als het om investeringen / grotere trajecten gaat (denk bijvoorbeeld aan een uitvoeringsvervolg op de fietsvisie en de verkenning publieke mobiliteit). Tenslotte is het van groot belang om bereikbaarheidstrajecten te starten vanuit de verstedelijkingsopgave, met financiering vanuit Rijk en provincies. Dit wordt meegenomen in het traject verstedelijking in balans.

Energiesysteem van de toekomst

De ontwikkelingen op gebied van de Energietransitie en netcongestie vraagt ook in 2025 de nodige aandacht. Mede in het licht hiervan is er veel aandacht voor groene waterstof als energiedrager en nemen de ontwikkelingen sinds enkele jaren een vlucht. De Gasunie maakt nu een start met de infrastructuur voor groene waterstof. Wij verkennen op welke wijze wij – regionale partners, ondernemers en kennisinstellingen - hierop aan kunnen sluiten, samen met andere regio's in landsdeel Oost. Ook wordt, naast aandacht voor het centrale energiesysteem en de bijbehorende infrastructuur, de ontwikkeling van decentrale energiesystemen met lokale opwek, opslag en gebruik van energie belangrijk. Vanuit dit programma wordt strategie- en beleidsvorming gefaciliteerd én worden vraag gestuurd (energie)projecten ondersteunt in de uitvoering of om tot uitvoering te komen.

Regio Deal

In 2024 is bekend geworden dat het Rijk €20 miljoen investeert in de Regio Stedendriehoek via de Regio Deal Sterker in 3D. In 2024 is het convenant met het Rijk gesloten en zijn de programmalijnen vertaald in concrete projecten. In 2025 is er sprake van een uitvoeringsorganisatie. Op het moment van schrijven van de begroting (april 2024) is nog geen zicht op hoe de uitvoeringsorganisatie eruit komt te zien en wat het voor additionele middelen uit de regiobegroting vraagt. Vanuit de Regio Deal is sprake van een management fee van 3% van €20 miljoen voor de gehele duur van de deal. De mogelijke effecten voor 2025 zijn in deze begroting niet opgenomen

4.1.3 Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
lasten			
Inzet capaciteit	467.896	1.707.542	1.797.077
Slimme, groene verstedelijking	13.990	50.000	51.950
Vitaal landelijk gebied	54.369	50.000	103.900
Regionale economie van de toekomst	29.244	50.000	77.925
Mobiliteit	86.278	100.000	103.900
Gebiedsontwikkeling	36.588	50.000	51.950
Energiesysteem van de toekomst	-	-	15.585
Bijdrage Board	72.461	-	-
Algemeen	-	50.000	-
Subsidies Slimme, groene verstedelijking	250.406	-	-
Subsidies Mobiliteit	309.458	-	-
Subsidies Regionaal economie van de toekomst	22.639	-	-
Totale lasten Agenda	1.343.329	2.057.542	2.202.287

omschrijving	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
Bijdrage gemeenten agenda	793.276	2.057.542	2.202.287
Subsidies Slimme, groene verstedelijking	250.406	-	-
Subsidies Mobiliteit	386.695	-	-
Subsidies Regionaal economie van de toekomst	22.639	-	-
Uitvoeringsovereenkomst Mobiliteit	71.930	-	-
Vergoeding detachering	28.281	-	-
Bijdrage Regiodeal	-	-	-
Bijdrage kwartiermaker logistiek netwerk	27.528	-	-
Totale baten Agenda	1.580.755	2.057.542	2.202.287

Bijdrage uit reserves		-	-
------------------------------	--	---	---

Saldo	237.426	-	-
--------------	----------------	---	---

Meerjarenperspectief	2026	2027	2028
Lasten	2.010.644	2.099.898	2.193.135
Baten	2.010.644	2.099.898	2.193.135

Saldo	-	-	-
--------------	---	---	---

Toelichting Programma:

Het volume van de agendabudgetten is verhoogd en gebaseerd op de verdeling in het van de jaarprogramma 2024.

Toelichting Bedragen Subsidies en Uitvoeringsovereenkomst:

Bij de programma's Slimme, groen verstedelijking, Mobiliteit, Economie van de toekomst en de uitvoeringsovereenkomst Mobiliteit zijn de bedragen opgenomen die in de jaarstukken 2023 verantwoord. De subsidies over 2025 zijn nog niet bekend en zijn derhalve niet opgenomen in de begrote cijfers.

4.2 Programma 002 Strategische Board, lobby en communicatie

4.2.1 Toelichting

Het actief verbinden van regionale en bovenregionale partners aan de regionale opgaven en de positionering en profilering van onze regio door middel van lobby en communicatie zijn belangrijke taken voor de regionale werkorganisatie. Maatschappelijke opgaven pakken we immers op met de spelers die het aangaat. In dit programma vindt u de capaciteit en middelen die nodig zijn om de Regio Stedendriehoek letterlijk en figuurlijk op de juiste podia te zetten. Zichtbaarheid en herkenbaarheid bij provincies, Rijk, ondernemers, onderwijsinstellingen en anderen, zijn nodig om het voorzieningenniveau op peil te houden, te zorgen dat ondernemers weten dat ze hier goed kunnen ondernemen, dat mensen weten dat je hier leuk werk kunt doen en goed kunt vertoeven. In dit programma is ook het budget voor dataverzameling, monitoring en kennisdeling opgenomen.

4.2.2 De plannen voor 2025

In deze paragraaf vindt u op hoofdlijnen beschreven welke activiteiten we oppakken in 2025. De concrete activiteiten en resultaten vindt u terug in het jaarprogramma 2025, dat begin 2025 wordt opgeleverd.

De Strategische Board

De Strategische Board speelt een belangrijke rol in het verbinden van impactvolle regionale en bovenregionale spelers aan de regionale ambities. De Board bestaat uit een kerngroep van twintig mensen: ondernemers van klein tot heel groot, directeuren van ziekenhuizen, scholen en hogescholen, regionale branchevoorzitters en enkele lokale bestuurders. Allemaal gegrond in de regio. Ook de provincies Gelderland en Overijssel zijn betrokken. De Board denkt mee over grote thema's en opgaven in de regio. De Board profileert, inspireert en activeert om zo een aantrekkelijk vestigingsklimaat en leefklimaat aan te jagen. Zij signaleert kansen en denkrichtingen op de grote thema's voor de toekomst van de regio. De Board werkt vervolgens actief aan het uitdragen van belangen en urgenties. Ook adviseert de Strategische Board het Dagelijks/Algemeen Bestuur van de Regio.

In 2025 richten we ons op het invulling geven aan de nieuwe adviesrol van de Strategische Board die in juli 2024 met de inwerkingtreding van de nieuwe WGR vorm heeft gekregen. Daarnaast ondersteunen we de Strategische Board bij hun lobby en aanjaagrol. De werkwijze van de Strategische Board is gebaseerd op het maximaal benutten van de regionale denkkracht, door hoogwaardige kennis en inspirerende externe deskundigen te koppelen aan regionale professionals en bestuurders, die concrete strategische vraagstukken voorleggen aan de Board. Jaarlijks organiseren we drie grote plenaire bijeenkomsten voor de gehele Board en een ondernemersreis naar Den Haag. In 2025 willen we daar ook een groter event bij organiseren. Afhankelijk van het onderwerp vragen we daar ook niet Boardleden bij. Daaromheen organiseren we kleinere ontmoetingen met Boardleden en andere stakeholders in de regio op thema's. Immers onze samenwerkingen met ondernemers, onderwijs, culturele en maatschappelijke instellingen strekken verder dan de Board. In 2024 richtte de Strategische Board zich vooral op arbeidsmarkt, positionering en duurzaamheid/circulariteit. Dit wordt verder uitgewerkt.

Business development/verkenners

De ontwikkelingen in de samenleving volgen elkaar in rap tempo op. En zoals gezegd: de ambities zijn hoog, de uitdagingen enorm. De uitvoeringsagenda vormt de basis voor de inzet. Tegelijkertijd blijven we oog hebben voor kansen en ontwikkelingen. Hiervoor is binnen de werkorganisatie een klein team van verkenners oftewel business developers actief. Veldwerkers met een spottend vermogen die in het regionale ecosysteem signalen oppikken als voedingsbodemp/verrijking voor de al bestaande programma's en de uitvoeringsagenda. En andersom: de ambities van de uitvoeringsagenda vertalen naar de business cases van de regionale ondernemers en onderwijsinstellingen. Wat zij doen is relevant voor onze regio, maar niet altijd meteen terug te voeren binnen een programma. Daarnaast voeren zij ook activiteiten uit binnen de bestaande programma's. Aan het team BD/verkenners zijn ook de innovatiemakelaars van RCT Gelderland verbonden.

Lobby

Afgelopen jaar is gebleken dat externe profilering loont: de regio is in gesprek met het Rijk over een mogelijk verstedelijkingsstrategie en er is €20 miljoen binnengehaald met de Regio Deal. In 2025 blijven we vol inzetten op externe profilering en positionering. We geven verder vorm aan een Strategisch Public Affairs-plan vanuit het kernteam lobby. Dat betekent bestuurlijke en ambtelijke lobby op de prioritaire regionale lobbydossiers zoals de schaa sprong binnen onze regio met de daarbij horende thema's mobiliteit, energie, voorzieningen en economie. Maar ook de waterstofbackbone, A1-corridor en het spoorgoederenvervoer zijn lobbydossiers die we als prioritair hebben gelabeld. Dit is de basis van ons strategisch public affairs plan en vormt een samenhangend geheel waarbij de verschillende onderdelen en activiteiten elkaar versterken. We zetten verder in op het versterken de zichtbaarheid en bekendheid van de regio zodat onze lobby beter landt.

De Strategische Board speelt een belangrijke rol in de externe profilering, met name richting de provincies en Den Haag. De Boardreis naar Den Haag zetten we als jaarlijks terugkerend evenement neer om in gesprek te gaan met Kamerleden en ministeries. We zetten in op het versterken van bovenregionale lobby. Door gezamenlijk vanuit Oost-Nederland op te trekken richting Den Haag en Brussel zetten we onze belangen veel sterker op de kaart. Daarom nemen we deel aan verschillende bovenregionale netwerken en lobbytrajecten. Onderdeel van de lobby is onder andere een bezoek aan de European Week of Regions and Cities in oktober 2025. Daarnaast blijven we volgen bij welke lobbytrajecten en evenementen we samen met stakeholders op kunnen trekken of aan kunnen haken.

Communicatie

Een belangrijk doel van communicatie is het bijdragen aan de doelen van de Regio Stedendriehoek. Communicatie had dan ook een stevige rol bij het binnengaan van de Regio Deal in 2024. In 2025 geven we verder vorm aan het strategisch communicatieplan:

- Hoe promoten we onze regio als aantrekkelijke plek om te blijven of je te vestigen?
- Hoe ondersteunen we de verbinding, samenwerking en besluitvorming tussen de 3 o's in de netwerkorganisatie?
- Hoe dragen we bij aan het resultaat van de programma's?
- Hoe krijgt onze regio een relevante reputatie bij het Rijk en andere relevante partners?

Dat betekent het versterken van de relevantie, zichtbaarheid, herkenbaarheid en aantrekkingskracht van onze regio. We zetten ons daarbij in voor effectieve en efficiënte communicatie die bijdraagt aan de doelen van onze

organisatie. Dat betekent nauw optrekken met de programma's en gemeenten enerzijds en anderzijds met ondernemers, onderwijs, maatschappelijke instellingen ed.

In 2025 zetten we in op het versterken van de ondersteuning van het strategisch Public Affairs-plan op communicatief gebied. Daarnaast zetten we ons in om de programma's te versterken. We communiceren over wat de Regio Stedendriehoek doet. We bewijzen zoveel mogelijk waarom het van waarde is van wat we doen met zoveel mogelijk met concrete voorbeelden. We jagen aan, inspireren en verbinden. We delen en leren van regionale succesverhalen en uitdagingen. Ook positioneren we de regio door één of meer publicaties, zoals de voortgangsrapportage of uitvoeringsagenda. We ondersteunen de regionale samenwerking door events, bijeenkomsten en door onze kanalen in te zetten om verbinding te creëren tussen alle betrokken partijen, met extra aandacht voor het betrekken en goed informeren van de gemeenteraden. Daarnaast ondersteunt het team de organisatie met alles wat maar nodig is op communicatief gebied: van het maken van communicatieplannen, het ontwikkelen en uitvoeren van public relations strategieën tot het produceren van middelen en het ondersteunen bij evenementen

Monitoring

De organisatiewijziging en uitvoeringsagenda gaven aanleiding om de bestaande monitor opnieuw in te richten, nu onder de naam Monitor Regio Stedendriehoek. Dit past bij de toenemende behoefte aan datagedreven werken en bij de behoefte om helder en transparant te rapporteren over de relatie tussen de geleverde inspanningen en investeringen, de beoogde doelen en de behaalde resultaten. Het jaar 2024 stond in het teken van het herinrichten en actualiseren van de monitor en het inrichten van de samenwerking met de datamanagers van onze gemeenten en provincies. In 2025 willen we op basis van de monitor de evaluatiecyclus en kennisdeling verder inrichten en professionaliseren.

4.2.3 Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
Inzet capaciteit	327.121	744.365	886.937
Regionale Congressen	-	100.000	101.100
Communicatiekosten	89.268	125.000	77.925
Monitoring	-	90.000	25.000
Totale lasten Agenda	416.389	1.059.365	1.090.962

omschrijving	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
Bijdrage gemeenten agenda	358.890	1.059.365	1.090.962
Totale baten Agenda	358.890	1.059.365	1.090.962

Bijdrage uit reserves	90.500	-	-
------------------------------	---------------	---	---

Saldo	33.001	-	-
--------------	---------------	---	---

Meerjarenperspectief	2026	2027	2028
Lasten	953.514	995.682	1.039.724
Baten	953.514	995.682	1.039.724

Saldo	-	-	-
--------------	---	---	---

Toelichting Programma:

De inzet capaciteit wijkt af omdat de formatie is aangepast naar de hiervoor beschreven opzet in 2025, waar ook plek is voor de business development/verkenner en monitoring. In bijlage 2 zijn de wijzigingen zichtbaar in de formatie.

De Communicatiekosten zijn naar beneden aangepast omdat een aantal bijeenkomsten en activiteiten anders worden georganiseerd en ondergebracht zijn.

De Monitorkosten zijn lager begroot doordat de inhuur onder de inzet capaciteit is gebracht.

4.3 Programma 003 Bestuur en Organisatie

4.3.1 Toelichting

Het programma 003 Bestuur en organisatie is het ondersteunende programma van de Regio Stedendriehoek en geeft invulling aan de gemeenschappelijke regeling. Vanuit dit programma wordt het bestuurlijke proces rondom algemeen- en dagelijks bestuur, colleges en raden ondersteund. Primair wordt dit gedaan door de secretaris/directeur, de bestuursadviseur/strateeg en de manager bedrijfsvoering. De manager regionale samenwerking, als ondersteuner van de Strategische Board en functioneel vallend onder programma 2, sluit hierbij ook aan. Samen vormen zij het kernteam van de werkorganisatie, ondersteund door de managementassistent.

Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur vergaderen beiden minimaal vier per jaar. De voorbereiding van deze bestuurlijke overleggen vinden plaats via het (ambtelijke) Strategische Team, het Gemeentesecretarissenoverleg en de (bestuurlijke) Programmaberaden met bijbehorende werkgroepen. Deze laatste worden gefaciliteerd via de diverse inhoudelijke programma's (zie programma 001). Vanuit programma 003 wordt ook de ondersteuning verleend aan de Raadsadviescommissie en het overleg met de griffiers. Onder dit programma valt ook de voorbereiding en uitvoering van de financiële cyclus (kaderbrief, begroting, jaarstukken) en de bedrijfsvoering, waaronder huisvesting.

In het voorjaar van 2024 is de besluitvorming van de gewijzigde regeling voorgelegd aan alle besturen en raden. Daarnaast is in 2024 het Rekenkamerrapport van de 8 gemeentelijke rekenkamers gepubliceerd. Een groot deel van de uitkomsten van de wijziging en het rapport zijn naar verwachting in 2024 opgepakt. Een aantal zaken loopt door in 2025 of worden in 2025 opgepakt.

4.3.2 De plannen voor 2025

In 2024 is gestart met een nieuwe structuur en met een andere werkwijze. Veel aandacht gaat uit naar het inrichten en zo optimaal mogelijk laten functioneren van de multiple helix programmateams, het zo goed mogelijk ondersteunen van de vernieuwde Strategische Board, het verbinden van het regionale netwerk aan de opgaven en het aanscherpen van het verhaal van de regio ten behoeve van de profilering en positionering van de Regio Stedendriehoek op zowel landelijke als Europese schaal. Dit vraagt ook in 2025 blijvende aandacht.

Daarnaast richten we ons in 2025 op het volgende:

- Het adviseren en ondersteunen van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en andere bestuurlijke overleggen.
- Het ondersteunen van de raadsadviescommissie en stakeholdermanagement richting de raden.
- Het vertalen van de adviezen van de Strategische Board naar de werkorganisatie.
- Het verzorgen van de financiële cyclus (jaarstukken 2024, begroting 2026, kaderbrief 2027).
- Het opleveren en uitvoeren van het jaarplan 2026 met daarin de concrete activiteiten voor 2026.
- Stakeholdermanagement provincies en het Rijk.
- Voorbereiden en uitvoeren evaluatie Regio Stedendriehoek (inclusief aanbevelingen Rekenkamercommissie).
- Uitvoering reguliere personeels- en bedrijfsvoeringstaken.

4.3.3 Kosten: wat gaat het programma kosten

omschrijving	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
Personele lasten			
Inzet capaciteit	455.583	520.193	553.615
Personeelsgerelateerde kosten	16.759	24.000	24.264
Totaal personele lasten	472.342	544.193	577.879
Werkplek			
Kosten werkplek (dig archief, huur, meubilair, kantoorbenodigdheden)	87.959	154.000	154.200
Totaal werkplek	87.959	154.000	154.200
Control			
Accountantskosten	30.347	27.000	28.431
Kosten controller/financiële ondersteuning	52.489	60.000	63.180
Kosten betalingsverkeer	-2.794	-	-
Totaal control	80.042	87.000	91.611
Totaal bestuurskosten	23.711	15.000	15.165
Totaal lasten	664.054	800.193	838.855
omschrijving			
	rekening	begroting	begroting
	2023	2024	2025
Bijdragen van gemeenten	543.255	800.193	838.855
Bijdragen gemeenten VNG congres en EWRC	12.896		
Bijdrage huur & diensten Strategische Board	16.633		
Rente deposito	25.809		
Totaal baten	598.593	800.193	838.855
Bijdrage uit reserves	56.172	-	-
Saldo	-9.289	-	-
Meerjarenperspectief			
	2026	2027	2028
Lasten	873.720	910.091	948.034
Baten	873.720	910.091	948.034
Saldo	-	-	-

Toelichting Programma:

De inzet capaciteit wijkt in met name fte af t.o.v. het voorgaand jaar, de invulling van de formatie valt bij een aantal functies hoger uit dan begroot in 2024. Daarnaast hebben we voor incidentele ondersteuning een bedrag opgenomen.

Indicator	Omschrijving	
Formatie	FTE per 1000 inwoners	0,05706
Bezetting	FTE per 1000 inwoners	0,05706
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	8,70
Uitvoeringsagenda	Kosten per inwoner	0,90
Kosten Bestuur	Kosten per inwoner	0,32
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom+totale kosten inhuur	8,24%
Overhead	% van de totale kosten	51,61%

4.4 Resultaat 2023-2024

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Begroot saldo	-	-	-
Gerealiseerd saldo	261.138	-	-
<i>Voorstel reservering reserve OP</i>	-		
Saldo na bestemming reserves	261.138		
Meerjarenperspectief	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	-	-	-

5.Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief

omschrijving	rekening 2023		begroting 2024		begroting 2025	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	1.343.329	1.580.755	2.057.542	2.057.542	2.202.287	2.202.287
Strategische Board, Lobby, en Communicatie	416.389	449.390	1.059.365	1.059.365	1.090.962	1.090.962
Bestuur en Organisatie	664.054	654.765	800.193	800.193	838.855	838.855
Geraamd totaal saldo baten en lasten	2.423.772	2.684.910	3.917.100	3.917.100	4.132.104	4.132.104
Geraamde resultaat	261.138	positief	-	-	-	-

Meerjarenperspectief 2025-2028

omschrijving	begroting 2025		begroting 2026		begroting 2027		begroting 2028	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.202.287	2.202.287	2.010.644	2.010.644	2.099.898	2.099.898	2.193.135	2.193.135
Totaal Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.202.287	2.202.287	2.010.644	2.010.644	2.099.898	2.099.898	2.193.135	2.193.135
Strategische Board, Lobby en Communicatie	1.090.962	1.090.962	953.514	953.514	995.682	995.682	1.039.724	1.039.724
Totaal Strategische Board, Lobby en Communicatie	1.090.962	1.090.962	953.514	953.514	995.682	995.682	1.039.724	1.039.724
Stafbureau en Bestuur	838.855	838.855	873.720	873.720	910.091	910.091	948.034	948.034
Totaal Bureau en Organisatie	838.855	838.855	873.720	873.720	910.091	910.091	948.034	948.034
Geraamd totaal saldo baten en lasten	4.132.104	4.132.104	3.837.879	3.837.879	4.005.671	4.005.671	4.180.894	4.180.894
Baten gesplitst in								-
Bijdragen derden		-		-		-		-
Inwonersafhankelijke kosten		4.132.104		3.837.879		4.005.671		4.180.894
Totale baten		4.132.104		3.837.879		4.005.671		4.180.894

De meerjarige bijdrage per gemeente op basis van de inwoneraantallen van deze begroting is als volgt:

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners 2023 CBS)				
	2025	2026	2027	2028
Apeldoorn	1.529.740	1.420.816	1.482.934	1.547.803
Brummen	193.104	179.354	187.195	195.384
Deventer	940.411	873.449	911.637	951.515
Epe	304.528	282.844	295.210	308.124
Heerde	175.802	163.284	170.422	177.877
Lochem	313.961	291.606	304.355	317.668
Voorst	230.709	214.281	223.649	233.433
Zutphen	443.850	412.246	430.269	449.091
Totaal	4.132.104	3.837.879	4.005.671	4.180.894
per inwoner	9,15	8,50	8,87	9,26

De bijdrage per inwoner bedraagt in 2025 € 9,15.

6. Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de regiogemeenten.

6.1.1 Weerstandscapaciteit

De regio kent geen algemene reserve. De exploitatielasten worden jaarlijks verrekend met de gemeenten.

6.1.2 Risico

Medio 2023 is door de secretaris, de bestuursadviseur, de controller en de manager bedrijfsvoering uitvoerig stil gestaan bij de mogelijke risico's voor onze organisatie. De conclusie is dat deze zeer beperkt zijn en derhalve geen separaat management benodigd is. Er is ook geen extra financiële buffer nodig.

6.1.3 Kengetallen

De volgende kengetallen zijn voorgeschreven:

- netto schuldquote: de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast. Bij beide berekeningen worden bij de financiële activa de verstrekte leningen opgenomen. De regio heeft geen langlopende leningen meer, deze zijn in 2015 afgelost. Verder staat de Regio in principe niet "rood". Het kengetal fluctueert met het in "kas" hebben van voorschotten van subsidies.
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: zie bij a. De regio verstrekt geen leningen, daardoor wijzigt de ratio niet.
- solvabiliteitsratio: deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de regio in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
- grondexploitatie; Grondexploitatie is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.
- structurele exploitatieruimte: deze is niet van toepassing. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de regio worden de structurele lasten jaarlijks begroot en vervolgens verrekend met de bijdrage van de gemeenten op basis van inwoneraantallen.
- belastingcapaciteit: Belasting heffen is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.

Het opstellen van de begroting t+1 (t is het huidige jaar) valt gelijktijdig met opstellen van de jaarstukken voor jaar t-1. Vanwege deze werkwijze is het voor de regio niet mogelijk om kengetallen te berekenen op begrotingsbasis.

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Netto schuldquote	-6,93%	-9,73%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-6,93%	-9,73%
Solvabiliteitsratio	-24,09%	-36,59%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	1.417.264	1.804.546
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Resumé: het weerstandsvermogen van de regio Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt de regio op enig moment niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

De netto schuldquote in de jaren 2025-2028 kan niet worden berekend omdat deze wordt gebaseerd op de te prognostiseren balans in deze jaren. Deze wordt met name gevormd door de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen. Op dit moment prognosticeren wij de balans voor zowel de activa als de passiva kant op € 0.

De solvabiliteitsratio over de jaren 2025-2028 kan niet worden berekend omdat er in de begroting geen saldo wordt geraamd.

6.2 Financiering

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FiDo en regeling Ruddo zijn van toepassing.

6.2.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien boven deze limiet wordt gekomen moet overgegaan worden op een vaste geldlening.

De kasgeldlimiet is voor het jaar 2025 bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2025 bedraagt € 4.132.104 de kasgeldlimiet komt daarbij op € 338.833 De Wet FIDO geeft aan dat voor de kasgeldlimiet een minimumbedrag geldt van € 300.000 (artikel 3, lid 2).

	2025	2026	2027	2028
Kasgeldlimiet 8,2%	338.833	314.706	328.465	342.833
Wettelijke norm kasgeldlimiet	300.000	300.000	300.000	300.000

6.2.2 Renterisiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Op basis van de huidige begroting (deze is totaal € 4.132.104) bedraagt de renterisiconorm € 826.421. De Regio neemt overigens in principe geen langlopende financieringsmiddelen op.

	2025	2026	2027	2028
Renterisiconorm 20%	826.421	767.576	801.134	836.179
Wettelijke norm renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

6.2.3 Kredietrisicobeheer

Is niet van toepassing.

6.2.4 Relatiebeheer

De belangrijkste bankrelatie is de BNG. In december 2013 is een zogenaamde "werkrekening" geopend bij de BNG voor het schatkistbankieren, met daaraan gekoppeld een rekening bij de schatkist. Bedragen boven de € 250.000 worden automatisch afgeroomd.

Liquiditeitenbeheer

De Regio staat in principe niet "rood".

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie

De basis hiervoor is gelegd in het Treasurystatuut. Dit statuut is eind 2021 geactualiseerd. Het geactualiseerde statuut past beter bij het beperkte liquiditeitenbeheer. Het proces betalen van een factuur is volledig beschreven.

Informatievoorziening

De regio informeert via de begroting en jaarrekening de provincie over de stand van de kasgeldlimiet.

6.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat de volgende onderdelen: personeel en organisatie, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer en huisvesting.

Personeel en organisatie

In 2024 zullen de organisaties van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek en van de Strategische Board Stedendriehoek geïntegreerd. De nieuwe organisatie heeft niet zelf medewerkers in dienst maar huurt deze in of maakt gebruik van medewerkers die door de deelnemende gemeenten bij de Regio worden gedetacheerd. Deze gemeenten krijgen hiervoor een kostprijs dekkende vergoeding. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van reorganisatie en ontslag. De regio werkt grotendeels "papierloos" en heeft het nieuwe werken omarmd, waardoor naast de ontmoeting ook het flexibel werken waar dan ook mogelijk is.

Informatisering en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen en werkplekapparatuur. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. Voor het digitale archief maakt de regio gebruik van het archiefsysteem van de gemeente Voorst. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd. De Regio sluit aan bij informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Voorst. Uiteraard maakt de regio gebruik van de technische beveiligingsmaatregelen die door de gemeente Voorst worden gebruikt.

Communicatie

Voor communicatie is de digitale variant gekozen en maakt volop gebruik van de social mediakanalen. Verder heeft de Regio een eigen website.

Financieel beheer

De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door de gemeente Apeldoorn. Ook de treasuryfunctie wordt uitgeoefend door de gemeente Apeldoorn.

Huisvesting

De regio is gehuisvest in Deventer in de Gasfabriek aan de Zutphenseweg 6. Daarnaast maken wij gebruik om voor omvangrijkere bijeenkomsten e.d. gebruik te maken van de gemeentehuizen van deelnemende gemeenten. Daarnaast beschikken wij nog over een aantal werkplekken in Zutphen (Pakhuis Noorderhaven).

6.4 Verbonden partijen

Het aangaan van banden met een verbonden derde partij gebeurt altijd vanuit het publieke belang. De definitie van verbonden partijen voor een regionaal samenwerkingsverband luidt: verbonden partijen zijn partijen waarmee het samenwerkingsverband een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Voor de regio is dit niet aan de orde.

6.5 Rechtmatigheid

De financiële rechtmatigheid omvat het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium.

Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals deze in december 2025 door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld.

Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van de lasten in principe onrechtmatig zijn, tenzij in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.

Ten aanzien van het M&O-criterium is de Notie Misbruik & Oneigenlijk van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een

onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik alleen indien deze cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens komen, opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 123.963) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. Voorts is een rapporteringstolerantie van eveneens 3% gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Bijlagen

1. Taakveldenoverzicht 2025
2. Staat van personele lasten
3. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden
4. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2025
5. Balans jaarstukken 2023
6. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Bijlage 1: Taakveldenoverzicht 2025

Taakveld	omschrijving post regio	lasten	baten	lasten	baten
0.1	Bestuur	Kosten Bestuur	116.265		
0.1	Bestuur	Accountantskosten	28.431		
0.1	Bestuur			144.696	-
0.4	Overhead	Communicatie	77.925		
0.4	Overhead	Personeelskosten	1.810.675		
0.4	Overhead	Kosten werkplek (automatisering, meubilair,ed.)	154.200		
0.4	Overhead	Kosten controller en administratie	63.180		
0.4	Overhead	Kosten monitoring	25.000		
0.4	Overhead	Kosten betalingsverkeer	-		
0.4	Overhead			2.130.980	-
0.5	Treasury	Rente schatkistpapieren	-		
0.5	Treasury			-	
0.8	Overige baten en lasten	Agenda Algemeen	-		
0.8	Overige baten en lasten	Bijdragen Overigen		-	
0.8	Overige baten en lasten	Bijdragen gemeenten tbv jaarlijkse exploitatie		4.132.104	
0.8	Overige baten en lasten			-	4.132.104
0.10	mutaties reserve	Mutaties reserve			
0.10	mutaties reserve	Vrijval reerve ten gunste van exploitatie		-	
0.10	mutaties reserve			-	-
0.11	resultaat van de rekening van baten en lasten				
0.11	resultaat van de rekening van baten en lasten			-	-
0.0	Bestuur en Ondersteuning			2.275.676	4.132.104
2.1	Verkeer en Vervoer	Programma Mobiliteit	371.972		
2.0	Verkeer en Vervoer			371.972	-
3.1	Economische ontwikkeling	Programma Vitaal landelijk gebied	422.422		
3.1	Economische ontwikkeling	Programma Energiesysteem van de toekomst	67.378		
3.1	Economische ontwikkeling	Programma Regionale economie van de toekomst	518.889		
3.0	Economie			1.008.689	-
8.3	Wonen en bouwen	Programma Slimme, goene verstedelijking	308.942		
8.3	Wonen en bouwen	Programma Gebiedsontwikkeling	163.909		
8.0	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing			472.851	-
	Totaal begroting 2025		4.129.188	4.132.104	4.129.188

Bijlage 2: Staat met personele lasten

Functies	Jaarsal. 2023		Jaarsal. 2024		fte
	fte	rekening	fte	begroting	
Programma 1: Uitvoeringsagenda 2023-2030					
Programmamanager	0,83	60.094	3,33	433.700	3,28
Projectsecretaris	3,21	259.622	4,00	358.842	4,22
Projectleiders	0,75	148.180	-	665.000	4,96
Regiodeal CTR	-	-	-	-	0,11
Investeringsplatform / Versterken financiële functie	-	-	2,00	250.000	2,00
Totaal	4,79	467.896	9,33	1.707.542	14,57
Programma 2: Strategische Board Lobby en Communicatie					
Manager Strategische Board	0,25	27.921	0,67	78.359	1,00
Strategisch adviseur Board	-	-	-	-	0,22
Projectsecretaris	-	-	-	-	0,67
Adviseur public affairs	0,78	89.814	2,00	215.408	1,33
Eventscoördinator	0,22	21.399	-	-	0,22
Verkenners	-	-	-	-	0,65
Subsidieadviseur	-	-	0,67	76.350	-
Monitoring	-	-	-	-	0,44
Strategisch communicatieadviseur/woordvoerder	0,40	90.992	0,67	71.802	-
Senior communicatiemedewerker	-	-	-	-	0,89
Communicatieadviseur	1,04	86.298	1,78	203.602	0,89
Communicatiemedewerker	0,44	32.096	1,22	98.844	0,89
Totaal	2,91	348.520	7,01	744.365	7,20
Programma 3: Bestuur en Organisatie					
Secretaris/directeur	0,94	157.973	1,00	159.847	1,00
Transitiemanager	0,17	40.984	-	-	-
Bestuursadviseur	0,74	76.574	0,89	87.171	0,89
Strategisch Adviseur	0,17	10.843	0,67	94.031	-
Coördinator bedrijfsvoering	0,33	47.703	1,00	99.581	1,00
Managementassistente	0,64	60.241	1,00	79.563	1,00
Ondersteuning Raadsadvies	-	-	-	-	0,11
Inhuur expertise	-	39.866	-	-	-
Totaal	3,21	434.184	4,56	520.193	4,00
Totaal salarislasten	10,91	1.250.600	20,90	2.972.100	25,77

De fte in 2025 wijkt t.o.v. 2024 met name af doordat in programma 1 in 2024 bij de projectleiders geen fte is berekend/weergegeven.

Bijlage 3: Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden

De Regio heeft slechts één reserve, de reserve overlopende projecten. Deze is bestemd voor kosten van in het jaar uitgestelde projecten of activiteiten die in het daaropvolgende jaar alsnog uitgevoerd gaan worden. De Regioraad bepaalt ieder jaar in het kader van de vaststelling van de jaarrekening of en zo ja hoeveel in deze reserve wordt gestort. Door de opzet van deze reserve is op dit moment nog weinig te zeggen over de omvang ervan. Dit wordt pas duidelijk bij de jaarrekening 2024.

Bijlage 4: Bijdragen gemeenten aan begroting 2025

		Apeldoorn	Brummen	Deventer	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
	inwoners dec 2023	167.191	21.105	102.781	33.283	19.214	34.314	25.215	48.510	451.613
	begroting 2025 lasten									
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.202.287									2.202.287
Strategische Board, Lobby en Communicatie	1.090.962									1.090.962
Bestuur en Organisatie	838.855									838.855
Totale Lasten	4.132.104									4.132.104
Totaal inwonerbijdrage 2025	4.132.104	1.529.740	193.104	940.411	304.528	175.802	313.961	230.709	443.850	4.132.104
Totaal inwonerbijdrage 2024	3.917.100	1.450.144	183.056	891.479	288.683	166.654	297.625	218.704	420.755	3.917.100
Totaal inwonerbijdrage 2023 *	2.141.051	792.012	99.972	485.330	159.096	90.774	163.057	119.479	231.332	2.141.051

* inclusief bijdrage Strategische Board Stedendriehoek

In bovenstaand overzicht zijn alleen de kosten opgenomen welke verrekend worden met een inwonerbijdrage.

Bijlage 5: Balans jaarstukken 2023

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	134.833	87.792
Uitzettingen Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	647.222	637.471
	782.055	725.263
Liquide middelen		
Banksaldi	16.899	26.720
Overlopende activa		
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen	171.963	3.572
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	3.900	-
	175.863	3.572
Totaal vlottende activa	192.762	30.292
TOTAAL	974.817	755.555
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen		
Bestemmingsreserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	261.138	146.672
	261.138	146.672
Totaal vaste passiva	261.138	146.672
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	391.994	73.171
Netto vlottende schulden	59.910	62.340
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen bedragen en specifieke uitkeringen	261.775	473.372
	713.679	608.883
Totaal vlottende passiva	713.679	608.883
TOTAAL	974.817	755.555

Toelichting

Het is niet mogelijk om een balans op begrotingsbasis af te geven. De regio beschikt niet over materiele vaste activa, de schuld is afgelost: de enige posten die de balans bepalen zijn de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen. Op dit moment prognosticeren wij de balans voor zowel de activa als de passiva kant op € 0.

Bijlage 6: Niet uit balans blijvende verplichtingen

Overzicht overhead, vennootschapsbelasting, onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de overheadkosten, vennootschapsbelasting, onvoorzien posten en de algemene dekkingsmiddelen.

Incidentele baten en lasten	Progr.	Begroot	
		baten	lasten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	1	-	666.710
Strategische Board, Lobby en Communicatie	2	-	177.820
Bestuur en Organisatie	3	-	-
Bijdrage uit reserves		-	-
Vrijval reserves		-	-
Totaal		-	844.530

De regio kent geen algemene dekkingsmiddelen zoals bijvoorbeeld algemene uitkering, dividend en belastingopbrengsten. De begrote uitgaven worden gedekt door bijdragen van gemeenten, welke zijn gebaseerd op het inwoneraantal. Ook kent de regio geen post onvoorzien. Om te komen tot een saldo, wordt bij de jaarrekening het resultaat per programma in beeld gebracht (programma's waaraan een gemeentelijke bijdrage is gekoppeld), een saldo berekend en het resultaat bepaald waarbij de mutaties reserves ook in beeld worden gebracht.

Bij een gerealiseerd nadeel krijgen de gemeenten een afrekening en verzoek tot bijbetaling, bij een (substantieel) gerealiseerd voordeel kan een voorstel worden gedaan tot reservering en/of tot uitbetaling. Bij subsidies is een andere dekking van toepassing (subsidies en bijdragen) en wordt niet met gemeentelijke bijdrage op basis van het inwoneraantal gerekend. Bij uitvoeringsovereenkomsten worden naast de reguliere exploitatie specifieke afspraken met gemeenten over bijdragen gemaakt, welke niet gebaseerd zijn op het inwoneraantal.

Overzicht totale begrote incidentele baten en lasten in 2025

Het Besluit Begroting en Verantwoording geeft als aanbeveling dat een overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen in de begroting. Incidentele baten en lasten zijn gedefinieerd als posten die een looptijd van minder dan 3 jaar hebben. Alle programma's kennen structurele lasten en baten, waaronder de gemeentelijke bijdragen. De besteding van een deel van de gelden op programma 1 en 2 is echter wel incidenteel. De regiораad stelt jaarlijks de agenda vast waaraan uitvoering wordt gegeven.

Onderstaand een overzicht van de incidentele posten.

Overhead, vennootschaps- belasting, onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen	Progr.	Begroot	
		baten	lasten
Overhead			
Strategische Board, Lobby en Communicatie	2	-	1.090.962
Bestuur en Organisatie	3	-	795.259
Vennootschapsbelasting	n.v.t.		n.v.t.
Onvoorzien	n.v.t.		n.v.t.
Algemene dekkingsmiddelen			
Bijdragen gemeenten	1/2/3	4.132.104	
Bijdragen overig	1/2/3	0	

Oplegger Financiële- en Controleverordening

Nota voor:	Algemeen Bestuur
Zaaknummer:	0000523612
Datum:	11 september 2024
Agendapunt:	4
Onderwerp:	Aanpassing Financiële- en Controleverordening
Opsteller:	Frank Hendriks
Portefeuillehouder:	Ron König
Bijlagen:	4b. Financiële verordening regio Stedendriehoek 2024 4c. Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024

Kernvoorstel

Het algemeen bestuur besluit:

1. de Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen;
2. de Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024 vast te stellen.

1. Aanleiding

De aanpassing van de regelgeving rondom de rechtmatigheidsverantwoording leidt tot aanpassing van de Financiële verordening.

De aanbesteding voor het nieuwe contract met betrekking tot de accountantscontrole leidt tot aanpassing van de Controleverordening.

Tevens zijn in beide verordeningen enkele aantal zaken geactualiseerd.

2. Toelichting

Actualisatie Financiële verordening 2023.

De accountant heeft in het accountantsrapport bij de jaarrekening 2023 aangegeven dat volgens de vigerende wetgeving ook voor afwijkingen ten opzichte van de begroting bij de baten en bij overschrijding van de lasten geldt dat deze onrechtmatig zijn, tenzij er aanvullende afspraken zijn gemaakt tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur of tenzij deze voorafgaand aan de vaststelling van de jaarstukken al aan het algemeen bestuur zijn gemeld. De accountant heeft het dagelijks bestuur dan ook geadviseerd om in de Financiële verordening nadere afspraken tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur over het begrotingscriterium toe te voegen. Hierdoor wordt het melden in de jaarrekening van afwijkingen in de baten en van overschrijdingen van de lasten alsnog als een tijdige melding aangemerkt. Artikel 11 van de Financiële verordening is dan ook in deze zin aangepast.

Tevens is artikel 3 geschrapt. Dit had betrekking op de toedeling van de producten aan de programma's. De toepassing van de termen "producten" en "productenbegroting" is achterhaald.

Actualisatie Controleverordening 2023.

In de Controleverordening 2023 stond opgenomen dat de grenzen voor de controlematerialiteit en de rapporteringsgrens in het programma van eisen voor de aanbesteding van een nieuwe accountant dienden te worden opgenomen. De accountant adviseerde om deze grenzen in het programma van eisen voor de nieuwe aanbesteding op te nemen of om deze grenzen in de Controleverordening te vermelden. We adviseren voor de tweede optie te kiezen. Als deze grenzen in het programma van eisen zijn opgenomen kunnen deze in principe gedurende de looptijd van het nieuwe contract met de accountant niet worden gewijzigd. Het is aan te bevelen dat het algemeen bestuur wel de mogelijkheid heeft om desgewenst tussentijds die grenzen aan te kunnen passen. In het nieuwe artikel 3 zijn deze apart vermeld.

De rapporteringstolerantie bepaalt welke fouten moeten worden gerapporteerd aan het management, zelfs als ze niet materieel zijn. Dit is een lagere drempel dan de goedkeuringstolerantie. Deze grens dient om kleine fouten te signaleren die mogelijk wijzen op grotere problemen. Deze grens is vrij te bepalen en is voor iedere organisatie anders. Om te voorkomen dat te veel niet materiële fouten worden gerapporteerd wordt voorgesteld deze grens op € 40.000 te bepalen.

In de vigerende Controleverordening is opgenomen dat de benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van maximaal 4 jaar. In deze versie wordt voorgesteld dat het algemeen bestuur deze termijn één maal met twee jaar kan verlengen. Uitgaande van de huidige tarieven blijven we ook in geval van een verlenging onder het bedrag waarboven Europees moet worden aanbesteed.

3. Financiële aspecten

N.v.t.

4. Risico's

N.v.t.

5. Communicatietraject

De aangepaste verordeningen worden op Overheid.nl gepubliceerd.

FINANCIËLE VERORDENING REGIO STEDENDRIEHOEK 2024

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

BE S L U I T

- a. In te trekken de Financiële Verordening 2023 en
- b. Vast te stellen de navolgende:

verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Regio Stedendriehoek

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de Regio Stedendriehoek en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- b. Financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de Regio Stedendriehoek, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 1. de financieel-economische positie;
 2. het financiële beheer;
 3. de uitvoering van de begroting;
 4. het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 5. evenals tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover;
- c. Administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
- d. Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de Regio Stedendriehoek;
- e. Rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, besluiten van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur;
- f. Doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- g. Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Titel 1 Begroting en verantwoording

Kaderstellen

Artikel 2. Programmabegroting

1. Het algemeen bestuur stelt in ieder geval bij aanvang van een nieuwe bestuursperiode een programma-indeling vast.
2. Het algemeen bestuur stelt per programma vast:
 - a. De beoogde maatschappelijke effecten c.q. de beoogde doelen: wat willen we bereiken?;
 - b. De hiertoe benodigde goederen en diensten: wat gaan we er voor doen?;
 - c. De baten en lasten: wat brengt het op en wat mag het kosten?.
3. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde goederen en diensten en de maatschappelijke effecten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door het algemeen bestuur kunnen worden getoetst.

Artikel 3. Kadernbegroting

Het dagelijks bestuur biedt uiterlijk 31 januari voorafgaand aan het begrotingsjaar de uitgangspunten voor de begroting aan het algemeen bestuur ter vaststelling aan.

Artikel 4. Uitvoering begroting

1. Het dagelijks bestuur stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het algemeen bestuur stelt het zogenaamde grensbedrag vast. Bij overschrijdingen van de begroting die groter zijn dan dit grensbedrag moet het dagelijks bestuur verantwoording aan het algemeen bestuur af leggen. Het grensbedrag bedraagt maximaal 3% van de totale lasten, inclusief mutaties in de reserves.

Beheersing en interne controle

Artikel 5. Interne controle

Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel.

Rapportage en verantwoording

Artikel 6. Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur twee maal per jaar door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting regio Stedendriehoek van het lopende begrotingsjaar. Deze tussentijdse rapportages hebben betrekking op de eerste vijf maanden en op de eerste negen maanden van het begrotingsjaar.
2. De inrichting van de tussentijdse rapportage sluit aan bij de indeling van de begroting.
3. De rapportage gaat in op afwijkingen in de lasten en baten, de geleverde goederen en diensten en de maatschappelijke effecten.

Artikel 7. Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een adequate vertaling van de verantwoording van de diensten naar de productrealisatie en naar de programmaverantwoording.
2. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's. In de verantwoording geeft het dagelijks bestuur aan:
 - a. De mate van realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten;
 - b. Welke goederen en diensten zijn ingezet;
 - c. Wat de lasten en baten zijn;
 - d. Hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.
3. Het algemeen bestuur bepaalt aan de hand van de uitvoering van de programma's of de beleidsdoelen van de programma's voor het lopende jaar bijstelling behoeven.

Artikel 8. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het algemeen bestuur stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de Regio Stedendriehoek, inclusief de dotaties aan de reserves. Dit bedrag wordt ieder jaar in het kader van de behandeling van de begroting door het algemeen bestuur vastgesteld.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan het in het tweede lid bepaalde bedrag nader toegelicht.

Artikel 9. Voorwaarden criterium

1. Het voorwaarden criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 10. Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting van exploitatiebudgetten en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop het algemeen bestuur de begroting heeft geautoriseerd, zoals vermeld in artikel 5;
3. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Dit betreffen zowel over- of onderschrijdingen van de door het algemeen bestuur vastgestelde lasten- of investeringsbudgetten; toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld als lagere of hogere baten dan begroot.
Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd;

Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden als rechtmatig beschouwd indien zij afdoende zijn toegelicht in de jaarrekening. Het melden in de jaarrekening wordt als tijdig aangemerkt door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur autoriseert de afwijkingen alsnog op basis van de toelichting in de jaarrekening. De rechtmatigheid van deze afwijkingen is onderhevig aan de voorwaarde dat zij dienen ter ondersteuning van het te realiseren beleid en de besteding van het benodigde bedrag en de ontvangen baten.

4. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het algemeen bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 11. Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van de Regio Stedendriehoek.

Titel 2 Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 12. Financiële positie

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat al het beleid waartoe het algemeen bestuur heeft besloten in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming is opgenomen.

Artikel 13. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000,- worden niet afgeschreven.
2. Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de annuïtaire methode.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
4. Voor berekening van de omslagrente voor de rentetoekening van de kapitaallasten wordt uitgegaan van het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij de begroting vastgestelde gecalculeerde rente over het eigen vermogen en de voorzieningen.
5. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden afgeschreven in:
 - a. 40 jaar: nieuwbouw gebouwen.
 - b. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop van gebouwen.
 - c. 15 jaar: technische installaties gebouwen.
 - d. 12 jaar: kantoormeubilair.
 - e. 10 jaar: kantoorinventaris, witgoed, keukenapparatuur.
 - f. 5 jaar: kantoorapparatuur, audio- en videoapparatuur.
 - g. 4 jaar: automatiseringsapparatuur en software.
 - h. Van deze termijnen kan bij besluit van het algemeen bestuur worden afgeweken als het actief een verwachte levensduur kent die aanmerkelijk afwijkt van de hierboven vermelde afschrijvingstermijnen.

Artikel 14. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan twaalf maanden.

Artikel 15. Reserves en voorzieningen

Als onderdeel van de jaarlijkse begroting biedt het dagelijks bestuur jaarlijks het onderwerp reserves en voorzieningen inzichtelijk door middel van een overzicht ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan. In dit overzicht van reserves en voorzieningen wordt opgenomen de vorming, besteding en de toerekening en verwerking van de rente in meerjarenperspectief. Dit onderdeel/dit overzicht kan worden verwerkt in de paragraaf "weerstandsvorming".

Artikel 16. Financieringsfunctie

1. Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor:
 - a. Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de begroting uit te kunnen voeren;
 - b. Het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's en kredietrisico's;
 - c. Het nastreven van een voldoende rendement op de uitzettingen;
 - d. Het efficiënt aantrekken van vreemd vermogen;
 - e. Het efficiënt beheer van de geldstromen en de financiële positie.
2. Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het dagelijks bestuur indien mogelijk alle

gebruikelijke zekerheden. Het dagelijks bestuur motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

3. Het dagelijks bestuur stelt regels op ter uitvoering van de financieringsfunctie evenals de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening in de vorm van een besluit treasurystatuut. In dit besluit worden in ieder geval opgenomen regels over uitzetting van middelen uitsluitend bij financiële instellingen met een AA-rating, al dan niet tegen vastrentende waarde doch een hoofdsomgarantie op ieder moment. Daarnaast worden in het besluit regels opgenomen over het al dan niet gebruiken van derivaten en het vragen van minimaal twee offertes bij verschillende instellingen voor financieringen die een looptijd kennen van meer dan 1 jaar. Het dagelijks bestuur zendt het besluit treasurystatuut ter vaststelling aan het algemeen bestuur. De wettelijke waarden omtrent de kasgeldlimiet en rente-risiconorm worden aangehouden. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur als één of beide limieten dreigen te worden overschreden. Jaarlijks worden limieten beschouwd in de financieringsparagraaf van de begroting.

Artikel 17. Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Ten behoeve van de vervanging van de activa wordt jaarlijks door het dagelijks bestuur bij de begroting een meerjarig vervangingsplan opgesteld en als onderdeel van de begroting ter vaststelling aan het algemeen bestuur voorgelegd.

Titel 3 Paragrafen

Artikel 18. Weerstandsvermogen

Het dagelijks bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang aan en maakt een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Daarnaast maakt het dagelijks bestuur in de paragraaf weerstandsvermogen de weerstandscapaciteit inzichtelijk en geeft aan in hoeverre schade en verliezen hiermee opgevangen kunnen worden. Het dagelijks bestuur gaat in de paragraaf weerstandsvermogen in ieder geval tevens in op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen en voorzieningen.

Artikel 19. Onderhoud kapitaalgoederen

1. In het kader van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van de begroting wordt aandacht geschonken aan het onderhoud van de gebouwen en het materieel.
2. Ten behoeve van het onderhoud kapitaalgoederen worden periodiek meerjarige onderhoudsplannen opgesteld.
3. Bij de begroting en de jaarstukken doet het dagelijks bestuur verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallige onderhoud.

Artikel 20. Financiering

Bij de begroting en de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. De kasgeldlimiet;
- b. De rente-risiconorm;
- c. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- d. De rentekosten en –opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 21. Bedrijfsvoering

1. In de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting wordt ingegaan op actuele en tijdelijke aspecten betreffende de bedrijfsvoering. In de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de in de begroting opgenomen onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen in het achterliggende jaar.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken wordt gerapporteerd over de voortgang van de onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid, zoals bedoeld in artikel 213a van de Gemeentewet, en de uitputting van de bijbehorende budgetten.

Artikel 22. Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en de jaarstukken wordt ingegaan op nieuwe, gewijzigde of beëindigde verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen, de financiële en bestuurlijke inbreng van de regio en relevante actuele ontwikkelingen. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan nieuwe, gewijzigde of beëindigde verbonden partijen, de kaders die leiden tot het aangaan, wijzigen of beëindigen van verbonden partijen evenals de wijze waarop het publieke belang hiermee is gediend.

Titel 4 Financiële organisatie en administratie

Artikel 23. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en beheersen van activiteiten en processen binnen de Regio Stedendriehoek evenals het verstrekken van informatie over bezittingen, schulden enz. evenals het verschaffen van informatie voor de budgethouder(s) en het maken van calculaties;

- b. Het bevorderen van en afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en terzake geldende wet- en regelgeving;
- c. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie evenals voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 24. Financiële administratie

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. De inrichting en werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. De vereiste informatie wordt verstrekt aan het rijk, de provincie en de Europese Unie, evenals aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 25. Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt in een besluit vast:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.

Artikel 26. Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt de interne regels vast voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie.

Titel 5 Slotbepalingen

Artikel 27. Intrekking oude regeling

De Financiële verordening regio Stedendriehoek, zoals vastgesteld bij besluit van 1 juli 2023, wordt ingetrokken.

Artikel 28. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2024, met dien verstande dat de begroting, meerjarenraming, de jaarstukken, de uitvoeringsinformatie en de informatie voor derden en de daarbij behorende toelichtingen met ingang van de begroting voor het begrotingsjaar 2024, voor zover mogelijk, voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

Artikel 29. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Regio Stedendriehoek 2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 september 2024,

Ineke Lijnema
Secretaris

Ron König
Voorzitter

CONTROLEVERORDENING REGIO STEDENDRIEHOEK 2024

Het algemeen bestuur van de Regio Stedendriehoek,

gelet op artikel 213 van de Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole gemeenten

B E S L U I T

- a. In te trekken de “Controleverordening regio Stedendriehoek”, vastgesteld door de regioraad op 5 juli 2023

en
- b. vast te stellen de navolgende:

verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Regio Stedendriehoek

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. accountant: een door het algemeen bestuur benoemde:
 - registeraccountant, of
 - accountant-administratieconsulent met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het tweede lid onder i, van artikel 36, van de Wet op het accountantsberoep, of
 - organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening;
- b. accountantscontrole: de controle van de in artikel 213 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
 - het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
 - de consistentie van het jaarverslag met de jaarrekening;
 - het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
 - de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe verantwoording mogelijk maken;
 - waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, zesde lid Gemeentewet, in acht worden genomen;
- c. goedkeuringstolerantie: het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed;
- d. rapporteringstolerantie: het bedrag waarboven gesignaleerde fouten moeten worden gerapporteerd aan het management.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur te benoemen accountant. De benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van maximaal 4 jaar. Het algemeen bestuur kan deze termijn één maal met twee jaar verlengen.
2. Het dagelijks bestuur bereidt in overleg met het algemeen bestuur de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast.

4. Het algemeen bestuur kan in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant de posten van de jaarrekening en de posten van de verantwoordingen vaststelt, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht moet besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij moet hanteren.

Artikel 3. Door de accountant toe te passen goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

De accountant dient bij de controle een goedkeuringstolerantie voor fouten van 1% van de lasten vermeerderd met dotaties aan de reserves te hanteren en voor onzekerheden van 3% van de lasten vermeerderd met dotaties aan reserves.

De accountant dient voorts uit te gaan van een rapporteringstolerantie van € 40.000.

Artikel 4. Informatieverstrekking door het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat in ieder geval alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, besluiten van het dagelijks bestuur, verantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Het dagelijks bestuur legt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen uiterlijk 1 juni voor aan het algemeen bestuur.
4. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 5. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-overleg) plaats tussen de accountant en de portefeuillehouder financiën uit het algemeen bestuur of diens vervanger, de secretaris van de Regio Stedendriehoek en de regiocontroller.

Artikel 6. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen en inzage in alle relevante computerbestanden en bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt.
2. De accountant is bevoegd om van alle mensen die werkzaam zijn voor de Regio Stedendriehoek mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende alle mensen die werkzaam zijn voor de Regio Stedendriehoek hieraan hun medewerking verlenen.

Artikel 7. Overige controles en opdrachten

1. Het dagelijks bestuur kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, als dit in het belang van de Regio Stedendriehoek is.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Als een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, als dit in het belang van de Regio Stedendriehoek is.

Artikel 8. Rapportering

1. Als de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.
2. In aanvulling op het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur brengt de accountant verslag uit aan de secretaris van de Regio Stedendriehoek en de regiocontroller over bevindingen die niet van bestuurlijk belang zijn.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd, met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om op deze stukken te reageren.
4. De accountant kan voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken door het algemeen bestuur het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door het algemeen bestuur ingestelde vertegenwoordiging van) het algemeen bestuur bespreken.

Artikel 9. Intrekking oude regeling

De Controleverordening regio Stedendriehoek, zoals vastgesteld bij besluit van 5 juli 2023, wordt ingetrokken.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2024.

Artikel 11. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Controleverordening Regio Stedendriehoek 2024".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Regio Stedendriehoek op 11 september 2024.

Ineke Lijnema
Secretaris

Ron König
Voorzitter

Oplegger Aanbesteding Accountant

Nota voor: Algemeen Bestuur
Zaaknummer: 0000523612
Datum: 11 september 2024
Agendapunt: 5
Onderwerp: Aanbesteding accountant
Opsteller: Henk Beekhuis
Portefeuillehouder: Ron König
Bijlagen: 5b. Programma van Eisen

Kernvoorstel

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het Programma van Eisen aanbesteding accountant vast te stellen;
2. Tot het instellen van een selectiecommissie voor de werving van een accountant bestaande uit de secretaris-directeur, de controller, manager bedrijfsvoering en financieel specialist.
3. In te stemmen met het verlengen met een jaar van de huidige overeenkomst met Stolwijk Kelderman om de controlewerkzaamheden over het huidige jaar uit te kunnen voeren.

1. Aanleiding

De huidige overeenkomst met Stolwijk Kelderman is na de controle van de jaarrekening tot een einde gekomen en er zal een uitvraag opgestart worden om een accountant te selecteren voor een nieuwe contractperiode.

2. Toelichting

De "Controleverordening Regio Stedendriehoek" regelt dat de benoeming van de accountant geschiedt voor een periode van vier jaar, met de mogelijkheid om deze 2 keer te verlengen met een jaar..

De Controleverordening Regio Stedendriehoek bepaalt dat de accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het Algemeen Bestuur te benoemen accountant. Voor de aanbesteding van de accountantscontrole stelt het Algemeen Bestuur het Programma van eisen vast.

De nieuwe overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar (2025-2028) en heeft daarmee een geraamde waarde van circa € 112.000,-. (€ 28.000,- per jaar) Hiermee is het voor de Regio Stedendriehoek niet noodzakelijk om Europees aan te besteden omdat zij met het bedrag ruim onder het drempelbedrag van diensten, zijnde € 215.000 blijft. Voorgesteld wordt te kiezen voor een meervoudige onderhandse aanbesteding, waarop de openbare aankondiging niet van toepassing is. Het aantal uit te nodigen inschrijvers bedraagt 4.

Nadat het Programma van Eisen is vastgesteld door het Algemeen Bestuur zullen de geselecteerde uit te nodigen inschrijvers worden aangeschreven. Na sluiting van de offertetermijn zal een samen te stellen selectiecommissie op basis van de gunningcriteria uit het Programma van Eisen een keuze maken en een benoemingsvoorstel voorbereiden. Daarna benoemt het Algemeen Bestuur de accountant.

Instellen van de selectiecommissie

Wij stellen u voor een selectiecommissie "Aanbesteding accountantsdiensten 2025-2028" in te stellen. Deze selectiecommissie krijgt als taak de beoordeling van de eventuele presentatie van de geselecteerde accountants, alsmede het maken van de keuze van de accountant op basis van gunningcriteria van het aanbestedingsdocument. De selectiecommissie doet vervolgens een gunningvoorstel aan het Algemeen Bestuur.

Voorgesteld wordt de selectiecommissie te laten bestaan uit de volgende personen:

1. De secretaris-directeur, Ineke Lijnema;
2. De manager bedrijfsbureau, Henk Beekhuis;
3. De Regiocontroller, Frank Hendriks.
4. Financieel specialist, Marlies van der Stouwe

Op afroep beschikbaar portefeuillehouder Financiën Ron König.

Voorgesteld wordt om vier accountantskantoren, die tevens ervaring hebben bij de decentrale overheden, uit te nodigen tot het indienen van een offerte. De kantoren komen voort uit een eerdere inventarisatie bij de aangesloten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in het werkgebied.

Uit te nodigen accountantskantoren:

- Baker Tilly Berk
- Eshuis Accountants & Adviseurs
- De Jong en Laan
- Stolwijk Kelderman

Verlenging huidige overeenkomst met Stolwijk Kelderman met nog een extra jaar.

Doordat de inrichting van de organisatie afgelopen jaar en ook in de eerste helft van dit jaar een behoorlijke aanslag heeft gepleegd op de beschikbare capaciteit, hebben wij de aanbesteding niet eerder kunnen opstarten. Doordat de gunning in december zal plaatsvinden, staat onze strakke jaarplanning in het eerste kwartaal van 2025 onder druk met de beschikbare tijd en de benodigde tijd voor nadere kennismaking en mogelijke andere werkwijze van de nieuwe accountant. Wij stellen derhalve voor om de huidige overeenkomst met een jaar te verlengen.

3. Financiële aspecten

In de begroting van de Regio Stedendriehoek is een post opgenomen ten behoeve van de dekking van de accountantskosten, deze is voldoende om de te verwachten kosten te kunnen dekken.

4. Communicatietraject

Een communicatietraject is niet van toepassing omdat het hier gaat om de bedrijfsvoering van de Regio zelf.

Programma van Eisen

Aanbesteding accountant

Inhoudsopgave	Blz.:
1. Algemeen	2
1.1 Aard en omvang van de opdracht	2
1.2 Geheimhouding	2
1.3 Planning	2
2. Beschrijving van de opdracht	3
2.1 Jaarrekeningcontrole (incl. interimcontrole)	3
2.1.1 Werkzaamheden	
2.1.2 Goedkeurings- en rapporteringstoleranties en specifieke aandachtspunten	3
2.1.3 Inrichtingseisen voor de verslaglegging	3
2.1.4 Planning van de werkzaamheden	4
2.1.5 Prijs	4
2.1.6 Omvang van de administratie	4
2.1.7 Accountantsverklaringen subsidieverantwoordingen	5
3. Gunningsprocedure	5
3.1 Inhoud offerte	5
3.2 Gunningscriteria	5
3.3 Onderbouwing offertebedrag	5
3.4 Onderbouwing controle-aanpak	6
3.5 Onderbouwing Vak kundigheid, controleteams en adviesfunctie	7
3.6 Onderbouwing visie op dienstverlening	7
3.7 Beoordelingsprocedure	8
4. Bijlagen	9

1. Algemeen

Aanbestedende dienst en opdrachtgever in deze aanbesteding is de Regio Stedendriehoek. De aanbesteding wordt meervoudig onderhands aanbesteed. U bent uitgenodigd om een inschrijving in te dienen.

De Regio Stedendriehoek, gevestigd in Deventer is een gemeenschappelijke regeling conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen en bevat de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar www.regiostedendriehoek.nl.

1.1 Aard en omvang van de opdracht

Onderwerp van deze aanbesteding is de accountantscontrole van de Regio Stedendriehoek. Deze opdracht omvat met name de controle van de jaarrekening. De onderdelen waaruit deze opdracht bestaat, treft u aan in hoofdstuk 2.

De opdracht wordt verleend voor vier jaar, te weten de boekjaren 2025 t/m 2028, met opties tot verlenging van maximaal 2 x 1 jaar. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1-1-2025.

De algemene inkoopvoorwaarden van de Regio Stedendriehoek zijn van toepassing op deze opdracht. Deze treft u aan in bijlage 1.

1.2 Geheimhouding

Alle in het kader van deze aanbesteding door de Regio Stedendriehoek verstrekte informatie moet de inschrijver vertrouwelijk behandelen. De gegevens mogen enkel gebruikt worden voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de Regio Stedendriehoek. Indien er onderdelen van uw inschrijving vertrouwelijk zijn, wilt u dit expliciet in uw inschrijving aangeven?

1.3 Planning

Betreft	Startdatum	Einddatum
Aankondiging aanbesteding	20-09-2024	20-09-2024
Offertefase		
Uiterlijke datum indienen vragen	20-09-2024	02-10-2024
Publicatie nota van inlichtingen	08-10-2024	08-10-2024
Uiterlijke datum indienen inschrijving	15-10-2024	15-10-2024
Beoordeling	16-10-2024	20-10-2024
Toelichting door (twee) gegadigden	21-10-2024	22-10-2024
Besluitvorming	23-10-2024	28-11-2024
Gunning	29-11-2024	10-12-2024
Opstellen overeenkomst en afstemming	11-12-2024	19-12-2024

2. Beschrijving van de opdracht

2.1 Jaarrekeningcontrole (incl. interimcontrole)

2.1.1 Werkzaamheden

De accountantscontrole bestaat uit de volgende onderdelen:

- de controle van de jaarrekening
- rapportage over de jaarrekening aan het algemeen bestuur bestaande uit een accountantsverslag en (goedkeurende) -verklaring
- geven van gevraagd en ongevraagd advies.

Een en ander in overeenstemming met artikel 213 lid 3 van de Gemeentewet.

2.1.2 Goedkeurings- en rapporteringstoleranties en specifieke aandachtspunten

De accountant dient bij de controle een goedkeuringstolerantie voor fouten van 1% van de lasten vermeerderd met dotaties aan de reserves te hanteren en voor onzekerheden van 3% van de lasten vermeerderd met dotaties aan reserves.

De accountant dient voorts uit te gaan van een rapporteringstolerantie van € 40.000.

De totale lasten van de begroting 2025 e.v. bedragen circa € 4 miljoen (exclusief subsidies en bijdragen van derden). Dit betekent op basis van bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening tot circa € 40.000 en een totaal van onzekerheden tot circa € 120.000 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Met betrekking tot de rechtmatigheid is de verantwoordingsgrens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen door het Algemeen Bestuur bepaald op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

2.1.3 Inrichtingseisen voor de verslaglegging

De schriftelijke verslaglegging omtrent de uitkomsten van de verrichte werkzaamheden dient als volgt plaats te vinden:

- Managementletter naar aanleiding van de interimcontrole, uit te brengen aan het secretaris/directeur.
- Rapportage over de jaarrekening (incl. af te geven verklaringen), uit te brengen aan het algemeen bestuur;

In de managementletter besteedt de accountant aandacht aan:

- De verbeterpunten in de opzet en werking van het financieel beheer (inclusief budget- en kredietbewaking), de geautomatiseerde gegevensverwerking, de planning en control-instrumenten en het risicomanagement en passend is bij de schaal van de organisatie en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie).
- De overige verbeterpunten in de bedrijfsvoering en passend is bij de schaal van de organisatie en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie).

In het rapport van bevindingen besteedt de accountant, naast de te rapporteren fouten en onzekerheden, in ieder geval aandacht aan de bevindingen over het financieel beheer, de geautomatiseerde gegevensverwerking en de planning en control-instrumenten, echter slechts indien en voor zover deze bevindingen van bestuurlijke betekenis zijn.

De accountant dient het verslag van bevindingen transparant op te stellen, dat wil zeggen dat hij:

- ervoor zorgt dat zijn bevindingen duidelijk te volgen zijn;
- in zijn rapportages een consistente gedragslijn volgt;
- tekortkomingen en risico's tijdig signaleert en hiervoor oplossingen aangeeft;
- ook positieve ontwikkelingen die in het oog springen in zijn rapportage opneemt;
- bijzonderheden die bij de uitvoering van de interimcontrole naar voren komen en naar de mening van de accountant verbeterd kunnen worden en/of verbetering behoeven, in de managementletter opneemt;
- bij de adviezen in een rapportage ook aangeeft hoe de uitvoering van bevindingen vorm kan krijgen.

2.1.4 Planning van de werkzaamheden

De werkzaamheden en de daarop aansluitende verslaglegging dienen plaats te vinden binnen de planning en control cyclus van de opdrachtgever en de daarbij vastgelegde tijdslimieten. Minimaal 4 weken voor aanvang van de interim- en jaarrekeningcontrole stuurt de accountant de lijst met benodigde stukken op naar de manager bedrijfsvoeringcontroller van de Regio Stedendriehoek. De manager bedrijfsvoering is het eerste aanspreekpunt tijdens de uitvoering van de controle. De controles vinden indien nodig plaats bij de Regio Stedendriehoek in Deventer.

De interimcontrole vindt in september/oktober (boekjaar) plaats. De bespreking van de concept managementletter vindt uiterlijk in november (boekjaar) plaats met de controller, manager bedrijfsvoering en secretaris/directeur.

- De eerste werkzaamheden binnen deze offerte betreffen de interimcontrole 2025. Inschrijver houdt hiermee rekening in zijn werkplanning.

De jaarrekeningcontrole vindt in februari (boekjaar+1) plaats. De bespreking van het concept verslag van bevindingen vindt in maart (boekjaar+1) plaats met de controller en directeur.

Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van het algemeen bestuur. Daarnaast vindt ad hoc overleg plaats als de omstandigheden of bevindingen van de accountant daartoe aanleiding geven. Dit overleg maakt onderdeel uit van de natuurlijke adviesfunctie van de accountant.

2.1.5 Prijs

Voor de werkzaamheden als hiervoor genoemd onder "2.1.1 Werkzaamheden" geldt een vaste prijs. Facturering van meerwerk is alleen mogelijk indien daartoe vooraf een gemotiveerd voorstel is ingediend waarin de noodzaak van het meerwerk is onderbouwd en waarin een specificatie is opgenomen van het in rekening te brengen meerwerk. Voor dit meerwerk is vooraf schriftelijke toestemming nodig van de opdrachtgever.

2.1.6 Omvang van de administratie

Er is sprake van zo'n 800 crediteurenboekingen en 150 debiteurenboekingen per jaar.

2.1.7 Accountantsverklaringen subsidieverantwoordingen

De Regio Stedendriehoek dient afzonderlijke accountantsverklaringen te verstrekken aan geldgevers (verstrekkers subsidies). Het tijdstip van de deelverklaringen wordt bepaald door de eisen van Provincies, Ministeries en andere geldgevers. Van de accountant wordt verwacht dat hij deze verklaringen opstelt binnen de daarvoor van toepassing zijnde termijnen en in overeenstemming met de hiervoor geldende eisen. De Regio Stedendriehoek behoudt zich het recht voor om de opdracht voor een deelverklaring te kunnen verlenen aan een andere accountant, indien dit voor de regio van belang is. Deze verklaringen mogen buiten de totaalprijs per jaar blijven en dienen na een verzoek daartoe, apart te worden geoffreerd. Graag vermelding op het prijzenblad van te hanteren tarieven voor de verschillende functies.

3 Gunningsprocedure

3.1 Inhoud offerte

De aanbieding dient een goed beeld te geven van de kwaliteit/prijsverhouding die geboden wordt en minimaal de volgende elementen te bevatten:

- Een vaste prijs voor de controle van de jaarrekening 2025. De jaren daarna geldt een indexering van de prijs van 2025;
- De te hanteren uurtarieven voor overige, buiten deze offerte vallende, werkzaamheden;
- Te hanteren CBS indexatie. Daarbij is de prijsaanpassing gemaximaliseerd tot de in de benoemde CBS index aangegeven stijging over 12 maanden;
- Referenties controleteam (o.a. ervaring bij BBV-verplichte organisaties);
- Controle-aanpak;
- Visie op dienstverlening.

Alle prijzen in de offerte worden exclusief BTW opgenomen.

3.2 Gunningscriteria

Bij de beoordeling van de offertes wordt uitgegaan van de economisch meest voordelige aanbieding. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende criteria, met daaraan verbonden een wegingsfactor:

1. Totaalprijs van de offerte 60%;
2. Controle-aanpak 20%
3. Vakkundigheid, controleteams en adviesfunctie 10%
4. Visie op dienstverlening 10%.

Per criterium wordt een waardering toegekend. Degene met de hoogste totaalscore is de economisch meest voordelige aanbieder.

3.3 Onderbouwing offertebedrag

Het offertebedrag wordt onderbouwd per onderdeel uit de beschrijving van de opdracht in hoofdstuk 2. Gebruik hiervoor het prijzenblad uit bijlage 1. De beoordeling vindt plaats ten opzichte van de laagste prijs. Zie onderstaand voorbeeld:

	Totaalbedrag	Beoordeling	Score
Inschrijver A	€ 3	3/3 = 1,00	1,00 x 60 = 60 punten
Inschrijver B	€ 4	3/4 = 0,75	0,75 x 60 = 45 punten
Inschrijver C	€ 5	3/5 = 0,60	0,60 x 60 = 36 punten

3.4 Onderbouwing controleaanpak

De offerte bevat een beschrijving (maximaal 2 A4'tjes groot) van uw controleaanpak. Deze aanpak dient te zijn afgestemd op de administratieve organisatie en interne beheersing van de Regio Stedendriehoek. In de beschrijving dient de inschrijver onder andere de volgende onderwerpen te behandelen:

- Te Hanteren procedure (vormgeving, overleg hierover, noodzakelijke bijstelling als gevolg van interne ontwikkelingen bij de regio en de mogelijkheid van opdrachtnemer om flexibel om te gaan met wijzigende omstandigheden);
- Benodigde inzet Regio Stedendriehoek (in voorbereiding en tijdens controle);
- Continuïteit bezetting controle-team
- Contactmomenten;
- Rapportagemomenten;
- Voorkomen van meerwerk.

Dit onderdeel wordt in ieder geval beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:

- De mate waarin inschrijver compleet is in de beantwoording. Een antwoord is compleet als alle aandachtspunten uit de vraagstelling terugkomen en daarbij het antwoord volledig is;
- De mate waarin de uitwerking aansluit/toepasbaar is voor de Regio Stedendriehoek
- De mate waarin de uitwerking met maatregelen is geborgd;
- De mate waarin de uitwerking een meerwaarde biedt.

De score wordt toegekend aan de hand van de volgende tabel:

Score	Toelichting
20 punten	De inschrijver heeft het gevraagde geheel in beschouwing genomen in de uitwerking en volledig uitgewerkt. De uitwerking is zeer passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk volledig aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
14 punten	De inschrijver heeft het gevraagde vrijwel geheel in beschouwing genomen en vrijwel volledig uitgewerkt. De uitwerking is grotendeels passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk grotendeels aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
8 punten	De inschrijver heeft het gevraagde in beperkte mate in beschouwing genomen en in beperkte mate uitgewerkt. De uitwerking is beperkt passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk beperkt aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
0 punten	De inschrijver heeft het gevraagde niet in beschouwing genomen en/of niet uitgewerkt. De uitwerking sluit inhoudelijk niet aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening. Op vrijwel alle onderwerpen in de uitwerking scoort inschrijver slecht dan wel aan één of meerdere onderwerpen wordt in het geheel geen aandacht geschonken.

3.5 Onderbouwing Vakkundigheid, controleteams en adviesfunctie

- De accountant dient over voldoende kennis en ervaring te beschikken op voor de gemeenschappelijke regelingen geldende wet- en regelgeving. De accountant dient tevens voldoende te zijn onderlegd om te kunnen adviseren met betrekking tot risico's en actuele ontwikkelingen;
- De controleteams die de controle uitvoeren dienen ruime ervaring te hebben met de controle van gemeenten en/of gemeenschappelijke regelingen. Dit blijkt uit een overzicht van relevante organisaties alsmede de periode waarbij de jaarrekening is gecontroleerd. Verder vragen wij u van het management, de controleleider en de eerste medewerker, die zullen worden ingezet, een beknopt CV te verstrekken.
- De accountant dient te beschikken over voldoende kennis en ervaring op het terrein van de lagere overheden. De accountant dient in zijn eigen organisatie te kunnen terugvallen op een verscheidenheid aan gekwalificeerde adviesdiensten die van belang kunnen zijn voor de regio Stedendriehoek, zoals op het gebied van belastingrecht (incl. BTW-compensatie), rechtmatigheid, doelmatigheid, administratieve organisatie en interne controle.

Score	Toelichting
10 punten	De inschrijver voldoet aan alle criteria.
0 punten	De inschrijver voldoet niet aan alle criteria

3.6 Onderbouwing visie op dienstverlening

De offerte bevat een beschrijving (maximaal 2 A4'tjes groot) van uw visie op de dienstverlening, met daarin in ieder geval de volgende onderwerpen:

- Invulling van de natuurlijke adviesfunctie, waaronder het gevraagd en ongevraagd informeren en adviseren inzake actuele ontwikkelingen op relevante gebieden, zoals planning en control, fiscale aangelegenheden, risicobeheer en wijzigingen in de relevante wetgeving (o.a. BBV)

Dit onderdeel wordt in ieder geval beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:

- De mate waarin inschrijver compleet is in de beantwoording. Een antwoord is compleet als alle aandachtspunten uit de vraagstelling terugkomen en daarbij het antwoord volledig is;
- De mate waarin de uitwerking aansluit/toepasbaar is voor de Regio Stedendriehoek;
- De mate waarin de uitwerking met maatregelen is geborgd;
- De mate waarin de uitwerking een meerwaarde biedt.

De score wordt toegekend aan de hand van de volgende tabel:

Score	Toelichting
10 punten	De inschrijver heeft het gevraagde geheel in beschouwing genomen in de uitwerking en volledig uitgewerkt. De uitwerking is zeer passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk volledig aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
7 punten	De inschrijver heeft het gevraagde vrijwel geheel in beschouwing genomen en vrijwel volledig uitgewerkt. De uitwerking is grotendeels passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk grotendeels aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
4 punten	De inschrijver heeft het gevraagde in beperkte mate in beschouwing genomen en in beperkte mate uitgewerkt. De uitwerking is beperkt passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk beperkt aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
0 punten	De inschrijver heeft het gevraagde niet in beschouwing genomen en/of niet uitgewerkt. De uitwerking sluit inhoudelijk niet aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening. Op vrijwel alle onderwerpen in de uitwerking scoort inschrijver slecht dan wel aan één of meerdere onderwerpen wordt in het geheel geen aandacht geschonken.

3.7 Beoordelingsprocedure

Iedere inschrijver conformeert zich, door het doen van een inschrijving, aan alle in het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen en in de Nota van Inlichtingen beschreven eisen en voorwaarden.

Alle gevraagde documenten dienen naar waarheid opgesteld en compleet ingevuld te zijn, en dienen te zijn ondertekend door een daartoe bevoegd persoon. Inschrijvingen die na de sluitingstermijn worden ontvangen zijn ongeldig.

Het risico van het ontbreken van informatie en/of antwoorden door onjuiste of onvolledige overname van overzichten, gegevens of verklaringen, berust bij inschrijver en kan leiden tot uitsluiting van verdere beoordeling of puntenverlies bij de beoordeling van de gunningcriteria. Een inschrijver kan zijn inschrijving na de sluitingstermijn niet wijzigen, aanvullen en/of verduidelijken, tenzij de Regio Stedendriehoek daartoe een verzoek heeft gedaan. Aan een zodanig verzoek kan door de inschrijver geen aanspraak op de opdracht worden ontleend.

De beoordeling van de offertes zal worden uitgevoerd door de commissie die hiervoor is aangesteld door het algemeen bestuur van de Regio Stedendriehoek. Deze commissie bestaat uit de secretaris-directeur, controller, manager bedrijfsvoering adviseur en financieel specialist van de Regio Stedendriehoek.

Voor de toegekende aantal punten zal een onderbouwing worden gegeven bij de bekendmaking van de gunningsbeslissing. De behaalde score per onderdeel van de voorlopig gegunde inschrijver zal bekend worden gemaakt in de afwijzingsbrieven.

4.0 Bijlagen

- 1) Prijzenblad aanbesteding accountant
- 2) Gemeenschappelijke regeling regio Stedendriehoek
- 3) Financiële verordening regio Stedendriehoek
- 4) Normenkader rechtmatigheid 2023
- 5) Controle verordening regio Stedendriehoek
- 6) Regeling voorschriften mandatering bevoegdheden D.B., voorzitter en budgethouderschap
- 7) Organisatieverordening regio Stedendriehoek
- 8) Begroting regio Stedendriehoek 2025
- 9) De Jaarstukken 2023
- 10) Algemene Inkoopvoorwaarden Regio Stedendriehoek
- 11) Organisatiestructuur

Programma van Eisen

Aanbesteding accountant

Inhoudsopgave	Blz.:
1. Algemeen	2
1.1 Aard en omvang van de opdracht	2
1.2 Geheimhouding	2
1.3 Planning	2
2. Beschrijving van de opdracht	3
<u>2.1 Jaarrekeningcontrole (incl. interimcontrole)</u>	<u>3</u>
2.1.1 Werkzaamheden	3
2.1.2 Goedkeurings- en rapporteringstoleranties en specifieke aandachtspunten	3
2.1.3 Inrichtingseisen voor de verslaglegging	3
2.1.4 Planning van de werkzaamheden	4
2.1.5 Prijs	4
2.1.6 Omvang van de administratie	4
2.1.7 Accountantsverklaringen subsidieverantwoordingen	5
3. Gunningsprocedure	5
3.1 Inhoud offerte	5
3.2 Gunningscriteria	5
3.3 Onderbouwing offertebedrag	5
3.4 Onderbouwing controle-aanpak	6
3.5 Onderbouwing Vakkundigheid, controleteams en adviesfunctie	7
3.6 Onderbouwing visie op dienstverlening	7
3.7 Beoordelingsprocedure	8
4. Bijlagen	9

1. Algemeen

Aanbestedende dienst en opdrachtgever in deze aanbesteding is de Regio Stedendriehoek. De aanbesteding wordt meervoudig onderhands aanbesteed. U bent uitgenodigd om een inschrijving in te dienen.

De Regio Stedendriehoek, gevestigd in Deventer is een gemeenschappelijke regeling conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen en bevat de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar www.regiostedendriehoek.nl.

1.1 Aard en omvang van de opdracht

Onderwerp van deze aanbesteding is de accountantscontrole van de Regio Stedendriehoek. Deze opdracht omvat met name de controle van de jaarrekening. De onderdelen waaruit deze opdracht bestaat, treft u aan in hoofdstuk 2.

De opdracht wordt verleend voor vier jaar, te weten de boekjaren 2025 t/m 2028, met opties tot verlenging van maximaal 2 x 1 jaar. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1-1-2025.

De algemene inkoopvoorwaarden van de Regio Stedendriehoek zijn van toepassing op deze opdracht. Deze treft u aan in bijlage 1.

1.2 Geheimhouding

Alle in het kader van deze aanbesteding door de Regio Stedendriehoek verstrekte informatie moet de inschrijver vertrouwelijk behandelen. De gegevens mogen enkel gebruikt worden voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de Regio Stedendriehoek. Indien er onderdelen van uw inschrijving vertrouwelijk zijn, wilt u dit expliciet in uw inschrijving aangeven?

1.3 Planning

Betreft	Startdatum	Einddatum
Aankondiging aanbesteding	20-09-2024	20-09-2024
Offertefase		
Uiterlijke datum indienen vragen	20-09-2024	02-10-2024
Publicatie nota van inlichtingen	08-10-2024	08-10-2024
Uiterlijke datum indienen inschrijving	15-10-2024	15-10-2024
Beoordeling	16-10-2024	20-10-2024
Toelichting door (twee) gegadigden	21-10-2024	22-10-2024
Besluitvorming	23-10-2024	28-11-2024
Gunning	29-11-2024	10-12-2024
Opstellen overeenkomst en afstemming	11-12-2024	19-12-2024

2. Beschrijving van de opdracht

2.1 Jaarrekeningcontrole (incl. interimcontrole)

2.1.1 Werkzaamheden

De accountantscontrole bestaat uit de volgende onderdelen:

- de controle van de jaarrekening
- rapportage over de jaarrekening aan het algemeen bestuur bestaande uit een accountantsverslag en (goedkeurende) -verklaring
- geven van gevraagd en ongevraagd advies.

Een en ander in overeenstemming met artikel 213 lid 3 van de Gemeentewet.

2.1.2 Goedkeurings- en rapporteringstoleranties en specifieke aandachtspunten

De accountant dient bij de controle een goedkeuringstolerantie voor fouten van 1% van de lasten vermeerderd met dotaties aan de reserves te hanteren en voor onzekerheden van 3% van de lasten vermeerderd met dotaties aan reserves.

De accountant dient voorts uit te gaan van een rapporteringstolerantie van € 40.000.

De totale lasten van de begroting 2025 e.v. bedragen circa € 4 miljoen (exclusief subsidies en bijdragen van derden). Dit betekent op basis van bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening tot circa € 40.000 en een totaal van onzekerheden tot circa € 120.000 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Met betrekking tot de rechtmatigheid is de verantwoordingsgrens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen door het Algemeen Bestuur bepaald op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

2.1.3 Inrichtingseisen voor de verslaglegging

De schriftelijke verslaglegging omtrent de uitkomsten van de verrichte werkzaamheden dient als volgt plaats te vinden:

- Managementletter naar aanleiding van de interimcontrole, uit te brengen aan het secretaris/directeur.
- Rapportage over de jaarrekening (incl. af te geven verklaringen), uit te brengen aan het algemeen bestuur;

In de managementletter besteedt de accountant aandacht aan:

- De verbeterpunten in de opzet en werking van het financieel beheer (inclusief budget- en kredietbewaking), de geautomatiseerde gegevensverwerking, de planning en control-instrumenten en het risicomanagement en passend is bij de schaal van de organisatie en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie).
- De overige verbeterpunten in de bedrijfsvoering en passend is bij de schaal van de organisatie en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie).

In het rapport van bevindingen besteedt de accountant, naast de te rapporteren fouten en onzekerheden, in ieder geval aandacht aan de bevindingen over het financieel beheer, de geautomatiseerde gegevensverwerking en de planning en control-instrumenten, echter slechts indien en voor zover deze bevindingen van bestuurlijke betekenis zijn.

De accountant dient het verslag van bevindingen transparant op te stellen, dat wil zeggen dat hij:

- ervoor zorgt dat zijn bevindingen duidelijk te volgen zijn;
- in zijn rapportages een consistente gedragslijn volgt;
- tekortkomingen en risico's tijdig signaleert en hiervoor oplossingen aangeeft;
- ook positieve ontwikkelingen die in het oog springen in zijn rapportage opneemt;
- bijzonderheden die bij de uitvoering van de interimcontrole naar voren komen en naar de mening van de accountant verbeterd kunnen worden en/of verbetering behoeven, in de managementletter opneemt;
- bij de adviezen in een rapportage ook aangeeft hoe de uitvoering van bevindingen vorm kan krijgen.

2.1.4 Planning van de werkzaamheden

De werkzaamheden en de daarop aansluitende verslaglegging dienen plaats te vinden binnen de planning en control cyclus van de opdrachtgever en de daarbij vastgelegde tijdslimieten. Minimaal 4 weken voor aanvang van de interim- en jaarrekeningcontrole stuurt de accountant de lijst met benodigde stukken op naar de manager bedrijfsvoeringcontroller van de Regio Stedendriehoek. De manager bedrijfsvoering is het eerste aanspreekpunt tijdens de uitvoering van de controle. De controles vinden indien nodig plaats bij de Regio Stedendriehoek in Deventer.

De interimcontrole vindt in september/oktober (boekjaar) plaats. De bespreking van de concept managementletter vindt uiterlijk in november (boekjaar) plaats met de controller, manager bedrijfsvoering en secretaris/directeur.

- De eerste werkzaamheden binnen deze offerte betreffen de interimcontrole 2025. Inschrijver houdt hiermee rekening in zijn werkplanning.

De jaarrekeningcontrole vindt in februari (boekjaar+1) plaats. De bespreking van het concept verslag van bevindingen vindt in maart (boekjaar+1) plaats met de controller en directeur.

Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van het algemeen bestuur. Daarnaast vindt ad hoc overleg plaats als de omstandigheden of bevindingen van de accountant daartoe aanleiding geven. Dit overleg maakt onderdeel uit van de natuurlijke adviesfunctie van de accountant.

2.1.5 Prijs

Voor de werkzaamheden als hiervoor genoemd onder "2.1.1 Werkzaamheden" geldt een vaste prijs. Facturering van meerwerk is alleen mogelijk indien daartoe vooraf een gemotiveerd voorstel is ingediend waarin de noodzaak van het meerwerk is onderbouwd en waarin een specificatie is opgenomen van het in rekening te brengen meerwerk. Voor dit meerwerk is vooraf schriftelijke toestemming nodig van de opdrachtgever.

2.1.6 Omvang van de administratie

Er is sprake van zo'n 800 crediteurenboekingen en 150 debiteurenboekingen per jaar.

2.1.7 Accountantsverklaringen subsidieverantwoordingen

De Regio Stedendriehoek dient afzonderlijke accountantsverklaringen te verstrekken aan geldgevers (verstrekkers subsidies). Het tijdstip van de deelverklaringen wordt bepaald door de eisen van Provincies, Ministeries en andere geldgevers. Van de accountant wordt verwacht dat hij deze verklaringen opstelt binnen de daarvoor van toepassing zijnde termijnen en in overeenstemming met de hiervoor geldende eisen. De Regio Stedendriehoek behoudt zich het recht voor om de opdracht voor een deelverklaring te kunnen verlenen aan een andere accountant, indien dit voor de regio van belang is. Deze verklaringen mogen buiten de totaalprijs per jaar blijven en dienen na een verzoek daartoe, apart te worden geoffreerd. Graag vermelding op het prijzenblad van te hanteren tarieven voor de verschillende functies.

3 Gunningsprocedure

3.1 Inhoud offerte

De aanbieding dient een goed beeld te geven van de kwaliteit/prijsverhouding die geboden wordt en minimaal de volgende elementen te bevatten:

- Een vaste prijs voor de controle van de jaarrekening 2025. De jaren daarna geldt een indexering van de prijs van 2025;
- De te hanteren uurtarieven voor overige, buiten deze offerte vallende, werkzaamheden;
- Te hanteren CBS indexatie. Daarbij is de prijsaanpassing gemaximaliseerd tot de in de benoemde CBS index aangegeven stijging over 12 maanden;
- Referenties controleteam (o.a. ervaring bij BBV-verplichte organisaties);
- Controle-aanpak;
- Visie op dienstverlening.

Alle prijzen in de offerte worden exclusief BTW opgenomen.

3.2 Gunningscriteria

Bij de beoordeling van de offertes wordt uitgegaan van de economisch meest voordelige aanbieding. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende criteria, met daaraan verbonden een wegingsfactor:

1. Totaalprijs van de offerte 60%;
2. Controle-aanpak 20%
3. Vakkingigheid, controleteams en adviesfunctie 10%
4. Visie op dienstverlening 10%.

Per criterium wordt een waardering toegekend. Degene met de hoogste totaalscore is de economisch meest voordelige aanbieder.

3.3 Onderbouwing offertebedrag

Het offertebedrag wordt onderbouwd per onderdeel uit de beschrijving van de opdracht in hoofdstuk 2. Gebruik hiervoor het prijzenblad uit bijlage 1. De beoordeling vindt plaats ten opzichte van de laagste prijs. Zie onderstaand voorbeeld:

	Totaalbedrag	Beoordeling	Score
Inschrijver A	€ 3	3/3 = 1,00	1,00 x 60 = 60 punten
Inschrijver B	€ 4	3/4 = 0,75	0,75 x 60 = 45 punten
Inschrijver C	€ 5	3/5 = 0,60	0,60 x 60 = 36 punten

3.4 Onderbouwing controleaanpak

De offerte bevat een beschrijving (maximaal 2 A4'tjes groot) van uw controleaanpak. Deze aanpak dient te zijn afgestemd op de administratieve organisatie en interne beheersing van de Regio Stedendriehoek. In de beschrijving dient de inschrijver onder andere de volgende onderwerpen te behandelen:

- Te Hanteren procedure (vormgeving, overleg hierover, noodzakelijke bijstelling als gevolg van interne ontwikkelingen bij de regio en de mogelijkheid van opdrachtnemer om flexibel om te gaan met wijzigende omstandigheden);
- Benodigde inzet Regio Stedendriehoek (in voorbereiding en tijdens controle);
- Continuïteit bezetting controle-team
- Contactmomenten;
- Rapportagemomenten;
- Voorkomen van meerwerk.

Dit onderdeel wordt in ieder geval beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:

- De mate waarin inschrijver compleet is in de beantwoording. Een antwoord is compleet als alle aandachtspunten uit de vraagstelling terugkomen en daarbij het antwoord volledig is;
- De mate waarin de uitwerking aansluit/toepasbaar is voor de Regio Stedendriehoek
- De mate waarin de uitwerking met maatregelen is geborgd;
- De mate waarin de uitwerking een meerwaarde biedt.

De score wordt toegekend aan de hand van de volgende tabel:

Score	Toelichting
20 punten	De inschrijver heeft het gevraagde geheel in beschouwing genomen in de uitwerking en volledig uitgewerkt. De uitwerking is zeer passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk volledig aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
14 punten	De inschrijver heeft het gevraagde vrijwel geheel in beschouwing genomen en vrijwel volledig uitgewerkt. De uitwerking is grotendeels passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk grotendeels aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
8 punten	De inschrijver heeft het gevraagde in beperkte mate in beschouwing genomen en in beperkte mate uitgewerkt. De uitwerking is beperkt passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk beperkt aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
0 punten	De inschrijver heeft het gevraagde niet in beschouwing genomen en/of niet uitgewerkt. De uitwerking sluit inhoudelijk niet aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening. Op vrijwel alle onderwerpen in de uitwerking scoort inschrijver slecht dan wel aan één of meerdere onderwerpen wordt in het geheel geen aandacht geschonken.

3.5 Onderbouwing Vakkundigheid, controleteams en adviesfunctie

- De accountant dient over voldoende kennis en ervaring te beschikken op voor de gemeenschappelijke regelingen geldende wet- en regelgeving. De accountant dient tevens voldoende te zijn onderlegd om te kunnen adviseren met betrekking tot risico's en actuele ontwikkelingen;
- De controleteams die de controle uitvoeren dienen ruime ervaring te hebben met de controle van gemeenten en/of gemeenschappelijke regelingen. Dit blijkt uit een overzicht van relevante organisaties alsmede de periode waarbij de jaarrekening is gecontroleerd. Verder vragen wij u van het management, de controleleider en de eerste medewerker, die zullen worden ingezet, een beknopt CV te verstrekken.
- De accountant dient te beschikken over voldoende kennis en ervaring op het terrein van de lagere overheden. De accountant dient in zijn eigen organisatie te kunnen terugvallen op een verscheidenheid aan gekwalificeerde adviesdiensten die van belang kunnen zijn voor de regio Stedendriehoek, zoals op het gebied van belastingrecht (incl. BTW-compensatie), rechtmatigheid, doelmatigheid, administratieve organisatie en interne controle.

Score	Toelichting
10 punten	De inschrijver voldoet aan alle criteria.
0 punten	De inschrijver voldoet niet aan alle criteria

3.6 Onderbouwing visie op dienstverlening

De offerte bevat een beschrijving (maximaal 2 A4'tjes groot) van uw visie op de dienstverlening, met daarin in ieder geval de volgende onderwerpen:

- Invulling van de natuurlijke adviesfunctie, waaronder het gevraagd en ongevraagd informeren en adviseren inzake actuele ontwikkelingen op relevante gebieden, zoals planning en control, fiscale aangelegenheden, risicobeheer en wijzigingen in de relevante wetgeving (o.a. BBV)

Dit onderdeel wordt in ieder geval beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:

- De mate waarin inschrijver compleet is in de beantwoording. Een antwoord is compleet als alle aandachtspunten uit de vraagstelling terugkomen en daarbij het antwoord volledig is;
- De mate waarin de uitwerking aansluit/toepasbaar is voor de Regio Stedendriehoek;
- De mate waarin de uitwerking met maatregelen is geborgd;
- De mate waarin de uitwerking een meerwaarde biedt.

De score wordt toegekend aan de hand van de volgende tabel:

Score	Toelichting
10 punten	De inschrijver heeft het gevraagde geheel in beschouwing genomen in de uitwerking en volledig uitgewerkt. De uitwerking is zeer passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk volledig aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
7 punten	De inschrijver heeft het gevraagde vrijwel geheel in beschouwing genomen en vrijwel volledig uitgewerkt. De uitwerking is grotendeels passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk grotendeels aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
4 punten	De inschrijver heeft het gevraagde in beperkte mate in beschouwing genomen en in beperkte mate uitgewerkt. De uitwerking is beperkt passend bij de situatie en vraagstelling van de Regio Stedendriehoek. De uitwerking sluit inhoudelijk beperkt aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening.
0 punten	De inschrijver heeft het gevraagde niet in beschouwing genomen en/of niet uitgewerkt. De uitwerking sluit inhoudelijk niet aan bij de aard van de gevraagde dienstverlening. Op vrijwel alle onderwerpen in de uitwerking scoort inschrijver slecht dan wel aan één of meerdere onderwerpen wordt in het geheel geen aandacht geschonken.

3.7 Beoordelingsprocedure

Iedere inschrijver conformeert zich, door het doen van een inschrijving, aan alle in het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen en in de Nota van Inlichtingen beschreven eisen en voorwaarden.

Alle gevraagde documenten dienen naar waarheid opgesteld en compleet ingevuld te zijn, en dienen te zijn ondertekend door een daartoe bevoegd persoon. Inschrijvingen die na de sluitingstermijn worden ontvangen zijn ongeldig.

Het risico van het ontbreken van informatie en/of antwoorden door onjuiste of onvolledige overname van overzichten, gegevens of verklaringen, berust bij inschrijver en kan leiden tot uitsluiting van verdere beoordeling of puntenverlies bij de beoordeling van de gunningcriteria. Een inschrijver kan zijn inschrijving na de sluitingstermijn niet wijzigen, aanvullen en/of verduidelijken, tenzij de Regio Stedendriehoek daartoe een verzoek heeft gedaan. Aan een zodanig verzoek kan door de inschrijver geen aanspraak op de opdracht worden ontleend.

De beoordeling van de offertes zal worden uitgevoerd door de commissie die hiervoor is aangesteld door het algemeen bestuur van de Regio Stedendriehoek. Deze commissie bestaat uit de secretaris-directeur, controller, manager bedrijfsvoering adviseur en financieel specialist van de Regio Stedendriehoek.

Voor de toegekende aantal punten zal een onderbouwing worden gegeven bij de bekendmaking van de gunningsbeslissing. De behaalde score per onderdeel van de voorlopig gegunde inschrijver zal bekend worden gemaakt in de afwijzingsbrieven.

4.0 Bijlagen

- 1) Prijzenblad aanbesteding accountant
- 2) Gemeenschappelijke regeling regio Stedendriehoek
- 3) Financiële verordening regio Stedendriehoek
- 4) Normenkader rechtmatigheid 2023
- 5) Controle verordening regio Stedendriehoek
- 6) Regeling voorschriften mandatering bevoegdheden D.B., voorzitter en budgethouderschap
- 7) Organisatieverordening regio Stedendriehoek
- 8) Begroting regio Stedendriehoek 2025
- 9) De Jaarstukken 2023
- 10) Algemene Inkoopvoorwaarden Regio Stedendriehoek
- 11) Organisatiestructuur

Post- en bezoekadres
Zutphenseweg 6
7418 AJ Deventer

info@regiostedendriehoek.nl
www.regiostedendriehoek.nl

Kenmerk:	xx
Plaats, datum:	Deventer, 11 september 2024
Behandeld door:	Geert Janssen
Onderwerp:	Lange termijn planning, rol raden, rekenkamerrapport, reglement RAC

Beste leden van de gemeenteraad,

We zijn als Regio Stedendriehoek hard op weg naar 500.000 inwoners, 250.000 werkenden en 50.000 bedrijven. We zijn een regio in balans. Waar rust en reuring hand in hand gaan. Waar we ontwikkelen, met oog voor evenwicht in maatschappelijk en ruimtelijk opzicht. Een grote opgave waar we samen hard mee aan de slag zijn.

In het afgelopen jaar bent u als raadslid regelmatig bijgepraat over de ontwikkelingen in de regio, heeft u met uw mede raadsleden gesproken over de regio en heeft u besluiten genomen. Heel veel onderwerpen passeerden de revue. Van het Regioarrangement en de Regio Deal tot de wijziging van de regeling en het rekenkamerrapport. De regio leeft!

Het is complex om bij alle trajecten die er spelen overzicht te houden. Hoe hangen trajecten met elkaar samen en welke rol heeft de raad op welk moment? Met deze brief willen we hier dieper op in gaan. Ook gaan we in op de opvolging van het rekenkamerrapport en het reglement van de Raadsadviescommissie.

De brief is in nauwe samenwerking met leden van de raadsadviescommissie i.o. opgesteld.

Lange termijnplanning

In bijlage 1 hebben we een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste trajecten die momenteel spelen in de regio. Hiermee geven we meer inzicht in alle lopende of geplande trajecten. Daarnaast geven we u inzicht in de momenten waarop u als raad een rol hebt en welke rol dat is. U bent over diverse trajecten via raadsinformatiebrieven eerder al geïnformeerd, in de bijlage verwijzen wij daarnaar, zodat snel de informatie kunt vinden.

Het is een overzicht in ontwikkeling en aan verandering onderhevig. Dit kan te maken hebben met externe factoren, bijvoorbeeld door nieuwe processen bij het Rijk of de provincie, of door interne factoren, bijvoorbeeld gewijzigde inzichten of vertraging in processen. We zullen u per kwartaal het meest actuele overzicht sturen.

Rol van de raad

De aandacht voor de betrokkenheid van de raad is in de afgelopen periode vergroot. Het beste voorbeeld is het instellen van de raadsadviescommissie. Daarnaast worden de raden op allerlei manieren betrokken in formele en informele zin. Om dit nog meer te stroomlijnen is met leden van de Raadsadviescommissie i.o. gesproken over de mogelijke manieren van het betrekken van raden bij de regio. Dit aan de hand van de 'raadsladder', naar analogie van de 'participatieladder'. Hoe verder op de ladder, hoe meer invloed de raad heeft. De treden op de ladder zijn: informerend, beeldvormend, opiniërend, oordeelsvormend en besluitvormend. In bijlage 2 is dit uitgewerkt. Bij elk traject in de regio wordt door de Raadsadviescommissie besproken welke treden op de ladder worden ingezet, waarbij in sommige gevallen aan de voorkant al duidelijk is welke trede(n) worden ingezet, bijvoorbeeld als het gaat om wettelijke vereisten. In de jaarplanning vindt u dit terug.

Plan van Aanpak Rekenkamerrapport

De gezamenlijke rekenkamers in de regio hebben onderzoek gedaan naar de Regio Stedendriehoek. Het onderzoeksrapport met conclusies en aanbevelingen hebben de colleges en het dagelijks bestuur op 12

december 2023 ontvangen. Het rapport komt met zes aanbevelingen. In een gezamenlijk afgestemde reactie hebben de acht colleges richting hun raden aangegeven zich te herkennen in de aanbevelingen. De raden hebben hun colleges gevraagd de aanbevelingen op te pakken en, samen met de andere colleges, met een plan van aanpak te komen voor het opvolgen van de aanbevelingen. Het (toenmalige) dagelijks bestuur heeft op 17 april het plan van aanpak vastgesteld en dit plan van aanpak is besproken met de Raadsadviescommissie i.o. van 21 mei. In bijlage 3 is het Plan van Aanpak opgenomen, waarbij voor elk van de zes aanbevelingen een toelichting is gegeven op welke manier de aanbeveling is of wordt opgepakt.

Reglement Raadsadviescommissie

De acht gemeenteraden en colleges hebben ingestemd met wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek. Met deze wijziging hebben er een groot aantal veranderingen plaatsgevonden in de samenstelling van het AB en het DB en het toevoegen van diverse adviescommissies. Voor alle gremia zijn daarom reglementen opgesteld. Eén van de reglementen is het reglement voor de raadsadviescommissie. Dit reglement is in concept besproken door de raadsadviescommissie i.o.. Het reglement wordt nu opiniërend aan alle raden voorgelegd. De raden kunnen aan de tijdelijke leden van de raadsadviescommissie i.o. punten van aandacht meegeven. Deze inbreng wordt besproken tijdens de raadsadviescommissie van september, waarna het algemeen bestuur het reglement vaststelt.

Tot slot

Met deze raadsinformatiebrief hopen we als algemeen bestuur te helpen in de betrokkenheid van de raden bij het werk in de regio. We hopen samen met u te kunnen werken aan onze mooie regio in het belang van al onze inwoners en ondernemers.

We zijn blij met de inzet en bijdragen van de raadsadviescommissie i.o.. Voor vragen over de regio kunt u terecht bij de leden van de raadsadviescommissie vanuit uw raad of bij het AB-lid uit uw gemeente.

Hoogachtend,

Algemeen Bestuur van Regio Stedendriehoek

Ineke Lijnema
Secretaris

Ron König
Voorzitter

Bijlage 1 – Lange termijn planning

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van alle belangrijke trajecten en de daarbij behorende processen die momenteel lopen in de Regio Stedendriehoek. De processen zijn aan verandering onderhevig en dus een momentopname. Daarnaast zullen er in de loop van de tijd nieuwe processen gestart worden. Het overzicht wordt per kwartaal geactualiseerd.

In de onderstaande tekst wordt gebruik gemaakt van de termen uit de raadsladder (zie bijlage 2). Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat bij bijvoorbeeld besluitvorming door de raad u uw eigen raadsproces doorloopt die gebruikelijk is in uw gemeente en daar dus opiniërende of beeldvormende vergaderingen in voor kunnen komen.

1. Raadsadviescommissie i.o.

Op 18 april 2023 was de eerste informele bijeenkomst van de raadsadviescommissie i.o. (RAC). Sindsdien is gewerkt aan het verder vormgeven van de RAC. In het voorjaar van 2024 is gewerkt aan het opstellen van het reglement van orde voor de RAC, welke is besproken tijdens de RAC van 21 mei 2024. In september wordt het reglement **opiniërend** voorgelegd aan de raden, zodat raden aan de leden van de RAC punten van aandacht mee kunnen geven voor definitieve vaststelling van het reglement. Het algemeen bestuur zal uiteindelijk het reglement formeel vaststellen. De raden **besluiten** over de benoeming van maximaal twee leden (en hun vervangers) per raad. Naar verwachting zal dan in november of december de RAC formeel van start gaan.

2. Beleidsproces (begroting/jaarstukken)

Met de beleidsproces wordt het proces bedoeld om te komen tot een begroting, het uitvoeren van de begroting en de verantwoording over de uitvoering van de begroting (jaarstukken).

Dit proces start met het opstellen van een kaderbrief waarin de financiële en inhoudelijke kaders op hoofdlijnen worden verwoord. Dit start anderhalf jaar voorafgaand aan de begroting. In december ontvangen de raden deze uitgangspunten ter **informatie**. In het eerste kwartaal wordt de begroting voor het volgende jaar opgesteld. De conceptbegroting wordt door het AB medio april vastgesteld. De raden worden in de gelegenheid gesteld een **oordeel** te geven door een zienswijze op de begroting in te dienen (periode medio april tot medio juli), waarna de begroting door het AB definitief wordt vastgesteld medio september. In januari start dan de uitvoering van de vastgesteld begroting.

Wanneer het begrotingsjaar (bijna) is geëindigd start het opstellen van de jaarstukken (jaarverslag en -rekening) eind december en het eerste kwartaal na het begrotingsjaar. De jaarstukken worden vastgesteld door het AB eind maart/medio april en gaan ter **informatie** naar de gemeenteraden.

3. Ruimtelijke ontwikkelingen: regioarrangement, verstedelijking in balans, woondeal

Er lopen veel ruimtelijke trajecten in de regio, die een grote samenhang met elkaar hebben: het regioarrangement, verstedelijking in balans en woondeal.

3.1. Regioarrangement

Het regioarrangement is een traject van de provincie Gelderland om te komen tot ruimtelijke regionale afspraken. In het najaar 2023 hebben de raden **opiniërend** gesproken over bouwenstenennotitie met de vijf agenderende opgaven voor het Regioarrangement 2023: verstedelijking in balans, ontwikkeling corridors A1/A50, bevaarbaarheid IJssel, vitaal landelijk gebied en Veluwe. Deze agenderende opgaven zijn verwerkt in het ruimtelijke voorstel dat de provincie Gelderland heeft verstuurd aan het Rijk. In het voorjaar 2024 zijn de raden in de gelegenheid gesteld om **opiniërend** input mee te geven aan hun portefeuillehouder voor de verdere uitwerking van het regioarrangement. Tijdens de raadsconferentie van 28 mei 2024 is ter **informatie** een terugkoppeling gegeven over de input die door de raden is meegegeven.

De verwachting was dat het regioarrangement verder zou worden geconcretiseerd in een Regioarrangement 2025, dat in het voorjaar 2025 zou worden vastgesteld door de raden. Met de start van het nieuwe kabinet en het proces van de verstedelijkingsstrategie is de verwachting dat dit proces anders zal verlopen. Wij verwachten dat het regioarrangement onderdeel zal worden van het proces van de verstedelijkingsstrategie.

Op dit moment wordt gewerkt aan een analyse van de bestaande ruimtelijke vragen, onder andere gebaseerd op uitgangspunten van het Rijk, vastgestelde omgevingsvisies en het Regioarrangement 2023. Dit zal input vormen voor de verdere uitwerking van de verstedelijkingsstrategie. Waarschijnlijk zal vanaf 2025 het regioarrangement als agenda naar 2025 worden vervangen door de ontwikkelingsstrategie van onze regio.

3.2. Verstedelijking in Balans: de Contourenschets en het lange termijn Ontwikkelperspectief

In het voorontwerp Nota Ruimte (zie [link](#)) geeft het Rijk aan dat de Regio Stedendriehoek één van de zoekgebieden is voor grootschalige woningbouw. Verstedelijking is géén verstening, het gaat om de ontwikkeling van de hele Regio in balans. In de afgelopen maanden is gewerkt aan de 'Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans'. In de Contourenschets worden vier mogelijke perspectieven geschetst voor de ontwikkeling van de regio in balans. De Contourenschets haakt zowel in op de eerste opgave uit het Regioarrangement, als op het voorontwerp Nota Ruimte van het Rijk.

De Contourenschets is bedoeld voor het eerste gesprek met het Rijk tijdens het BO Leefomgeving (september/oktober) en als handvat om het gesprek in de regio te voeren over de ruimtelijke toekomst van de regio, voorafgaand aan het opstellen van een ruimtelijke lange termijn visie en strategie. In de maanden oktober – december 2024 worden daarvoor **opiniërende** gesprekken met alle raden ingepland, zodat de raden input kunnen meegeven voor het vervolgproces. Voorafgaand aan het gesprek in de raden wordt tijdens een raadsconferentie **beeldvormend** met de raden onderling gesproken over de vier schetsen en wordt met elkaar te doorgelopen aan een grens ontkenkende samenwerking.

Op basis van deze gesprekken wordt verder gewerkt aan het lange termijn visiedocument 'Ontwikkelperspectief Verstedelijking in Balans met daarin een gedragen beeld over de urgentie, aard, omvang en onderbouwing van de samenhangende opgaven op het gebied van Verstedelijking in Balans richting 2050 en met een doorkijk naar 2100. Er wordt toegewerkt naar een gedragen beeld voor de regio welke in het daaropvolgend traject uitgewerkt wordt met ruimtelijke principes en het effect van die principes op gebiedsniveau. Onderdeel hiervan is een analyse van de bestaande ruimtelijke vragen vanuit het proces van het Regioarrangement.

In de loop van 2025 vinden opnieuw **opiniërende** gesprekken met de raden plaats, waarbij input kan worden meegegeven voor het opstellen van het definitieve Ontwikkelperspectief. Over de vaststelling van deze visie **besluiten** de raden naar verwachting in de periode september – oktober 2026. Voor zover we nu kunnen overzien zal op basis van het Ontwikkelperspectief een concretiseringsslag plaatsvinden in de vorm van een Uitvoeringsagenda met Regionale Investeringsagenda (RIA). Hierover worden de raden in een later stadium geïnformeerd.

De uitwerking van het Ontwikkelperspectief is niet alleen een proces van de acht gemeenten, ook de beide provincies, de waterschappen en het Rijk zijn direct betrokken. Daarnaast zullen uiteraard ook andere partners binnen de regio, zoals ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties worden betrokken in dit proces.

3.3. Woondeal (incl. woon-zorg)

In 2023 heeft de regio via een Woondeal afspraken gemaakt met de provincie Gelderland en het Rijk over de woningbouwambities van de regio. De provincie Gelderland heeft, op verzoek van het Rijk, de regio's gevraagd om te komen tot actualisatie van de afspraken, waarbij de tekst van de Woondeal zelf ongewijzigd blijft. Aan de Woondeal worden bijlagen toegevoegd over de actualisatie van de woningbouwaantallen, over ouderenhuisvesting en over toekomstbestendig bouwen. Er worden in deze actualisatie, anders dan eerst de bedoeling was, nog geen afspraken gemaakt over flexwoningen, vakantieparken, aandachtsgroepen (anders dan ouderen) of andere onderwerpen.¹

De huidige woondeal omvat de woningbouwplannen tot en met 2030. In de actualisatie worden deze cijfers herijkt. Daarnaast komt een doorkijk naar de periode 2031 – 2035. Hiervoor geldt per regio en per gemeente maatwerk in volledigheid en concreetheid van de cijfers. De Regio Stedendriehoek heeft aangegeven dat de cijfers voor de periode 2031 – 2035 samenhangen met het proces Verstedelijking in balans.

In het kader van het rijksprogramma "Een thuis voor Iedereen" is bij de vorige Woondeal door de provincies en het ministerie BZK afgesproken de opgave voor de ouderenhuisvesting en aandachts-groepen mee te nemen in de actualisatie. Voor ouderenhuisvesting is dit inmiddels uitgewerkt in een afsprakenkader samen met de zorgregio's, zorgaanbieders en corporaties en kan in de actualisatie worden meegenomen. De woningbouwopgave voor overige aandachtsgroepen worden in een volgende actualisatieslag meegenomen.

¹ Voor de gemeente Deventer geldt dat zij in 2023 afspraken hebben gemaakt met de provincie Overijssel en het Rijk. De woningbouwopgave van de gemeente Deventer maakt onderdeel uit van de actualisatie van de woondeal.

De afspraken over toekomstbestendig bouwen (circulair, conceptueel, klimaatadaptief, biodivers bouwen, de energietransitie en een gezonde leefomgeving) worden geformuleerd als richtinggevend. De regelgeving rondom toekomstbestendig en circulair bouwen is sterk in beweging en wordt de komende jaren aangescherpt. In overleg met de provincie Gelderland wordt per regio een uitvoeringsagenda geformuleerd hoe in samenwerking met samenwerkende partijen toe te werken naar de nieuwe regelgeving.

In december is er een bestuurlijk overleg tussen de minister en vertegenwoordigers van de woonregio's om de geactualiseerde Woondeal vast te stellen en vrij te geven voor **besluitvorming** in de raden. Dit staat gepland in de periode van januari tot maart 2025. Omdat de inhoud van de actualisatie de bestaande afspraken en prognoses betreft zijn er geen opiniërende mogelijkheden voor de raad in het proces opgenomen². Uiteraard staat dit los van de lokale reguliere behandeling van raadsvoorstellen waarbij een opiniërende ronde is opgenomen in het proces van besluitvorming.

4. Regionale Energiestrategie (RES) 2.0

De RES 1.0 van de regio Stedendriehoek is eind 2021 vastgesteld door alle betrokken gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemeen Besturen van de Waterschappen Vallei en Veluwe en Rijn en IJssel. Na het indienen van onze RES Voortgangsrapportage bij het Nationaal Programma RES op 1 juli 2023, is de fase gestart waarin wordt toegewerkt naar de herijking van de RES naar RES 2.0. Hiervoor is in maart 2024 het Plan van Aanpak RES 2.0 opgesteld, wat de gemeenteraden in juni ter **informatie** hebben ontvangen.

Hoofdlijn van dit Plan van Aanpak is dat in de periode maart – september 2024 de uitwerking en de bestuurlijke gesprekken plaatsvinden over RES 2.0, waarna vanaf oktober de besluitvorming RES 2.0 start: oktober/november in colleges en AB, december tot februari ter inzagelegging (wanneer nodig) waarna in de periode maart tot juni 2025 **besluitvorming** in de gemeenteraden (en staten en waterschapsbestuur) plaatsvindt.

In het Plan van Aanpak is opgenomen dat de raadsadviescommissie gevraagd wordt om advies over de manier waarop de raden het beste kunnen worden betrokken bij de totstandkoming van de RES 2.0, naast de formele rol bij de besluitvorming.

Meer informatie?

- Raadsinformatiebrief Plan van Aanpak RES 2.0
- Plan van Aanpak RES

5. Regionaal Programma Werklocaties (RPW) & Ruimtelijk-Economische Visie (REV)

Het huidige RPW (vastgesteld in 2020) vraagt om een actualisatie. Het RPW is het afsprakenkader van de regio en de provincies over de planning en programmering van bestaande en nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen. De uitkomsten van de REV vormen hiervoor de basis. De REV geeft inzicht in de uitgangssituatie, het economisch profiel en de ambities van de regio. De REV en het RPW vormen samen een belangrijke bouwsteen voor de Verstedelijking in balans. Het beoogd eindresultaat is een nieuw, actueel en gedragen RPW van de regio en provincies Gelderland en Overijssel voor de Regio Stedendriehoek met ruimtelijke en economische afwegingen op het gebied van de programmering van bedrijventerreinen tot 2030, met een doorkijk naar 2040.³

De raden zijn voor de zomer 2024 **geïnformeerd** over het RPW en de REV. Over de programmeringsafspraken vindt in oktober besluitvorming plaats in de acht colleges, waarna **besluitvorming** in de raden plaatsvindt (periode november – december).

Meer informatie?

- Raadsinformatiebrief RPW & REV (*de brief kan lokaal afwijken, vanwege specifieke aandachtspunten*)

² Brief provincie Gelderland dd. 17 juli 2024, "Actuele planning woondeals".

³ Voor Deventer geldt dat Overijssel in 2023 al programmeringsafspraken heeft gemaakt met de gemeenten. Deze afspraken zijn input voor het RPW

6. Regio Deal

Op 9 februari 2024 maakte het kabinet bekend dat de ingediende aanvraag van de Regio Stedendriehoek voor een Regio Deal is toegekend. De Regio Stedendriehoek ontvangt € 20 miljoen van het Rijk om samen verder te werken aan de brede welvaart in de regio. In de periode van februari tot begin juli is gewerkt aan een convenant tussen de regionale partners en het Rijk. Op 3 juli is dit convenant vastgesteld door het Rijk en de regio. Naar verwachting wordt het convenant in september getekend. In het najaar volgt het proces van verdere uitwerking van initiatieven die vorig jaar zijn aangemeld om te komen tot daadwerkelijke projectvoorstellen.

Projectvoorstellen kunnen uiterlijk tot 1 november worden ingediend. Tussen november en januari vindt het selectieproces plaats, waarna begin 2025 besluitvorming door het Partneroverleg en toekenning van een subsidie plaatsvindt. Daarna kan worden gestart met uitvoering.

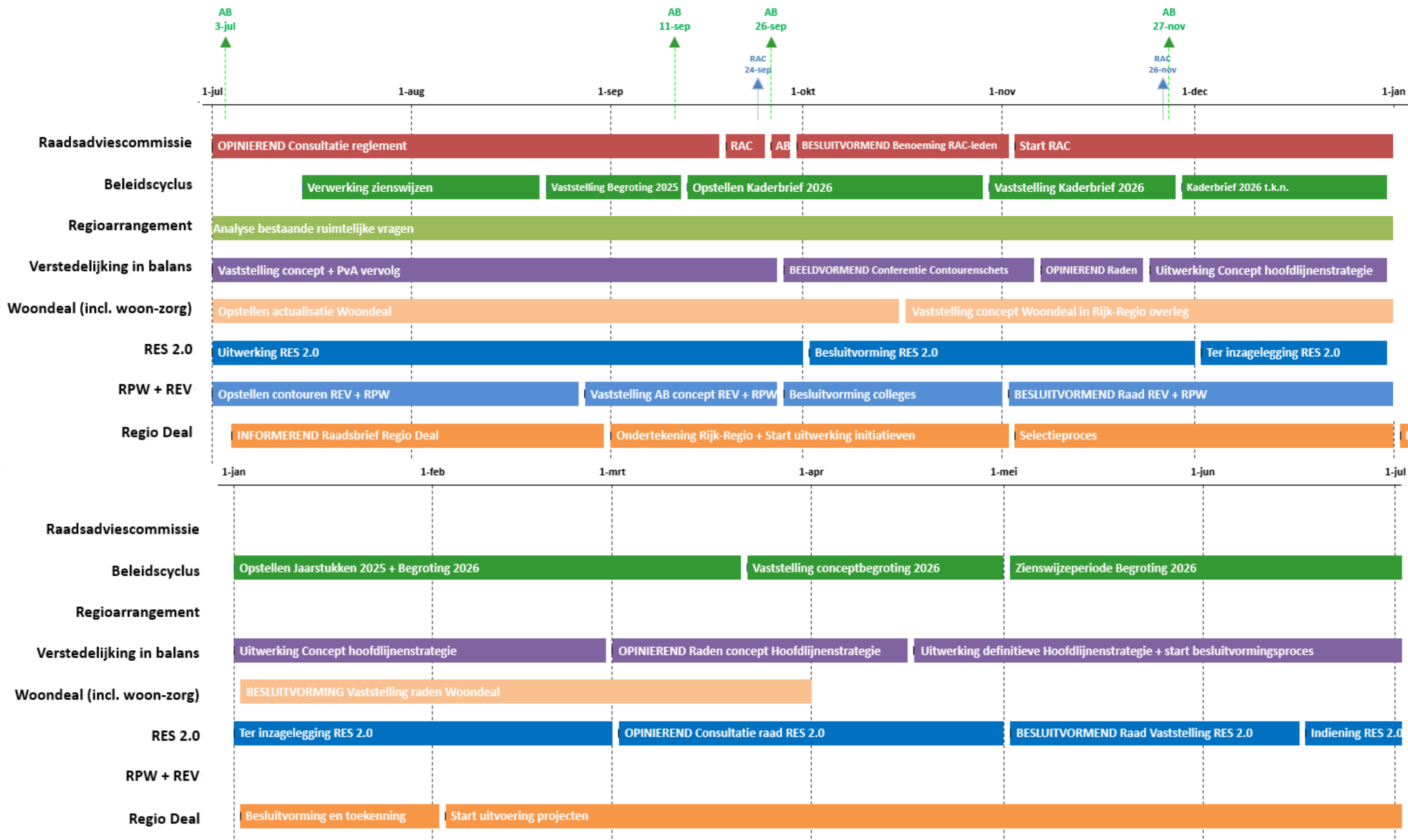
Naast het convenant zijn regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. In de samenwerkingsovereenkomst (SOK) staan de afspraken over wijze van samenwerken, criteria en proces van besluitvorming.

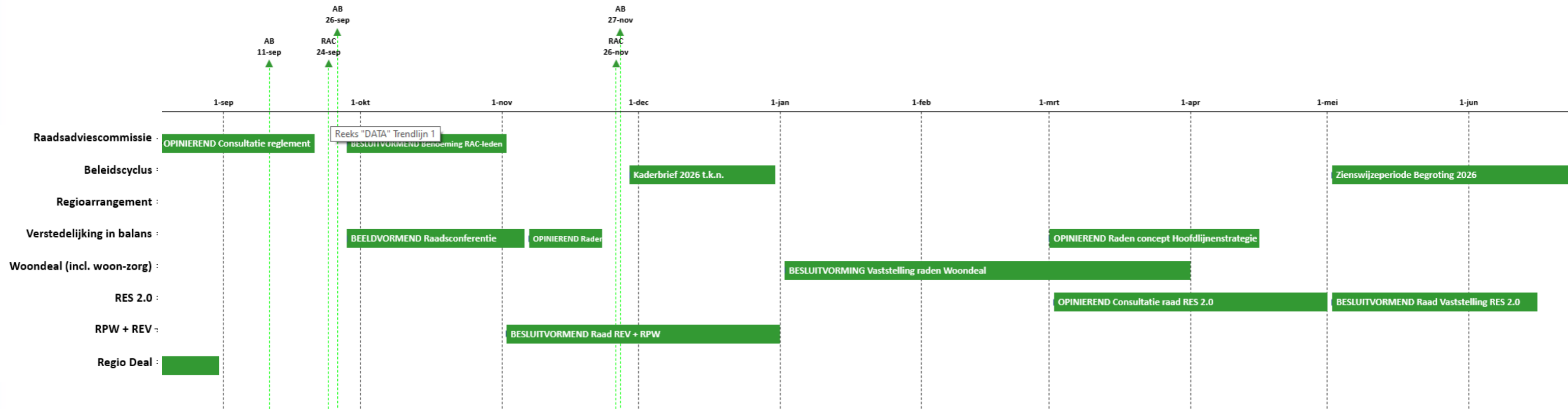
De raden hebben begin februari en begin juli ter **informatie** een raadsinformatiebrief ontvangen over de stand van zaken. Via de website van de Regio Stedendriehoek en nieuwsbrieven kunnen geïnteresseerden **geïnformeerd** blijven over de Regio Deal. Bij nieuwe ontwikkelingen zal zo nodig een raadsinformatiebrief worden verstuurd aan de raden, bijvoorbeeld wanneer een rapportage over de voortgang van de uitvoering aan het Rijk wordt gestuurd.

Meer informatie?

- Raadsinformatiebrief Positief besluit over aanvraag Regio Deal 'Sterker in 3D' (februari '24)
- Raadsinformatiebrief Regio Deal 'Sterker in 3D' (juli '24)

Totaalplanning periode 1 juli 2024 – 1 juli 2025

Bijlage 2 – Raadsladder

De aandacht voor de betrokkenheid van de raad is in de afgelopen periode vergoed. Het voorbeeld is het instellen van de raadsadviescommissie. Daarnaast worden de raadsleden op allerlei manieren betrokken in formele en informele zin. Om dit nog meer te stimuleren worden leden van de Raadsadviescommissie gesproken over de mogelijke manieren om raadsleden te betrekken van raden bij de regio. Dit aan de hand van de 'raadsladder', naar analogie van de 'participatieladder'. Hoe verder op de ladder, hoe meer invloed de raad heeft. De treden op de ladder zijn: informierend, beeldvormend, opiniërend, oordeelsvormend en besluitvormend. De eerste twee treden zijn informeel van aard en onder verantwoordelijkheid van de regionale werkorganisatie. De laatste drie treden daarna zijn formeler van aard en onder verantwoordelijkheid van het lokale AB-lid.

De termen uit de raadsladder zijn vergelijkbaar met de termen die binnen de individuele raden ook worden gebruikt. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat bij bijvoorbeeld besluitvorming door de raad (hoogste trede) de lokale raadsproces wordt doorlopen en daar opiniërende of beeldvormende vergaderingen in voor kunnen komen.

Informierend

De lichtste vorm van betrokkenheid van de raad bij ontwikkelingen in de regio is dat de raden geïnformeerd worden. Informeren kan op verschillende manieren en de mate van actief informeren verschilt daarin ook. Via de [website](#) van de Regio Stedendriehoek kan iedereen de meest actuele informatie tot zich nemen. Dit is een passieve vorm van informeren. Meer actief is de [raadsupdate](#) die ongeveer één keer per kwartaal wordt verstuurd. Dit is een algemene update waar diverse onderwerpen kort worden toegelicht met een link naar meer informatie op de website.

Actiever worden de gemeenteraden geïnformeerd via een [raadsinformatiebrief](#). Met deze brief worden de gemeenteraden geïnformeerd over een specifiek onderwerp. Met de brief wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de stand van zaken van het onderwerp.

De meest actieve vorm van informeren van de gemeenteraden is het geven van een [presentatie](#) of een [webinar](#). Dit kan gaan om een specifiek onderwerp of om een algemene stand van zaken van wat er speelt in de regio. De genoemde vormen van informeren gaan uit van informeren vanuit de Regio Stedendriehoek. De individuele colleges / AB-lid kunnen uiteraard separaat hun gemeenteraden informeren, afhankelijk van de lokale situatie.

Beeldvormend

Op de beeldvormende trede wordt informeel bij gemeenteraadsleden informatie opgehaald of halen raadsleden onderling informatie bij elkaar op. Het helpt raadsleden om van elkaar te horen wat er speelt in de andere gemeente en bestuurders om richting te bepalen op een bepaald dossier. Het is nadrukkelijk niet bedoeld om gemeenteraadsleden vast te leggen op hun inbreng en het vervangt niet de officiële reactie van een gemeenteraad (zie hierna). De trede van beeldvorming is bedoeld om een beeld te krijgen hoe raadsleden aan kijken tegen een bepaald onderwerp en de samenwerking tussen raadsleden over gemeentegrenzen heen te versterken. Voorbeelden van raadpleging zijn de [raadsconferenties](#), het organiseren van [ateliers](#) of een [enquête](#).

Opiniërend

Met de trede 'opiniërend' is de rol van de raad meer formeel. Op deze trede krijgt de raad de mogelijkheid om het AB-lid op een onderwerp een boodschap mee te geven voordat er besluitvorming plaatsvindt in het algemeen bestuur (AB). Met deze [consultatie](#) heeft de raad invloed op de inbreng van hun bestuurder in het AB. Via de contacten binnen de RAC of bijvoorbeeld de raadsconferenties kunnen raden van verschillende gemeenten hun reactie op elkaar afstemmen.

Oordeelsvormend

De raad heeft wettelijke bevoegdheden als het gaat om het indienen van [zienswijzen](#). Dit geldt bijvoorbeeld voor de begroting of het vaststellen van een strategische visie. Met deze mogelijkheid heeft de raad invloed op de te nemen besluiten en zijn oordeel daarover uit te spreken. Wanneer een raad een zienswijze indient moet het AB deze zienswijze meewegen in het definitieve besluit. Naast de wettelijk vastgelegde documenten waarop een zienswijze kan worden ingediend, kan de Raadsadviescommissie adviseren om ook op andere documenten een zienswijzeprocedure toe te passen.

Besluitvormend

De hoogste trede van invloed op de koers van de Regio Stedendriehoek is besluitvormend. Deze trede wordt altijd toegepast wanneer er sprake is van het **vaststellen van beleid**. Het algemeen bestuur van de Regio Stedendriehoek heeft namelijk geen bevoegdheid om te besluiten over beleidskeuzes die individuele gemeenten raken. Besluiten over regionale beleidskeuzes kan het algemeen bestuur alleen nemen na instemming van de gemeenteraden. De besluitvorming van de individuele raden volgt de lokale cyclus van besluitvorming.

Plan van Aanpak Rekenkamerrapport

Nota voor:	Gemeenteraden Regio Stedendriehoek
Datum:	22 mei 2024
Onderwerp:	Plan van aanpak aanbevelingen Rekenkamerrapport
Opsteller:	Geert Janssen
Portefeuillehouder:	Ron König
Bijlagen:	-

1. Aanleiding

De gezamenlijke rekenkamers in de regio hebben onderzoek gedaan naar de Regio Stedendriehoek. Het onderzoeksrapport met conclusies en aanbevelingen hebben de colleges en het DB op 12 december 2023 ontvangen. Het rapport komt met zes aanbevelingen. In een gezamenlijk afgestemde reactie hebben de acht colleges richting hun raden aangegeven zich te herkennen in de aanbevelingen. De raden hebben hun colleges gevraagd de aanbevelingen op te pakken en, samen met de andere colleges, met een plan van aanpak te komen voor het opvolgen van de aanbevelingen. Het (toenmalige) dagelijks bestuur heeft op 17 april het plan van aanpak vastgesteld en dit plan van aanpak is besproken met de Raadsadviescommissie i.o. van 21 mei.

2. Toelichting

De zes aanbevelingen van de rekenkamers zijn herkenbaar. Dit betekent dat voor een aantal aanbevelingen al acties zijn ondernomen tot verbetering. Hieronder is per aanbeveling aangegeven wat we al doen of wat we op korte termijn gaan doen.

1. *Geef het college opdracht om - in samenwerking met de andere colleges - vorm te geven aan het regioverhaal*

Het regioverhaal is een belangrijke bouwsteen voor lobbyactiviteiten, het regioarrangement en de communicatie. De eerste stappen voor het ontwikkelen van dit regioverhaal zijn al gezet. We verwachten dat rond de zomer de eerste versie van het regioverhaal gereed is. Tijdens de raadsconferentie van mei is hier plenair en in een deelsessie aandacht aan besteed.

2. *Geef het college opdracht om - in samenwerking met de andere colleges - de programmatische sturing door de ontwikkelen. Borg hierbij dat de werkorganisatie van de regio niet teveel op afstand komt te staan van de ambtelijke organisatie van de gemeenten*

Er worden stappen gezet om de programmasturing verder te ontwikkelen. In de nieuwe werkorganisatie heeft ieder inhoudelijk programma uit de Regionale Uitvoeringsagenda 2023-2030 een programmamanager, die verantwoordelijk is voor de sturing. Die programmasturing komt terug in de begroting, het jaarplan en het jaarverslag. Ook de doorontwikkeling van de regionale monitor gaat helpen bij de gewenste sturing.

De meeste programmamanagers zijn afkomstig vanuit de gemeenten uit de regio. Dit helpt om de afstand tussen de regio en de gemeenten klein te houden. Daarnaast werken de gemeenten bij alle programma's samen in bestuurlijke overleggen en ambtelijke werkgroepen.

3. *Geef opdracht aan het college om - in samenwerking met de andere colleges - te werken aan het betrekken van ondernemers bij de samenwerking*

Het betrekken van ondernemers (en onderwijs!) doen wij onder andere door:

- De Strategische Board aan te merken als formele adviescommissie van het regiobestuur.
- Het betrekken van de leden van de Strategische Board bij regionale ontwikkelingen.
- Samen te werken met ondernemers en onderwijs aan de uitvoering van de inhoudelijke programma's van de regionale Uitvoeringsagenda 2023-2030.
- Samen te werken aan de uitwerking van de Regio Deal en de uitvoering van de projecten in de Regio Deal.

4. *Geef opdracht aan het college om - in samenwerking met de andere colleges - resultaten en meerwaarde van de regionale samenwerking voelbaar en zichtbaar te maken en uit te dragen aan raad en inwoners*

Het regioverhaal zal de meerwaarde van de regionale samenwerking duidelijk maken. Communicatie over resultaten gaat via nieuwsbrieven, artikelen in de krant en publieksactiviteiten. Ook werkbezoeken door bestuurders van Rijk en provincie worden benut om de regio te presenteren. Een voorbeeld hiervan is het bezoek van Hugo de Jonge aan de regio op 18 maart 2024.

5. *Geef opdracht aan het college om - in samenwerking met de andere colleges - een plan van aanpak te maken voor het opvolgen van de aanbevelingen en hierover periodiek terug te koppelen*
Het plan van aanpak ligt. Hierin staat hoe de terugkoppeling naar alle partners zal plaatsvinden. Uiteraard wordt nu al gewerkt aan het uitvoeren van de aanbevelingen.
6. *Ga als raad de samenwerking aan met andere raden om te zorgen dat de raadsadviescommissie de goede vorm krijgt*
Dit is een aanbeveling aan de raad. De regionale organisatie ondersteunt de vorming van de raadsadviescommissie. Per 1 juli zal, na alle besluitvorming, de raadsadviescommissie formeel een feit zijn. Op dit moment loopt het proces van het opstellen van een conceptreglement die langs de commissie (in oprichting) en de raden zal gaan. Naar verwachting zal in het najaar de formele benoeming van de leden van de commissie plaatsvinden.

Planning vaststelling reglementen

Nota voor: Algemeen Bestuur
Zaaknummer: 0000523612
Datum: 11 september 2024
Agendapunt: 6
Onderwerp: Planning vaststelling reglementen
Opsteller: Geert Janssen
Portefeuillehouder: Ron König
Bijlagen:

Kernvoorstel

Het algemeen bestuur besluit:

1. via een schriftelijk algemeen bestuur in oktober te besluiten over de reglementen van orde van het algemeen bestuur, de strategische board, de raadsadviescommissie, de programmaberaden en het gemeentesecretarissenoverleg;

Toelichting

In het AB van 3 juli zijn de reglementen van orde besproken. Toen is aangegeven dat vaststelling van de reglementen in het AB van 26 september zou plaatsvinden. De P-beraden bespreken hun reglement op 4 september, het GSO 18 september, de raden bespreken het reglement van orde van de raadsadviescommissie als het goed is in september, de Strategische Board bespreekt haar reglement op 30 september. Daarmee is het niet haalbaar om in het AB van 26 september een definitieve akkoord te geven op de diverse reglementen. Daarom wordt voorgesteld om alle reglementen schriftelijk vast te stellen in oktober.

Memo Regiocongres Overijssel

Nota voor: Algemeen Bestuur
Zaaknummer: 0000523612
Datum: 11 september 2024
Agendapunt: 9
Onderwerp: Regiocongres Overijssel op 17 oktober 2024 in Diepenheim
Opsteller: Maaïke Reijlink
Portefeuillehouder: Ron König

In het licht van de versterking van onze regio zetten we in op de verbinding met andere regio's in Oost Nederland. Afgelopen half jaar spraken we (team lobby in wording) hierover met o.a. de provincie Overijssel. Zij waren erg gecharmeerd van het idee om een regionale conferentie te organiseren en hebben de handschoen opgepakt. Ze richten het in eerste instantie op de Overijsselse regio's en niet op landsdeel oost. Wel wordt de provincie Gelderland uitgenodigd. De conferentie wordt in nauwe samenspraak met ons georganiseerd en **de voorzitter van het Algemeen Bestuur** was mede-uitnodiger. In het onderstaande treffen jullie het concept programma voor de dag. De aftrap vanuit regio Stedendriehoek over verstedelijk in balans geeft burgemeester Tom Horn en over bereikbaarheid wethouder Marcel Elferink.

De komende tijd zijn er verschillende bijeenkomsten waarin we de banden in Oost Nederland aanhalen. Een week later – op 24 oktober- organiseren wij een bijeenkomst vanuit **de Strategische Board** voor de Achterhoek, Zwolle en Twente. Als bestuurlijk verbinder heeft Jan Markink de afgelopen periode gesprekken gevoerd. Daarbij kwamen verschillende thema's naar voren waar samenwerking kansrijk is of kan zijn, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit, onderwijs/arbeidsmarkt, voorzieningenniveau, landelijk gebied/agrarische sector en veiligheid/defensie. Wat in alle gesprekken naar voren kwam, was een gevoel van een verbinding in Oost-Nederland. Samenwerking kan op vele manieren en hoeft geen mal te zijn. Juist ruimte en wisselende samenstellingen afhankelijk van wat nodig is, kunnen helpen elkaar te vinden en te versterken. Laten we verkennen wat kansrijk is om zo elkaar en het geluid van regio's in Oost-Nederland te versterken. Het doel van dit gesprek is om af te tasten of dit een begaanbare weg is en indien mogelijk ook al concrete afspraken te maken.

Ter bespreking

1. Hoe geven we vorm aan de verbinding met de andere regio's in Oost Nederland? Welke gesprekken willen we voeren? (de lobbyvoorbereiding volgt ook irt tot de aanwezigelijst en onze doelstellingen op het vlak van verstedelijking in balans en op bereikbaarheid).
2. Vraag aan het AB: Welke collega's zijn – naast de twee reeds genoemde bestuurders- aanwezig?

Regiocongres Overijssel 17 oktober – programma voorstel

13:00-13:30 uur	Inloop en gezamenlijke lunch
13.30-13.35	Welkom door gebiedsgedeputeerde Dadema
13.35-13.45	3 voorzitters regio's vertellen samen over waarde en kracht van regionale samenwerking
13.45-14.15	Wouter Veldhuis Rijksadviseur Fysieke leefomgeving) (25 min) neemt ons mee in “samenwerking” vanuit de context van grote transitie en ontwikkelingen.
14.15 - 15.15	Keuze uit 1 van de 2 themasessie en verplaatsing naar de ruimte voor de themasessies:

Themasessie 1: Verstedelijking bekeken vanuit toekomstperspectief (overmorgen):

Pitch/inhoudelijke aftrap door 3 regio's (1 bestuurder per Regio) en gebiedsgedeputeerde gezamenlijk (Grijsen)

We gaan na de pitch met elkaar in gesprek over:

- Groep wijst 1 bestuurder aan voor de plenaire terugkoppeling
- Hoe gaan we om met tempoverschillen in de regio?
- Waar herkennen we elkaar in de ambities?
- Hoe kunnen we elkaar versterken en wat vraagt dat van ons?
- Hoe kom je tot een regionale afweging? (rollen, taken, belangen)?

Themasessie 2: Bereikbaarheid vanuit Europees perspectief:

Pitch/ inhoudelijke aftrap door 3 regio's (1 bestuurder per regio) en gebiedsgedeputeerde gezamenlijk (Hoogland)

We gaan na de pitch met elkaar in gesprek over:

- Groep wijst 1 bestuurder aan voor plenaire terugkoppeling
- Waar liggen gezamenlijke mogelijkheden betreft bereikbaarheid en brede welvaart van Overijssel?
- Hoe kom je tot een regionale afweging? (rollen, taken, belangen)?
- Hoe maken we contact met partijen in de regio?
- Wat heb je nodig in de toekomst? Welke afspraken maken we?

15:15 - 15:25 uur	Terugkoppeling plenair (1 bestuurder per themasessie max 5 min p.p.) + afsluiting (CDK)
15.25-15.30 uur	Afronding inhoudelijk door CdK (mogelijk minister BZK)
Afsluiting	Gelegenheid tot netwerken onder het genot van een hapje en een drankje